

Dvesto višješolcev iz FJK
v Auschwitz z vlakom spomina

Knjižnica
Damirja Feigla
v Gorici
vse bolj kraj
srečevanja
mladih

12

V Doberdobu prižgali zeleno luč
za širitev kamnoloma pri Devetakih

NEDELJA, 3. FEBRUARJA 2008

Št. 29 (19.119) leto LXIV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Doberdob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/>

e-mail: redakcija@primorski.it

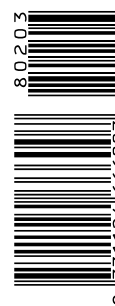
POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA
V SLOVENIJI 0,80€ (191,71 SIT)

9 771124 66007

Srbija izbira med Evropo in osamo

RADO GRUDEN

Srbski volivci bodo danes izbirali novega predsednika države. V drugem krogu se bosta pomerila demokrat Boris Tadić in radikalec Tomislav Nikolić. Rezultat je skrajno negotov, vzrok za to negotovost pa je predvsem v prihodnjem statusu Kosova, ki bo v kratkem razglasilo neodvisnost. Čeprav oba kandidata poudarjata, da se Srbija Kosovu ne bo odpovedala, pa je med njima velikanska razlika. Tadić želi Srbijo čim prej pripeljati v Evropo in se otresti morečih bremen s konca prejšnjega stoletja, Nikolić pa svoj konsenz gradi na srbskih nacionalnih čustvih, obrambi Kosova za vsako ceno in tudi na nasprotovanju izpolnitvi zahtev haaškega sodišča.

Jasno je, da se bo Srbija na koncu morala sprijazniti z dejstvom, da bo (je) Kosovo samostojna država. Za to je s svojo krvavo morijo v devetdesetih letih prejšnjega stoletja »poskrbel« že pokojni srbski vodž Slobodan Milošević. Že takrat je Kosovo prenehalo biti del Srbije. Ob tem lahko upamo, da so razmere danes drugačne in da se Srbi zavedajo, da si s silo ne morejo povrniti tistega, kar so zaradi lastnega nasilja že zdavnaj izgubili.

Danes se Srbija ne odloča, ali bo Kosovo samostojno ali ne, temveč med Evropo in ponovno osamo. Zato je tudi pomembno, da na današnjih volitvah zmaga evropsko usmerjeni Boris Tadić in ne Šešljev nacionalistični skrajnež Tomislav Nikolić, ki lahko Srbijo spet vrne v temčno obdobje devetdesetih let.

ITALIJA - Predsednik senata je včeraj sprejel sindikate in delodajalce

Jutri odločilni dan za Marinijev poskus

Na vrsti bodo tri največje stranke - Diplomacija ne počiva

NABREŽINA - Slovenska komponenta Demokratske stranke

Ustanovna skupščina

Za uveljavitev slovenske prisotnosti v DS - Optimistično o federativnem dogovoru s SSK

NABREŽINA - Razmišljanju o vlogi Slovencev v Demokratski stranki je bila posvečena petkova ustanovna skupščina slovenske komponente te stranke,

ki je potekala v Nabrežini. Na zasedanju, kjer so imenovali tudi začasno koordinacijo komponente, so soglašali s potrebo po uveljavitvi slovenske prisotnosti v

DS, ki mora odražati etnično pluralnost teritorija, optimizem pa je vladal tudi glede dogovora s Slovensko skupnostjo.

Na 3. strani

RIM - Predsednik senata Franco Marini, ki mu je šef države zaupal zahtevno vlogo poizvedovanja, ali bi bilo mogoče sestaviti prehodno vlado za spremembo volilnega zakona, se še ni vdal. Kljub temu, da se je včeraj njegov manevrski prostor po srečanju s predsednikom Confindustrie Montezemolom še skrčil, ker je ta prepričan, da ni političnih pogojev za Marinijev poskus, se bo delo predsednika senata nadaljevalo. Jutri bodo namreč na vrsti še tri največje stranke in Marini upa, da mu bo s pomočjo posredništva Giannija Lette le uspelo prepričati Berlusconija, da je nov volilni zakon tudi v njegovem interesu.

Stranke pa so že v volilni kampanji, čeprav je Veltroni včeraj zaigral še na zadnjo karto in ponudil veliko koalicijo. Odgovor je bil popolnoma odklonilen.

Na 4. strani

**Izvršni odbor SKGZ
o aktualnem
dogajanju v manjšini**

Na 2. strani

**Deželni svet SSO
o opravljenem delu
in načrtih**

Na 2. strani

**Illy po zaupanju
državljanov drugi
med predsedniki dežel**

Na 4. strani

**Goriški Rdeči križ
pomaga s hrano in
obleko 198 družinam**

Na 11. strani

KARNIVAL - Prireditelji pričakujejo šestnajst vozov in skupin

Danes pust v Sovodnjah

Dopoldne bo padla odločitev glede na vremenske razmere - Ples bo v vsakem primeru

SOVODNJE - Ker vremenoslovci napovedujejo za današnji dan ponehanje padavin, so se pri društvu Karnival odločili, da bo pustni sprevod v Sovodnjah potekal po predvidenem scenariju. Ob 14. uri se bodo pustarji odpravili izpred vaške lekarne proti kulturnemu domu, kjer bo ob zaključku spreveda pod ogrevanim šotorom nagrajevanje, zatem pa še ples s skupino The Maff Show. Dokončno odločitev o današnjem sprevodu bodo vsekakor sprejeli dopoldne. V primeru, da bodo vremenske razmere slabše od napovedanih, bodo sprevod preložili na prihodnjo nedeljo, 10. februarja. Če bo sprevod odpadel zaradi dežja, se bo praznik pod šotorom pričel že nekaj po 15. uri, seveda pa ne bo manjkalo niti pijače ter specialitet na žaru in drugih jedi.

Na 13. strani

ST. MORITZ - V smuku za svetovni pokal

Tina Maze ugnala vso konkurenco

ST. MORITZ - Tina Maze (na arhivskem posnetku), edina slovenska predstavica, je včeraj zmagala na smuku za svetovni pokal alpskih smučark v švicarskem St. Moritzu (1:44,38). Druga je bila bila Avstrijka Maria Holaus (1:44,71), ki je zaostala 34 stotink, tretja pa Švicarka Lara Gut (1:44,72, +0,35), ki je za Avstrijko zaostala le stotinko sekunde. Mazejeva je imela štartno številko 47, po tekmah pa je športno priznala, da je imela boljše pogoje na progi kot večina favoritinj, saj se je predvsem vidljivost izboljšala.

Na 25. strani

TISKOVNO SPOROČILO - Seja izvršnega odbora SKGZ

Odlični odnosi med Slovenijo in Italijo pozitivni tudi za manjšino

TRST - V tiskovnem sporočilu izvršni odbor Slovenske kulturno-gospodarske zveze pozitivno ocenjuje nedavna obiska pri predsedniku Republike Slovenije Danilu Türku in italijanskemu državnemu poglavarju Giorgiu Napolitanu. Novo leto se je tako začelo v znamenju pomembnih institucionalnih srečanj, ki so potrdila pozornost in občutljivost obeh držav do manjšinskega vprašanja in izpostavila dragoceno vlogo obeh narodnih skupnosti v obmejnem pasu. Predsednik Türk je svoj krog sprejemov državnih vrhov sosednjih držav začel z sprejemom Napolitana, kar je predstavljalo sploh prvi obisk stanovalca Kvirinala v samostojni Sloveniji. Na srečanju v Ljubljani so bili poudarjeni odlični politično-institucionalni odnosi med obema državama, kar nedvomno blagodejno vpliva tudi na položaj slovenske manjšine v FJK in italijanske v Sloveniji. Odprta bilateralna vprašanja se lahko na taki osnovi rešujejo z večjo naglico in z vzajemnim zadovoljstvom. Pomembno je, da je predsednik Napolitano izrazil osebno pripravljenost, da garantira izvajanje zaščitnega zakona. Glede preteklosti je najvišji predstavnik italijanske države izrazil obžalovanje zaradi gorja, ki ga je tudi Slovencem prizadel fašizem kot prvi krivec za vse grozote druge svetovne vojne.

SKGZ poziva vse včlanjene organizacije in ustanove, naj se še posebej v pisnih stikih z vsemi javnimi institucijami in koncesionarji javnih storitev čimbolj dosledno poslužujejo slovenskega jezika. Ista pozornost naj velja pri komuniciranju v

javnosti, kjer moramo še najprej slovenski dejavniki izpostaviti in promovirati dragoceno večjezičnost tega prostora.

Izvršni odbor SKGZ je pozitivno ocenil zaključke tradicionalnega letošnjega srečanja obmejnih ljudi v Kobaridu, kjer so tako Benečani s krovnicami organizacijama kot tudi predstavniki Slovenije (med drugimi sta bila navzoča podpredsednik DZ Vasja Klavara in državni sekretar Zoriko Pelikan) izrazili popolno soglasje glede projekta o ustanovitvi slovenskega večnamenskega središča v Špetru. V tem smislu si bo SKGZ še naprej prizadevala, da se že letos zagotovi vso potrebno finančno kritje s takojšnjim začetkom gradbenih del.

Prihodnja seja izvršnega odbora SKGZ bo v celoti posvečena vprašanju smotrnega upravljanja nepremičnin, s katerimi razpolaga naša skupnost. Glede Narodne in študijske knjižnice bo SKGZ v stikih z Deželno in tržaškim vseučiliščem izpostavila zahtevo, da pride do evidentiranja potrebnih prostorov v Narodnem domu v Filizjevi ulici.

V zaključku svojega zasedanja je vodstvo SKGZ obravnavalo finančna vprašanja v luči novega deželnega zakona, ki uvaja pozitivne novosti tudi na tem področju. Na sejo je bil povabljen tudi vodja Euroservisa Švab, ki je sintetično predstavil priložnosti, ki jih predstavlja novo programsko obdobje evropskih čezmejnih projektov. Tudi o tem se bo že v kratkem razvila poglobljena razprava, zaključuje svoje tiskovno sporočilo SKGZ.

TISKOVNO SPOROČILO - Deželni svet SSO

Obširna razprava o opravljenem delu in načrtih za leto 2008

DEVIN - Zasedanje deželnega sveta Sveta slovenskih organizacij (SSO), ki je bilo 30. januarja v Devinu, je potrdilo razvejano prisotnost in delovanje Sveta slovenskih organizacij povsod tam, kjer živi in deluje slovenska narodna skupnost v Italiji, pri tem pa sprejema izzive, za katere oblikuje odgovore, ki črpajo iz tridesetletne tradicije in temeljnih načel slovenstva, demokracije in krščanstva. Potrdilo za vse to je bila številna udeležba članic, ki so s prisotnostjo svojih delegatov potrdile programske in finančne smernice krovne organizacije, piše v tiskovnem sporočilu SSO.

Zasedanje je uvedla predsednica deželnega sveta, prof. Lojzka Bratuž, ki se je v kratkem nagovoru spomnila Mirka Špacapana in podčrtala pokojnikovo skrb in zavzetost za vsako pobudo, ki je nastajala znotraj civilne družbe, še posebno na področju kulture in zborovskega petja.

V nadaljevanju je predsednik SSO dr. Drago Štoka podal svoje poročilo za leto 2007 in programske smernice za leto 2008. Podčrtal je, da je SSO, kot krovna in referenčna organizacija slovenske narodne skupnosti v Italiji, sodelovala pri vseh pomembnejših dogodkih, ki so se zvrstili v prejšnjem letu. Najprej se je dotaknil zakonodaje namenjene Slovencem v Italiji, kjer smo preteklo jesen dobili še deželni zakon in imamo sedaj popoln pravni okvir. Na nas je, da se tega čimbolj poslužujemo in zahtevamo izvrševanje napisanih norm. Celoten potek sprejemanja deželnega zakona za Slovence v deželni skupščini je bil večkrat na zelo nizki ravni. Ob tem pa bo potrebno, da ne pozabimo na mednarodni pravni okvir, ki Republiko Italijo obvezuje že od povojnih let naprej.

Pomemben dogodek je bilo prvo srečanje z Unijo Italijanov, saj so sedaj odnosi z italijansko manjšino v Sloveniji postavljeni tudi na etnično podlagi. To se je obrestovalo pri skupni pobudi ob vstopu Slovenije v schengenski prostor, ki je potekala na Škofijah, kjer je bila prisotna, poleg SSO-ja, SKGZ-ja in Unije Italijanov, tudi Obalna skupnost.

Padec mej ob vstopu Slovenije v schengenski prostor predstavlja predvsem psihološki trenutek. To bo blagodejno za našo narodno skupnost, saj se bomo lahko otresli občutka odrezanosti od matične države. Pomembna bo tudi pomoč s strani slovenskih družbenih subjektov ob meji.

Vprašanje, na katero ni bilo mogoče priti do primerne rešitve ostaja težaven položaj kmeta in kmetijstva na Krasu zaradi strogih vinkulacij, ki so bile uveljavljene na kraškem področju. To resno ogroža položaj kmetijstva in razvoja Krasa. Dodatno pa se vprašanje zaostre zaradi gluhih ušes deželne uprave, ki od začetka te zakonodajne dobe še ni sprejela predstavnikov Kmečke zveze.

Do napredka je prišlo tudi v odnosih z drugo krovno organizacijo Slovensko kulturno gospodarsko zvezo. Na tem področju so se odvijale pomembne pobude, zato bi bilo zares škoda, da bi zaradi različnih pogledov na strukturo naše civilne družbe trpelo prav to sodelovanje. Zelo dobri so odnosi z edino slovensko politično stranko, Slovensko skupnost-

jo, s katero poteka redno soočenje. Pri tem je predsednik Štoka poudaril, da se boleče pozna odsotnost predstavnika Slovenske skupnosti v deželnem svetu.

Glede Slovenije je predsednik Štoka izrazil ponos za vsestranske dosežke, ki slovenski državi dvigajo ugled na mednarodni ravni, kar se na žalost ne dogaja v Italiji, ki je zajeta v hudo politično in pravno krizo. To je bilo občutiti ob nedavnem sprejemu krovnih organizacij SSO in SKGZ pri predsedniku Republike Italije Napolitanu. Pri tem obisku sta predsednika Štoka in Pavšič izročila italijanskemu predsedniku pismo, kjer ga seznanjata s položajem Slovencev v Italiji. V pismu je tudi spodbuda za čimprejšnje posthumno priznanje Lojzeta Bratuža. Glede na zgodovinski okvir, ki je slovenski in italijanski narod pogojeval v prejšnjem stoletju, je predsednik Napolitano podal zanimivo pogled, kjer priznava trpljenje Slovencev pod fašizmom in se obvezal, da bo garant za pravice slovenske narodne skupnosti v Italiji.

Izredno vitalnost ter konkretnost pa sta zaznamovali obisk, ki sta ga obe krovni organizaciji imele pri predsedniku Republike Slovenije dr. Danilu Türku. Novoizvoljeni predsednik zelo dobro pozna stanje Slovencev v Italiji. Zaradi svoje izkušnosti in zaradi načina dela je postavil Slovenijo na trdno podlago.

Za prihodnost ima SSO zdrave temelje in pomembni bodo stalni stiki s članicami na teritoriju ter povezanost med članicami in Izvršnim odborom. Veliko pa bo treba vložiti v mladinsko problematiko ter v odnos z mladimi generacijami. To je še posebno občutljivo v Trstu. Brez mladimi namreč ni prihodnosti. Poleg tega pa bo pomembno še primeren razviti odnos z gospodarskim svetom.

V diskusiji, ki se je razvila je bila podčrtana potreba po utrjevanju odnosov s članicami. Posebno poglobljena pa je bila razprava o kmetijstvu in upravljanju teritorija na Krasu. Predsednik in ravnatelj Kmečke zveze sta skupaj poudarila pomembnost teritorija za narodno identiteto. Prav ta odnos je danes na Krasu najbolj na udaru in se že pojavljajo primeri, ko se predvsem mladi kmetovalci odrekaajo svojemu poklicu. Nadaljevanje takega trenda bi bilo za slovensko narodno skupnost prehud zalogaj. Dodatno pa bo to stanje poslabšala odločitev deželne skupščine FJK, da ne obnovi Kraške gorske skupnosti. To predstavlja neizpolnitev programske volilne obveze predsednika Illyja in Demokratičnega zaveznitva, za prejeto podporo na volitvah leta 2003. Poleg tega, pa neizpolnitev potrjuje izbiro prejšnje deželne desnosredinske uprave, ki je KGS ukinila.

V drugem delu je blagajnik SSO Ivo Cotič predstavil deželnemu svetu obračun za leto 2007 in proračun za leto 2008. S hvaležnostjo je vzel na znanje vsestransko pomoč Urada za Slovence po svetu in v zamejstvu pri reorganizaciji SSO-ja. Predsednik nadzornega odbora Robert Petaros je podal poročilo, v katerem je potrjena pravilnost v poslovanju. Delegati članic pa so oba finančna dokumenta potrdili.

ŠOLSTVO - Semolič s funkcionarji ministrstva

Pripravljenost na soočenje V Špetru verjetno posebna lestvica

Bo za dvojezično šolo v Špetru uvedena posebna lestvica?

RIM - Na italijanskem ministrstvu za šolstvo so pripravljeni vzeti v poštev celovito problematiko slovenskega šolstva v Italiji in doseči dogovor z razvojno perspektivo, na podlagi tega dogovora in konkretnih pragmatičnih okvirov pa bi ministrstvo potem ukrepalo, že s prihodnjim šolskim letom pa naj bi uvedli ločene lestvice za dvojezično šolo v Benečiji. To izhaja iz srečanj s funkcionarji tega ministrstva, ki jih je v tem tednu na pobudo vladnega podtajnika Miloša Budina imel njegov poseben tajnik Livio Semolič. Semolič se je z namestnikom šefa kabineta ministra Giuseppeja Fionorija Sergioma Scalo, z načelnikom urada za splošne zadeve in osebje generalne direktije za osebje Giampaolom Pilom in z načelnikom urada za šolsko osebje in za stroške oddelka za izobraževanje Gildom De Angelisom, s katerimi se je pogovarjal o vprašanih, ko so informatični sistem s slovenskimi črkami, dvojezična doklada za osebje in še posebej problematika ločenih seznamov osebja in lestvic.

Problem posebnih lestvic se postavlja zlasti v Benečiji, kjer še danes ni formaliziran način pridobitve učnega in neučnega osebja za dvojezično večstopenjsko šolo v Špetru. Semolič je Pilu izrazil potrebo, da se z naslednjim šolskim letom oblikujejo posebne lestvice, ker bo le na tak način mogoče sprožiti postopek pridobivanja osebja. Pilo

je s tem soglašal, a je opozoril na splošno težavo spričo dejstva, da so v Italiji trenutno vse lestvice blokirane in ne oblikujejo novih. Vsekakor bodo na ministrstvu upoštevali specifično Benečijo in za naslednje šolsko leto bo lestvica oblikovana.

O ločenih seznamih osebja pa je beseda tekla tudi na srečanju z De Angelisom, ki se je skliceval na dejstvo, da so z reformo pristojnosti prešle na deželne šolske urade in da bi moral deželni šolski ravnatelj ločevati sezname na podlagi splošnega števila, ki je namenjeno Furlaniji-Juljski krajini. Na srečanju je bilo tudi poudarjeno dejstvo, da je bolj primerno, da se na ministrski ravni upoštevajo posebni kriteriji za slovenske šole in da se torej ločijo sezname na ministrski ravni na podlagi oddloka št. 233 iz leta 1998. De Angelis je sicer soglašal s tako rešitvijo, pri čemer je predlagal oz. izrazil željo po širšem soočenju med ministrstvom za šolstvo in dejavniki slovenske manjšine, da pride do skupnega določanja celotnega okvira potreb slovenske šole. To tudi v smislu razvojnih procesov, s tem da se v središče postavijo potrebe po kakovostni ponudbi za učence in da se glede na to dobijo skupne dogovorjene pragmatične in realistične rešitve. Na ministrstvu so pripravljeni na resno soočenje, ki naj bi steklo že v najkrajšem času.

STALIŠČE KMEČKE ZVEZE

Slovenska stanovska organizacija odločno nasprotuje odločitvi Dežele, da ne obnovi Kraške gorske skupnosti

TRST - Kmečka zveza najodločneje obsoja in zavrača odločitev, ki jo je sprejela deželna vlada na pobudo odbornika za kmetijstvo Enza Marsilia, in levosredinska večina v deželnem svetu, s častno izjemo, ki jo predstavlja svetnica Bruna Zorzini, ki je glasovala proti, da se iz zakona za razvoj gorskih območij, izloči člen, ki predvideva ponovno ustanovitev kraške gorske skupnosti. KZ v tiskovnem sporočilu poudarja, da vsi vemo, da desnica leta 2002 ni ukinila KGS z namenom, da omogoči boljše ozemeljsko organiziranost in pristojnost kraškim občinam, temveč zaradi jasnega cilja, da izbrise ustanovo, ki ni odgovarjala načrtom desne sredine - zlasti Listi za Trst -, kdo naj upravlja kraški teritorij. Z ukinitvijo Kraške gorske skupnosti je kraško prebivalstvo izgubilo ustanovo, ki je na najbolj na avtentičen način predstavljala njegova hotenja in koristi, tudi glede možnosti načrtovanja ekonomskega razvoja celotnega območja in zaščite njegovih naravnih danosti. Kmečka zveza je prepričana, da Dežela ne sme mimo potreb in želja pre-

bivalcev, katerim je dolžna omogočiti take institucionalne oblike uprave, ki jim najbolj odgovarjajo in ki jim zaupajo v smeri čimvečjega sodelovanja med občani in javno upravo. Slovenska kmečka organizacija poziva za to deželno vlado in levosredinsko večino v deželnem svetu, naj glede obnove KGS uresniči predvolilno obvezo predsednika Illyja do kraškega prebivalstva že v tej zakonodajni dobi tako, da ponovno ustanovitev Kraške gorske skupnosti vključita v zakon za reformo lokalnih uprav, ki bo v kratkem v razpravi v deželnem svetu. To stališče izraža Kmečka zveza ne samo zaradi priloženosti, ki jo obnova KGS predstavlja v tem trenutku za razvoj in uveljavljanje Krasa pač pa tudi zaradi upoštevanja enindvajsetega člena zakona 38/2001, ki urejuje upravne posege v ozemlje, kjer živi slovenska narodnostna skupnost v Furlaniji Juljski krajini. Obenem KZ v tiskovnem sporočilu poziva vse krajevne javne uprave in demokratične družbene sile naj se s skupno akcijo odločno zavamejo za obnovo Kraške gorske skupnosti.

BORIS PAHOR

Jutri v živo v oddaji Fahrenheit

BORIS PAHOR

KROMA

TRST - Italijanski prevod Nekropole, ki je pravkar izšel pri rimski založbi Fazi Editore, odmeva v vsedržavnih medijih. Tako je na primer dnevnik La Repubblica tržaškemu pisatelju posvetil celo stran, na prvi strani istega časopisa se je pojavil oglas, ki je reklamiral izid Nekropole, Gianni Riotta, glavni urednik osrednjega televizijskega dnevnika Tg1 je knjigo svetoval v svoji tedenski rubriki Benjamin. Jutri pa bo Boris Pahor gost radijske oddaje Fahrenheit (Radio Rai 3); pogovor v živo je predviden ob 16.40.

POLITIKA - V Nabrežini je potekala ustanovna skupščina slovenske komponente Demokratske stranke

Razprava o vlogi Slovencev v DS Optimizem glede dogovora s SSk

Na srečanju tudi tržaški tajnik SSk Peter Močnik - Začasno koordinacijo komponente sestavljajo Štefan Čok, Majda Bratina in Jole Namor

NABREŽINA - Med Slovenci v Demokratski stranki prevladuje optimizem glede federativnega dogovora s Slovensko skupnostjo. To izhaja iz uvodnih poročil in razprave na predsinočni ustanovni skupščini slovenske komponente DS v Kulturnem domu Iga Grudna v Nabrežini in nenazadnje iz dejstva, da se je zasedanja udeležil in na njem posegel tudi tržaški pokrajinski tajnik SSk Peter Močnik. Marsikdo je na skupščini, ki je bila namenjena prvenstveno razpravi o vlogi Slovencev v novi stranki, namreč poudaril, kako obe stranki povezujejo podobni interesi in vrednote in da je tako čisto normalno, da sta skupaj. Seveda bi bilo optimalno, da bi se SSk enostavno vključila v DS, vendar je pozitivna rešitev tudi federativni dogovor; pri čemer morajo biti pravila jasna.

Kot je uvodoma dejala Tamara Blažina, je potrebno poglobiti razpravo o vlogi Slovencev v novi stranki, kjer mora biti njihova prisotnost vidna, v teku razprave pa je tudi poudarila potrebo po poglobitvi političnih vprašanj, s čimer bo prišlo do padca nekaterih mitov. Eden od teh je po mnenju Blažinove Kraška gorska skupnost, saj danes ne moremo zagovarjati stališč iz leta 2001, ker so se stvari medtem spremenile, zato je treba razmišljati, katere so tiste oblike, ki kraškemu teritoriju nudijo možnosti razvoja.

Krajše poročilo je podal član deželnega vodstva DS Štefan Čok, ki je najprej opozoril, kako do skupščine prihaja v zelo razgibanem političnem obdobju zaradi padca vlade Romana Prodijskega, ki ji je uspelo izboljšati stanje v Italiji, storjeni pa so bili tudi odločilni koraki naprej glede izvajanja zaščitnega zakona. Za Čoka je DS zavzela pravilno stališče glede sklepanja zavezništva na podlagi programa, pri čemer je kot primer podal Furlanijo-Juljsko krajino, ki je zanj dokaz, da je mogoče oblikovati heterogeno zavezništvo s homogenim programom. Drugače se DS vedno bolj utrjuje na teritoriju z ustanavljanjem krožkov, pri čemer si morajo Slovenci prizadevati za čimvečje sodelovanje in razmisлити, kako organizirati prisotnost v novi stranki za nastanek pravega interetničnega subjekta. Govornik je tudi pozitivno ocenil jasna stališča Slovenske skupnosti, saj se DS in SSk morata povezovati v istih vrednotah, pri čemer sta možnosti dve: ali spojitve strank ali pa dogovor. Če se bo delalo na pod-

V slovenski komponenti Demokratske stranke menijo, da jih s Slovensko skupnostjo družijo isti cilji in vrednote

KROMA

lagi jasnih stališč, bo delo uspešno, je poudaril Čok.

Skupščine se je udeležil tudi deželni tajnik Demokratske stranke Bruno Zvech, ki je bil prav glede dogovora s SSk precej optimističen, saj po njegovih besedah prihaja do razprave, ki bo privedla do novega obdobja enotnosti in do pozitivnega rezultata, je dejal. S federativnim dogovorom pride do povezave dveh različnih subjektov, ki imata skupne politične interese, pri čemer je treba tudi določiti način sodelovanja predstavnikov SSk v telesih DS in obratno ter način nastopa na prihodnjih deželnih volitvah. Glede slednjih je Zvech poudaril pomen oblikovanja koalicije na podlagi programa, drugače se je deželni tajnik zelo optimistično izrazil glede utrjevanja stranke na teritoriju (v FJK računajo na ustanovitev kakih dvesto krožkov). Referenčna točka stranke, je še dejal, morajo biti državljanske pravice in v tej luči je treba gledati tudi na odnos s Slovenci. Glede vsedravnega položaja pa je Zvech ravno tako optimistično dejal, da ni razlogov za strah, saj ljudje začenjajo razumeti stališče DS, da je zgrešeno iti na volitve s sedanjim volilnim zakonom in še enkrat poudaril potrebo po programski koaliciji.

Med razpravo je Edvin Švab poudaril, da bo mo-

rala Demokratska stranka opredeliti in definirati svoj odnos do potreb in vprašanja manjšin: vsi člani DS so namreč kot ribe v velikem morju, je slikovito dejal Švab, ki pa noče, da bi zaradi nepoznavanja problemov manjšine kdo dajal slovenske ribe v akvarij. Mariza Škerk pa je glede odnosa DS-SSk dejala, da je treba prisluhniti mladim, ki ne čutijo razlik, edini problem SSk pa je po njenem mnenju ta, da želi svojega predstavnika v deželnem svetu. Livia Semoliča pa glede nove stranke skrbi dejstvo, da še ni popolne oblike in jasno določenih vrednot, vsebin in programa, zato se je treba pripraviti na močno dialektiko. Glede odnosov s SSk Semolič ocenjuje kot najboljšo varianto to, da člani SSk postanejo polnopravni člani DS, če pa to ni mogoče, naj se oblikuje federacija in naj pride do čim tesnejšega sodelovanja, kar je predpogoj za jasno uveljavitev slovenske prisotnosti znotraj stranke in leve sredine.

Posegel je tudi vladni podtajnik Miloš Budin, ki je v zvezi s padcem Prodijske vlade dejal, da je slovenska manjšina s to vlado marsikaj pridobila, med drugim tudi priznanje, da kot Slovenci igramo neko vlogo, s padcem meje pa od nas pričakujejo povezovalno vlogo, kar je izziv, da bodo naši pogledi širši, je še

dejal podtajnik, za katerega mora DS v naši deželi odražati tukajšnje etnično mešano družbo. S SSk se po Budinovem mnenju oblikuje konstruktiven odnos, pri čemer je važno poudarjati, da so cilji isti in dobiti način, da se na rednih skupnih trenutkih poglobijo politična vprašanja in zavzamejo skupna stališča. Govornik se je zavzel za federativni pakt med DS in SSk, na podlagi katerega bo vsaka od obeh strank imela predstavnike v organih druge. Če bo interes, bo tudi oblikovana volilna povezava s SSk.

Ravel Kodrič je v svojem posegu opozoril na potrebo po razpravi in odkritem pogledu na težave in razhajanja glede konkretnih izbir. Prav razprava med DS in SSk se po njegovih besedah razvija, kot da govori druga mimo druge. Treba se je navaditi razpravljati in v vzajemnem spoštovanju se bodo našle rešitve, ki bodo prinesle rezultat, je dejal Kodrič. Tudi Majda Bratina je opozorila, da se premalo govori o politiki in v to »nepolitiko« vključila tudi odnos med DS in SSk. Vsekakor, je dejala Bratinova, karkoli bo naredila SSK, bo to dobro za DS.

Na koncu so vsi čakali, kaj bo rekel gost, se pravi tajnik SSk Močnik, ki je dejal, da je njegova stranka takoj razumela, da bo DS novost v italijanski politiki, ki je nujna, zato je tudi aktivno sodelovala pri ustanavljanju nove stranke, ustavila pa se je, ko je napočil čas ustanavljanja organov nove stranke. To zato, ker je deželni svet SSK sprejel sklep, da se skuša doseči politični in ne samo volilni federativni dogovor z DS. To je za Močnika tudi izpit zrelosti med Slovenci, koliko bomo znali biti sintetični in koliko se bomo znali soočati. Zato pokrajinski tajnik SSK upa v sodelovanje in povezovanje na velikih političnih temah, »na volitvah pa bo treba malo fantazije, da si ne delamo škode,« je še dejal Močnik, ki se je tudi zaustavil ob vprašanju Kraške gorske skupnosti, pri čemer je povedal, da Slovenci ne moremo ne imeti neke vizije kraškega prostora.

Novonastala slovenska komponenta Demokratske stranke ima od predsinočnjim tudi začasno koordinacijo, ki jo sestavljajo Štefan Čok, Majda Bratina in Jole Namor. Slednji bodo tudi sodelovali pri sestavljanju predlogov slovenske komponente za nov statut DS.

Ivan Žerjal

PLAČAŠ KOLIKOR STANE NAS

VELIKO ARTIKLOV BREZ DODANE MARŽE

pot do ugodnosti

**Mleko UHT
STERILGARDA**
delno posneto
1500 ml

PROMO CENA
€ 1,00
0,67 € / liter

POPUST 10%
S KLUBSKO KARTICO

€ 0,90
0,60 € / liter

**Pasiran
paradiznik
Pumarò
STAR**
steklenica 700 g,
0,84 €/kg

€ 0,59

**Pizza
Ristorante
CAMEO**
več okusov
355 g, 5,61 €/kg

€ 1,99

**Ekstra
deviško
oljčno olje
OLEARIA
DEL GARDA**
1 liter

€ 3,40

ACE
90 lavaggi
Pulito fino
in fondo

€ 9,90

**Pivo
SPLUGEN**
6 x 66
0,81 €/liter

€ 3,19

**Bateriajski
izvijač
MATRIX CD
18 SET 18 VOLT**
v dobavi je tudi:
• 6 konic
• 6 vložkov
• polnilnik baterije

€ 14,90

**Pralni prašek
ACE**
90 pranj
8 kg

€ 9,90

DANES, NEDELJA 3. FEBRUARJA, ODPRTO

Ponudbe veljajo do 13. februarja 2008 - Hipermarket Emisfero

MONFALCONE/TRŽIČ (GO) - Kraj San Polo, ulica Pocar - Tel. 0481/416740 - ponedeljek 14.30 - 20.30, od torka do sobote NEPREKINJEN URNIK 9.00 - 20.30 - NEDELJA 9.30 - 20.00

ITALIJA - Jutri se bo končal niz posvetovanj v senatni palači

Marinijev manevrski prostor vse ožji, a ni vrgel puške v koruzo

Včeraj srečanja s socialnimi partnerji, jutri pa so na vrsti tri največje stranke

RIM - Upanje je vse bolj medlo, vendar predsednik senata Franco Marini, ki mu je šef države poveril poizvedovalni mandat, še ni obupal. Odločilni trenutek bo jutrišnje opoldansko srečanje z delegacijo Berlusconijske stranke Forza Italia, ki sicer vztraja pri takojšnjem razpustu parlamenta in volitvah v aprilu, a dokončna uradna beseda vendarle še ni izrečena. Zato se konec tedna ne bo pretrgalo mrzlično diplomatsko delo, pri katerem ima za desnosredinsko zavezništvo glavno besedo Berlusconijski pooblaščenec Gianni Letta. Ta pa je dolgoletni prijatelj Franca Marinija, s katerim ga poleg osebnega spoštovanja vežejo tudi skupne abruške korenine.

Prostor za Marinijev poskus se je sicer včeraj še zožal. Forza Italia in Nacionalno zavezništvo vztrajata pri volitvah in sta včeraj zavrnili tudi Veltronijev predlog o veliki koaliciji. Toda Marini ne odneha: »Če ne bi bilo nobene možnosti več, bi bil v ponedeljek na dopustu, tako pa bom moral delati,« je povedal po včerajšnjih posvetovanjih s socialnimi partnerji in referendumarji. Jutri ga namreč čakajo še tri največje stranke, Nacionalno zavezništvo, Forza Italia in Demokratska stranka. Šele po pogovorih z njimi bo lahko napravil obračun svojega dela in skupaj s predsednikom Napolitanom sprejel ustrezno odločitev.

Včeraj je Marini zabeležil skoraj enotno stališče, da država potrebuje reforme oziroma spremembo volilnega zakona. V to so prepričani tako Confindustria kot sindikati, medtem ko pobudniki volilnega referenduma zahtevajo, da se ta izvede pred volitvami. V nasprotju primeru bi moral referendum počakati na prihodnje leto. Glede na tako enotno prepričanje o potrebi po novem volilnem zakonu Marini upa, da se bo Berlusconi prepričal, da nekajmesečna vlada za spremembo volilnega zakona ne pomeni nobene zvijače.

Sicer pa se Marini ni omejil le na uradna srečanja, ampak je na neformalni način nadaljeval z »otipavanjem« svojih sogovornikov v desnosredinskem zavezništvu. Dobro obveščeni trdijo, da ni nikoli pretrgal dialoga z Giannijem Letto, ki se menda osebno strinja s potrebo po spremembi volilnega zakona pred volitvami. Vroče namreč upa, da bo Letti uspelo prepričati nekdanjega premiera, da se premisli. Sicer v šali, morda pa tudi ne, je Marini svojim sodelavcem razkril, da ima »skrivno kartico«, na katero naj bi zaigral na jutrišnjem srečanju z Berlusconijskim. Morda je mislil ravno na Lettovo sposobnost prepričevanja.

Toda če ostanemo pri dejstvih, so Marinijeve možnosti vse manjše. Predsed-

nik Confindustrie Luca Cordero di Montezemolo, ki je bil do včeraj nasprotnik takojšnjih volitev, je zaradi zastoja v posvetovanjih spremenil stališče: če ni političnih pogojev, nima smisla vztrajati in izgublja ti časa, je ocenil po včerajšnjem pogovoru z Marinijem. Če se tudi Montezemolo, ki je priložnost izrabil tudi za nov napad na stranke zaradi njihovega slabega zgleda, zavzema za volitve, potem so možnosti predsednika senata res minimalne. Podobno stališče je izrazil tudi predsednik stanovske organizacije trgovcev Confcommercio Carlo Sangalli, medtem ko zvezni sindikati Cgil, Cisl in Uil trdno podpirajo Marinijevo prizadevanja in poleg novega volilnega zakona zahtevajo znižanje davčnega pritiska na odvisno delo.

Zunaj senatne palače pa se zaostrojuje toni med zavezništvoma, kar kaže, da se je volilna kampanja že začela. Veltroni je zaigral še zadnjo karto in predlagal veliko koalicijo okrog Marinija, a ga je Fini pripravi ustavil, češ da gre za še zadnji instrumentalni in brezupen poskus za preprečitev razpusta parlamentarnih zborskih.

Predsednik
Confcommercia
Carlo Sangalli
in predsednik
Confindustrie Luca
Cordero di
Montezemolo
po srečanju s
predsednikom
senata Marinijem

ANSA

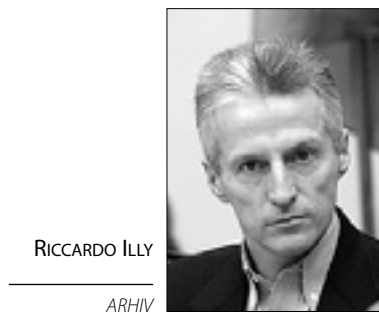
SONDAŽE - Lestvica zaupanja v predsednike dežel

Illy na drugem mestu

Prvi je predsednik Lombardije Formigoni - Bassolino zadnji še pred škandalom z odpadki

RIM - Predsednik dežele, katere mu državljani najbolj zaupajo, je Roberto Formigoni, na drugem mestu pa se nahaja Riccardo Illy. Z 61,3% zaupanja predsednik Lombardije vodi na lestvici, ki jo je izdelala družba Ekma sondaggi, drugi je predsednik Furlanije-Juljske krajine Riccardo Illy z 59,3-odstotnim konsenzom, tretji pa predsednik Emilije-Romagne Vasco Errani s 56,1%. Lestvice, objavljene na spletni strani www.calndestinoweb.com, kažejo, da so se na prvih osem mest uvrstili predsedniki dežel severne in srednje Italije.

Prvim trem predsednikom sledijo predsednica Umbrije Maria Rita Lorenzetti (55,8%), predsednik Toskane Claudio Martini (54,6%), Veneta Giancarlo Galan (54,1%), Mark Gian Mario Spacca (51,8%), Piemonta Mercedes Bresso (51,4%), Molizeja Angelo Iorio (50,2%), Bazilikate Vito De Filippo (50,0%), Apulije Nichi Vendola (49,8%), Lacija Piero Marrazzo (49,0%), Sardinije Renato Soru (47,3%), Abrucov Otta-

RICCARDO ILLY

ARHIV

viano Del Turco (46,2%), Ligurije Claudio Burlando (46,0%), Kalabrije Agazio Loiero (45,5%), medtem ko je zadnji na lestvici dvajsetih dežel predsednik Kampanije Antonio Bassolino (40,0%). Na lestvici ni nekdanjega predsednika Sicilije Salvatoreja Cuffara, ki je pred dnevi odstopil.

Velika večina predsednikov je bila izvoljena letza 2005, vsi z izjemo Riccarda Illyja, Erranija, Martinija in Bressove, pa so po tej sondaži izgubili stopnjo konsenza, ki so jo imeli ob izvolitvi.

Illy je bil leta 2004 izvoljen s 56,5-odstotnim volilnim konsenzom, danes pa mu zaupa kar 59,3% prebivalcev FJK. Največ zaupanja je izgubil Antonio Bassolino, ki je bil izvoljen z 61,6% glasov, po sondaži pa je izgubil kar 21,6% in pristal pri komaj 40-odstotnem konsenzu. Ob tem pa je treba upoštevati, da je bila sondaža izvedena lansko jesen, ko torej škandal z odpadki še ni izbruhnil z vso silovitostjo, zato je utemeljeno sklepati, da bi bil danes konsenz za predsednika Kampanije še neprimerno nižji.

Furlanija-Juljska krajina se je odlično uvrstila tudi na lestvici zaznane kakovosti storitev, ki jih zagotavlja dežela. Na prvem mestu je Dolina Aoste (70,7%), druga je FJK (64,2%), tretja Emilija-Romagna (62,3%), četrta Lombardija (58,8%) in peti Piemont (57,8%), na repu lestvice pa so Abruci (49,3%), Ligurija (49,1%), Molize (45,5%), Sardinija (43,7%), Lacij (42,8%), Bazilikata (42,3%), Apulija (40,8%), Sicilija (37,1%), Kampanija (36,1%) in Kalabrija (32,6%).

VOLITVE - Drugi krog volitev predsednika

V Srbiji danes odločitev med Tadićem in Nikolićem

BEOGRAD - V Srbiji bo danes drugi krog predčasnih predsedniških volitev, na katerih bo 6,7 milijona volilnih upravičencev izbralo novega predsednika med sedanjim proevropskim predsednikom Borisom Tadićem in nacionalistom Tomislavom Nikolićem. Javnomnenjske raziskave napovedujejo zelo tesno zmago Tadića, za okrog odstotka, medtem ko je približno 20 odstotkov volivcev še neodločenih, tako da bi lahko bili rezultati drugačni.

V drugem krogu pričakujejo še večjo volilno udeležbo kot v prvem, ko je bila več kot 61-odstotna, odločilni pa naj bi bili prav glasovi še neodločenih. Nikolić je v prvem krogu 20. januarja sicer zmagal z 39,99 odstotka glasov in dobrimi štirimi odstotki prednosti pred Tadićem (35,39 odstotka).

Za drugi krog naj bi bila za kandidata ključna podpora srbskega premiera Vojslava Koštunice in njegove Demokratske stranke Srbije (DSS), ki je v prvem krogu podprla Velimirja Ilića iz koalicijske Nove Srbije. Potem ko je Tadić zavrnil pogojevanje podpore DSS s podpisom zaveze, da

bo vlada kot neveljavna razglasila sporazum o stabilizaciji in pridružitvi z EU, če bo EU napotila misijo na Kosovo, je Koštunica sporočil, da DSS ne bo podprla nobenega kandidata.

Tadić, kandidat Demokratske stranke (DS), po ocenah nekaterih analitikov pred drugim krogom tudi ni dobil jasne podpore Bruslja, saj podpisa sporazuma o stabilizaciji in pridružitvi v ponedeljek ni bilo. Beograd je podpis pričakoval, čeprav ne izpolnjuje pogoja polnega sodelovanja s haaškim sodiščem za vojne zločine na območju nekdanje Jugoslavije, ker Haaga še ni izročil nekdanjega poveljnika vojske bosanskih Srbov Ratka Mladića.

Pred drugim krogom volitev je Tadić zaostрил volilno retoriko, Nikolić pa ne, saj po ocenah analitikov želi pridobiti naklonjenost širšega, še neodločenega volilnega telesa, zaveda pa se tudi, da bi zaostritev lahko koristila Tadiću. Nikolić, kandidat nacionalistične Srbske radikalne stranke (-SRS), je poudarjal, da je »odprt za sodelovanje z EU« in da je njegov edini pogoj ta, da Kosovo ostane znotraj Srbije. (STA)

AFRIKA - Po hudih spopadih z enotami čadske vojske

Čadski uporniki zavzeli prestolnico in ujeli predsednika

N'DJAMENA - Čadski uporniki so po spopadih z enotami čadske vojske včeraj zavzeli prestolnico države N'Djamena. Združeni narodi (ZN) so se odločili, da zaradi spopadov začasno evakuirajo pripadnike modrih čelad v čadski prestolnici. Čadski predsednik Idriss Deby je po besedah vojaškega vira ujet v predsedniški palači, ki jo oblegajo uporniki. Čadski zunanji minister Amad Allam-Mi pa je dejal, da mu je predsednik v telefonskem pogovoru zatrdil, da je vse pod nadzorom.

Intenzivno streljanje se je končalo opoldne, po besedah prič pa se je nad predsedniško palačo vil črn dim, vendar ni bilo znano, kaj je gorelo. V nekaterih četrth prestolnice so stanovanke upornike pričakali z navdušenjem, začele so se tudi množične kraje iz trgovin in hiš.

Priče so povedale, da so uporniki napadli tudi glavni zapor v N'Djameni in izpustili zapornike. Predstavnik upornikov Abakar Tollimi je po satelitskem telefonu napovedal, da bo predsednik Deby padel še v teku dneva. Uporniki so se v N'Djameno pripeljali na tovarnjakih, obo-

Čadski predsednik
Idriss Deby

ANSA

roženi s strelnim orožjem. Proti prestolnici so napredovali že od ponedeljka, ko so zapustili svoje baze v sudanski pokrajini Drafur. Spopadi med uporniki in enotami čadske vojske so se začeli severno od prestolnice, včeraj pa so uporniki zavzeli južni in vzhodni del prestolnice.

Zaradi spopadov so v četrtek odpo-

Predsednik Kosova zasebno pri papežu

VATIKAN - Papež Benedikt XVI. je včeraj sprejel na zasebni avdienci kosovskega predsednika Fatmirja Sejdiuja. Vatikan je poudaril, da avdiencia ne pomeni nikakršne spremembe stališča Svetega sedeža do dokončnega pravnega statusa Kosova. Papež upa, da bo vsaka odločitev o prihodnosti Kosova upoštevala legitimne zahteve vseh vpletenih strani in zagotovila spoštovanje pravic vseh. Cilj te avdiencie je bil dobiti informacije iz »prve roke«, je Vatikan zapisal v sporočilu za javnost. Ko se bo začelo govoriti o potencialni razglasitvi kosovske neodvisnosti, bo Sveti sedež pozorno spremljal razvoj in upošteval stališče mednarodne skupnosti, še piše v sporočilu. (STA)

Sarkozy in Carla Bruni sta se včeraj le poročila

PARIZ - Francoski predsednik Nicolas Sarkozy se je naposled le poročil s svojo izvoljenko Carlo Bruni. Novico je prva posredovala francoska radijska postaja RTL, pozneje pa jo je potrdil tudi matičar pariškega okraja, v katerega sodi Elizej, ki je slavni par poročil s civilnim obredom v Elizejski palači. 53-letni Sarkozy in 40-letna Brunijeva sta se spoznala novembra lani, mesec po ločitvi Sarkozyja od druge žene Cecilie. Med zanimivostmi, ki krožijo o nekdanji italijanski vrhunski manekenki, pa je na primer tudi ta, da je na predsedniških volitvah, preden se je zaljubila v Sarkozyja, volila za Segolene Royal, saj je bila vsa njena družina vedno usmerjena na levo.

De Michelis za zavezništvo z Demokratsko stranko

VIDEM - Gianni De Michelis je prepričan, da morajo »socialistične sile sklepati zavezništva s silami, ki so jim najbolj podobne, še posebej z Demokratsko stranko«. Na srečanju, ki ga je v Vidmu priredila socialistična konstituenta, je nekdanji italijanski zunanji minister dejal, da je tisto, kar je gotovo, to, da »socialisti ravno zato, ker so socialisti, ne morejo biti z desno sredino«. Kar pa zadeva datum predčasnih volitev, na katerih bi socialisti podprli Illyja, je De Michelis priznal, da bi »nam kakšen teden več koristilo«. Glede nekdanjih socialistov, ki se razpoznavajo v Domu svoboščin, med njimi tudi Renzo Ton-do, predlagani kandidat za predsednika Furlanije-Juljske krajine, pa je De Michelis dejal, da je »Italija polna nekdanjih socialistov, vendar so socialisti tisti, ki se danes razpoznavajo v Socialistični stranki, medtem ko so drugi pač nekdanji«.

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.it

Primorski
dnevnik

VLAK SPOMINA - Na Deželi predstavili letošnjo izvedbo

S pomočjo spomina ustvariti boljšo prihodnost

Jutri bo na Poljsko odpotovalo skoraj dvesto višješolcev iz FJK, ki bodo obiskali Auschwitz in Birkenau

Skoraj dvesto višješolcev iz Furlani-je-Juljske krajine bo jutri s t.i. »vlakom spomina« odpotovalo na Poljsko, kjer bodo obiskali taborišči Auschwitz in Birkenau v okviru pobude, ki jo v deželni merilu prireja zadruga Strade nuove (v vsedrženem pa združenje Terra del fuoco) in h kateri so pristopile Dežela FJK ter pokrajini Trst in Gorica. Pobudo so predstavili včeraj dopoldne na sedežu deželne vlade v Trstu ob prisotnosti deželnega odbornika za kulturo Roberta Antonaza, tržaške pokrajinske odbornice za socialo Marine Guglielmi, gorškega pokrajinskega odbornika za mednarodne odnose Marka Marinčiča ter predstavnikov zadruga Strade nuove Lucia Mighelija in Genny Fabrizio.

Gre za pomemben kulturni projekt, ki je usmerjen v spominjanje in seznanjanje z grozotami holokavsta s ciljem, da se take stvari ne ponovijo nikoli več, je bilo rečen. Smisel pobude je namreč v tem, da se s pomočjo spomina na preteklost gleda na prihodnost, na Evropo različnosti in medsebojnega spoštovanja. Tako deželna uprava kot Pokrajina Gorica že drugič sodelujeta pri pobudi, medtem ko je Pokrajina Trst k njej pristopila letos.

Letošnjega potovanja se bodo udeležili dijaki četrtih in petih razredov devetnajstih višjih srednjih šol iz tržaške, gorške in videmske pokrajine. Na teh solah je prišlo že do pobud o spoznavanju holokavsta in tudi tukajšnjih krajev spomina, kot so - poleg Rižarne - npr. nekdanja fašistična taborišča v Gonarsu, Viscu in Zdravščini, prisluhnili pa so tudi nekdanjim deportirancem. Trije od le-teh, Vilma Brajnik, Mario Candotto in Mario Sverco, se bodo z njimi popeljali tudi na pot. Dijaki se bodo zbrali jutri ob 18. uri v Rižarni, od koder se bodo odpravili v Videm, kjer bodo stopili na »vlak spomina«, ki bo pripeljal iz Apulije s približno petsto vrstniki (z njimi nameravajo poglobiti vprašanje priseljevanja, pravic in novih sužnosti), od tam pa bodo odpotovali v Krakov. V dnevih obiska taborišč bodo prisostvovali predstavi, zatem bo steklo delo po skupinah (slednje bodo mešane, saj bodo v njih sodelovali dijaki tako italijanskih kot slovenskih šol), na koncu pa bo plenarno zasedanje. Domov se bodo vrnili v soboto, vendar stvar s tem ne bo končana, saj z zbranim gradivom želijo oblikovati spletni zemljevid krajev spomina na našem območju. (iž)

K pobudi so pristopile deželna uprava ter pokrajini Trst in Gorica

KROMA

DSI - Jutri v Peterlinovi dvorani

Usoda slovenskih povojnih beguncev v Avstriji

V Peterlinovi dvorani v Ul. Donizetti 3 se jutri obeta dvojni kulturni dogodek, posvečen pri nas manj znanemu zgodovinskemu poglavju slovenske polpreteklosti. Gre za usodo tistih 10.000 - 15.000 Slovencev, ki so se ob koncu druge svetovne vojne umaknili na Koroško iz strahu pred komunizmom ali zaradi nasprotovanja nastajajočemu režimu v Jugoslaviji in ki jih ni doletela tragična usoda s prevaro vrnjenih vojakov, temveč so več let preživeli po begunskih taboriščih za civiliste, dokler se niso v veliki večini preselili v prekomorske dežele.

Tej skupnosti je posvečena najnovejša študija zgodovinarke in bibliotekarke dr. Rozine Švent iz Ljubljane Slovenski begunci v Avstriji 1945 - 1950. Na 378 straneh je izšla kot 13. zvezek zbirke Migracije pri Inštitutu za slovensko izseljenstvo Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti in Založbi ZRC v Ljubljani.

O knjigi bosta spregovorili literarna zgodovinarica dr. Janja Žitnik z Inštituta za slovensko izseljenstvo ZRC SA-ZU, ki je urednica zbirke in je za to knjigo prispevala dodatno poglavje Begunska izkušnja slovenskih zdomskih književnikov, ter avtorica dr. Rozina Švent, ki je sicer v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani odgovorna za Zbir-

ko tiskov Slovencev zunaj Republike Slovenije.

V dvorani bo tudi na ogled razstava arhivskih fotografij o življenju Slovencev v povojnih begunskih taboriščih na Koroškem, ki jo je pripravila Rafaelova družba. O njej bo spregovoril donedavni ravnatelj omenjene družbe, ki skrbi za izseljence, msgr. Janez Rihar.

Študija dr. Šventove, ki se je rodila leta 1951 na Ptuj, je izšla tik pred koncem leta 2007 in že velja za temeljno delo o slovenskem prvem povojnem begunskem življenju, saj je opremljena z bogatim znanstvenim aparatom in fotografskim gradivom. Tako dopolnjuje številne spominke zapise prizadetih in kar pet knjig, ki so izšle zadnja leta in so posvečene ravno slovenski politični emigraciji (Jan-ko Moder - Dr. Valentin Meršol in slovenski veliki teden, John Corcellis in Marcos Ferrar - Slovenija 1945: smrt in preživetje po drugi svetovni vojni, France Pernišek - Moj begunski dnevnik 1945-1949, Alojz Rebula - Ob babilonski reki, Jože Rant - Slovenski eksodus leta 1945). Avtorica nas podrobno seznana z življenjem slovenskih beguncev v Avstriji: organiziranost skupnosti, delovanje na področju vzgoje in izobraževanja, kulturno delovanje (od pevskih zborov do gledaliških predstav), časopisne in knjižne izdaje, vernost in cerkveno delovanje itn.

SDZPI - Skupaj s KZ

Tečaj za operaterje v kmečkih turizmih

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje organizira v sodelovanju s Kmečko zvezo tečaj Operater v agroturizmu. Potrdilo o obiskovanju 100-urnega tečaja, ki je odobren in financiran z deželnimi sredstvi, je obvezen rekvizit za vpis v seznam agroturističnih operaterjev (8. čl. deželne- ga zakona št. 25 z dne 22. julija 1996) in omogoča črpanje javnih prispevkov namenjenih tej dejavnosti.

Tečaj bo potekal trikrat tedensko v večernih urah ter se bo predvidoma zaključil konec aprila. Del programa (priprava tipičnih jedi z uporabo domačih pridelkov ter predelava mesnin in priprava mlečnih izdelkov) se bo odvijal na Fernetičih v zavodovem gostinskem centru oziroma v kraških agriturističnih obratih.

Neposredno pred začetkom tečaja bo v ponedeljek, 11. februarja, ob 18. uri na sedežu SDZPI, v ulici Ginnastica 72 uvodni in predstavitveni sestanek. Ob tej priložnosti se bodo tečajniki seznanili s potekom in programom tečaja, izpolnili bodo vse predvidene formalnosti in poravnali vpisnino.

Zavod vabi morebitne interese, ki jih tečaj zanima, a se še niso prijavili, da se prijavijo telefonsko v tajništvo SDZPI (040-566360) ali Kmečke zveze (040-362941).

Začetniški tečaj nemščine

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje tudi obvešča, da se bo v kratkem začel 48-urni začetniški tečaj nemščine. Potekal bo dvakrat tedensko, ob sredah in petkih z urnikom 18.00 - 20.00 na sedežu SDZPI v ulici Ginnastica 72. Vpisnina znaša samo 48 evrov. Prostih je še nekaj mest. Prijave sprejema tajništvo Zavoda na telefonski številki 040-566360.

POGOVOR Z LUČKO PETERLIN - Intenzivne vaje za skupno proslavo, ki bo 15. februarja v Trstu in 17. februarja v Gorici

Domoljubje in kozmopolitizem Župančičeve Dume za osrednje zamejsko praznovanje dneva slovenske kulture

V tem tednu bomo Slovenci praznovali Dan slovenske kulture. Dan smrti največjega slovenskega pesnika Franceta Prešerna, 8. februar, je bil proglašen za praznik 1. februarja leta 1945. V imenu SNO-ja ga je slovesno razglasil pesnik Oton Župančič. In prav Otonu Župančiču, katerega 130-letnico rojstva smo praznovali 23. januarja, bo posvečena letošnja osrednja proslava ob prazniku slovenske kulture v zamejstvu.

Proslavo soorganizirajo vse osrednje organizacije in kulturne ustanove v zamejstvu, priprava in izvedba programa pa je letos po sistemu rotacije pripadla Slovenski prosveti, oziroma njenim članicam. Režija je bila zapupana Gregorju Tozonu. Scenarij za proslavo pa je v sodelovanju z odborom Slovenske prosvete in - kasneje - še s kreativnim odborom sodelavcev pripravila prof. Lučka Peterlin, dramaturginja, režiserka in voditeljica raznih otroških in mladinskih gledaliških skupin.

Izbira, da bo letošnja proslava ob dnevu slovenske kulture posvečena Župančiču, je padla zaradi okrogle obletnice njegovega rojstva: kako pa ste si zamislili scenarij proslave?

Osrednje besedilo, na katerem sloni vsa predstava, je Župančičeva pesnitev Duma. V ruščini pomeni beseda »duma« razmišljanje, pri Ukrajincih pa je to otožna ljudska pesem. Župančičeva Duma združuje oba pomena, v glavnem pa bi jo lahko označili kot posebne vrste domoljubno pesnitev, o kateri pravi pesnik, da je v njej »hotel pregledati vse, kar je našega, mizerijo in veličino, nato pa preko romantike (ženski glas) in kozmopolitizma (moški glas) gledati domov z jasnim očesom in čutečim srcem«. Iz tega izhaja tudi naslov celotne prireditve »Kje, domovina, si?«, ki je obenem eden od osrednjih in najbolj pomenljivih verzov iz Dume. Pesniški izraz te pesnitve je tako bogat, da je bilo enoglasno sklenjeno, naj bo

LUČKA PETERLIN

poudarek na besedi in ne na zunanjih efekti, ki bi pozornost gledalca odvracala od besedila in njegovega sporočila.

Besedo pa bodo vsekakor popestrili izvirna glasba, ples in video. Komu ste zaupali njihovo pripravo?

Tako kot interpretacija besedila je bil tudi ves ostali del prireditve zaupan mladim. Ti se bodo izkazali ne samo kot izvajalci, pač pa tudi kot izvirni avtorji glasbe in koreografije. Avtor izvirne scene glasbe in avtorskih priredb je namreč Iztok Cergol (nastopil

bo tudi kot dirigent priložnostnega orkestra), izvirno koreografijo pa si je zamislila Raffaella Petronio. Snemalec in oblikovalec spremnega videa pa je Alex Purič.

Proslava pa ne bo obsegala samo Župančičeve Dume...

Tako je. Uvod v osrednji del proslave (Dumo) bo predstavljal film O, Vrba, prvi slovenski zvočni film, posnet leta 1940, tik pred izbruhom druge svetovne vojne. Izjemna vrednost tega filma je med drugim tudi v tem, da je v njegovem zvočnem zapisu ohranjen glas Otona Župančiča (ter glas Frana Saleškega Finžgarja, ki nas vodi skozi sobe Prešernove rojstne hiše).

Kaj pa slavnostni govornik?

Tako v Trstu kot v Gorici bo kot govornica nastopila Luigia Negro, predsednica društva Rozajanski dum. Po znanih aferah, ki so letošnjo pozno jesen odjeknile v naših krajih prav v zvezi s slovensko manjšino v Reziji, nam bo v posebno veselje slišati glas

slovenske kulturne delavke iz Rezije.

V teh dneh potekajo intenzivne vaje, na katerih sodeluje več skupin mladih. Katere so te skupine in kako poteka usklajevanje vseh nastopajočih?

Recitatorji (člani igralske skupine Slovenskega kulturnega kluba) in plesalci plesne skupine MOSP-a imajo poleg ločenih vaj enkrat tedensko tudi skupne vaje. Šele na zadnjih vajah pa se bodo združili v celoto še s člani orkestra, z zborom iz Mačkolj ter s solisti Martino Feri, Andrejo Štucin ter Nikolajem Bukavcem. Tudi zaradi velikega števila izvajalcev je težko zbrati vse na skupnih vajah, potreben je zelo velik oder, kakršnega ima le Kulturni dom. Na odru tega gledališča bo nazadnje prišlo do zlitja v celoto, malo pred nastopom.

Osrednja zamejska proslava ob prazniku slovenske kulture bo v petek, 15. februarja zvečer, potem pa še v Gorici, v centru Bratuz, in sicer v nedeljo, 17. februarja popoldne.

DEPANGHERJEVE NAGRADE - Podelili so jih v Nabrežini

Dijaki so razmišljali o priložnostih novega zgodovinskega trenutka

Podelili nagrade za eseje v italijanskem in slovenskem jeziku ter za fotografski izdelek

Fotografska kompozicija, za katero je Alicia Mantoan prejela prvo nagrado

KROMA

Giorgio Depangher, profesor italijanske književnosti, župan devinsko-nabrežinske občine, publicist, pesnik in prevajalec si je prizadeval za sožitje in strpnost med različnimi narodi. V spomin nanj so si pred petimi leti zamislili literarni natečaj za nagrado Depangher, ki spodbuja mlade k razmišljanju o idealih bratstva in sodelovanja. Nagrado vsako leto razpisujejo Inštitut Gramsci za FJK, Krožek Istria, Skupina '85, Krožek '91 in Občini Devin-Nabrežina oziroma Koper. S svojimi literarnimi prispevki lahko sodelujejo višješolci tržaške in goriške pokrajine, koprške občine in predstavniki slovenske skupnosti v Italiji oziroma italijanske v Sloveniji in na Hrvaškem.

Letošnji naslov je upošteval nove čase, v katere vstopajo obmejna območja, in zavest o vrednosti skupnega življenja, ki temelji na medsebojnem spoznavanju, sodelovanju in poslušanju drugega. Dijaki so lahko sodelovali z esejem ali pripovedjo v italijanskem oziroma slovenskem jeziku ter z grafičnim ali fotografskim izdelkom. Najboljše so v petek nagradili v Nabrežini, med njimi pa prvič ni bilo dijakov slovenskih šol iz Trsta ali Gorice. Prva nagrada za pripoved v slovenskem jeziku je tako šla Luki Zaro, ki obiskuje gimnazijo Carli v Kopru, druga pa Ani Jurkovič, dijakinji koprške srednje tehniške šole. Med italijanskimi spisi je komisija izbrala tistega Margherite Contento (licej Buonarroti - Tržič), drugo nagrado ex-aequo pa sta si delili Margherita Brandi (licej Buonarroti - Tržič) in Elena Tea Russo (licej Oberdan - Trst), posebno priznanje pa je dobila Valeria Zorzin (licej Buonarroti - Tržič). V B kategoriji so podelili samo prvo nagrado, ki jo je za svoj fotografski izdelek prejela Alicia Mantoan (licej Buonarroti - Tržič).

Nagrajevanje sta s svojim sodelovanjem poživili igralki SSG Nikla Petruška Panizon in Lara Komar.

Lizzanijevi filmi

V okviru revije FilMakers, ki jo prireja združenje Agis, bo danes v kinu Cappella Underground ob 18. in 22. uri na ogled dokumentarec *Viaggio in corso* nel cinema di Carlo Lizzani, ob 20. uri pa film *La vita agra*. Vstop je prost.

Razstava o Negrinu

V občinski razstavni dvorani na Trgu republike 4 in v muzeju moderne umetnosti v Ul. Roma 9 v Miljah je še danes od 10. do 12. ure na ogled antološka razstava ob dvajsetletnici smrti umetnika Giuseppeja Negrina. Vodena ogleda bosta ob 10. in 11. uri.

Dom pristaniških delavcev

V nekdanjem Domu pristaniških delavcev bo jutri ob 16.30 potekalo nagrajevanje zmagovalcev istoimenskega natečaja.

Razstava Femi Vilardo

Jutri bodo v občinski razstavni dvorani na Velikem trgu v Trstu ob 18. uri odprli razstavo tržaške slikarke Femi Vilardo z naslovom *Preko tančice*.

Večer z Davidom Cassutom

Združenje Italija-Izrael prireja jutri zvečer v muzeju Carla in Vere Wagner v Ul. del Monte 7 ob 20.30 srečanje z arhitektom in nekdanjim podžupanom Jeruzalema Davidom Cassutom z naslovom *Prihodnost Jeruzalema*.

Jutri novo srečanje

iz niza»Časopis v razredu«

Jutri bo v dvorani Baronicini zavovalnice Generali v Ul. Trento 8, v Trstu, ob 17.30, novo srečanje iz niza »Časopis v razredu – informacija in demokracija«, ki ga prireja kulturni animator Edoardo Kanzian. V javni razpravi bodo sodelovali Silvio Maranzana, Franco Juri, Martin Breclj, Dušan Jakomin, Fabiana Martini in drugi.

Cela vrsta prometnih nesreč

Na tržaških cestah je prišlo včeraj do cele vrste prometnih nesreč. Že dopoldne sta malo po 11. uri na bivši državni cesti 202 pri novih avtocestnih predorih trčila avtomobila, zaradi razlitja olja pa so občinski policisti zaprli cesto in promet preusmerjali pri križišču na H. Nastali so daljši zastoji, promet pa je normalno stekel nekaj pred 14.30. Na hitri cesti pa se je okoli 15. ure malo pred izhodom za Milje prevrnil avtomobil, okoli 17.30 pa je v Ul. Costalunga na območju Kolonkovca voznika avtomobila obšla slabost, zaradi česar je zavozil v zid. Moškega so odpeljali v bolnišnico na zdravljenje, občinski policisti pa so morali poskrbeti za odstranitev avta, ki je oviral promet.

ETTORE SOTTSASS - Razstavo si je doslej ogledalo šest tisoč obiskovalcev

Tri srečanja s Sottsassovim dizajnom

V prihodnjih dneh bodo v nekdanji ribarnici priredili tri okrogle mize, da bi njegovo ustvarjalnost približali širšemu krogu ljudi

Ettore Sottsass in njegovi dizajnerski izdelki so doslej v prostore glavne ribarnice privabili okrog šest tisoč obiskovalcev. Podatek je med včerajšnjo tiskovno konferenco posredoval občinski odbornik za kulturo Massimo Greco, ki je z zadovoljstvom ugotovil, da je bilo med njimi skoraj šestdeset odstotkov Netržčanov, v prvi vrsti Italijanov iz Furlanije in so sednjih dežel, a tudi Slovencev in Hrvatov. Da bi starosto italijanskih oblikovalcev, ki je konec decembra umrl na svojem milanskem domu, približali čim širšemu krogu ljudi, pa so si organizatorji razstave zamislili tudi cikel javnih srečanj. O slednjih so na konferenci spregovorili kustosi razstave Beatrice Mascellani, Alessio Bozzer in Marco Minuz, člani kulturnega združenja Terredarte, ki je bil glavni pobudnik tržaške razstave. Vsa tri srečanja se bodo pričela ob 17.30, vsakič pa bodo uro kasneje kustosi razstave na razpolago tudi za voden ogled. V sredo, 6. februarja, bodo v avditoriju nekdanje ribarnice predvajali dokumentarec *Designer Interview: Ettore Sottsass*, ki so ga pred nedavnim predstavili v newyorškem muzeju MoMa. Film je nastal na pobudo Muzeja Alessi. Teden kasneje, v petek, 15. februarja, bodo v Trst prišli upravitelji Študijskega centra Poltronova, toskanskega podjetja, s katerim je Sottsass redno sodeloval. Zadnje srečanje, ki nosi nedvomno izvirni naslov *La fidanzata automatica* (Avtomatizirana zaročenka), bo na vrsti v sredo, 20. februarja. Univerzitetni profesor in filozof Maurizio Ferraris bo predaval o odnosu med umetnostjo in njenimi »uporabniki«.

Organizatorji razstave, med katerimi je ob Občini Trst in združenju Terredarte tudi Fundacija CRT, so poudarili tudi veliko odmevnost, ki jo je razstava doživela v italijanskih in evropskih medijih. Novinar dnevnika *Sole 24 ore* Sebastiano Grasso je njen katalog celo izbral za najboljši katalog leta. O odmevnosti tržaške razstave, ki jo bodo zaprli 2. marca, pa priča tudi dejstvo, da bodo v prihodnjih dneh med Sottsassovi dizajnerski predmeti postajale tudi manekenke (fotografije bo objavila neka vsedržavna modna revija). Mlad furlanski režiser pa bo tu snemal kratkometražni film. Tudi taki dogodki lahko približajo umetnost širšim množicam. (pd)

Do 2. marca je v nekdanji glavni ribarnici na ogled razstava starost italijanskih oblikovalcev

KROMA

SDGZ - Za proizvajalce, gostince, trgovce

Tečaj o higieni živil in izvajanju načel HACCP

Spoštovanje pravil o ravnanju z živili (načela HACCP, načrt avtokontrole, isledljivost živil, izobraževanje oseba ipd.) v zadnjem času vse ostreje nadzorujejo inšpektorji zdravstvenih podjetij (-ASS), ki opravljajo kontrole po podjetjih in v primeru nepravilnosti predpišejo posebne ukrepe, izdajajo pa tudi slane denarne sankcije. Žal pa se večkrat dogaja, da podjetniki pravil ne poznajo, tako da se jim kazni zdijo še toliko bolj nerazumljive.

Z namenom, da bi se podjetniki preventivno izognili tem problemom, prireja Slovensko deželno gospodarsko združenje s tehnično pomočjo podjetja Servis d.o.o. izobraževalni tečaj o higieni živil, ki je namenjen gostincem, trgovcem in nasploh vsem, ki pri svoji dejavnosti ravna s hrano. Na tečaju bodo poleg zakonskih obveznosti orisane tudi praktične rešitve za

prilagoditev zakonodaji in za pravilno izvajanje dokumentacijskih obveznosti.

Tečaj bo potekal na podružnici SDGZ - Servis d.o.o. v Obrtni coni Zgonik, Proseška postaja 29/F, v ponedeljek, 11. februarja 2008 od 15. do 18. ure. Namenjen je vsem, ki pri svoji dejavnosti ravna s hrano, v prvi vrsti odgovornim osebam, a tudi uslužbencem. Zakon namreč predpisuje, da morajo vsi biti deležni »ustrezne izobrazbe«.

Število udeležencev tečaja je omejeno na 20 mest. SDGZ zato poziva zainteresente, naj se čimprej javijo. V primeru večjega povpraševanja bomo tečaj ponovili v poznejšem terminu.

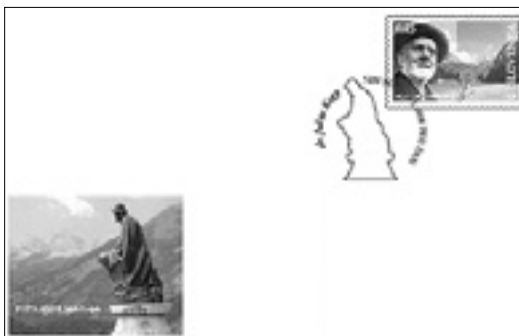
Za katerokoli informacijo se lahko zainteresenti zglasijo v tajništvo SDGZ v Trstu in na podružnicah ter po telefonu na štev. 040.67248.13.

JULIUS KUGY - Ob obletnici smrti

Jutri komemoracija na pokopališču pri Sv. Ani

Julius Kugy, velik raziskovalec in poznavalec Julijskih Alp, je umrl 5. februarja 1944. Obletnice se bodo s priložnostno komemoracijo spomnili tudi na pokopališču pri Sveti Ani, kjer je Kugy pokopan (v bližini kapelice Sv. Ane, med 3. in 4. pokopališkim poljem). Spominsko svečanost prireja razna alpinistična in kulturna društva, ki so se pred časom združila v Kugyjeve odbor, da bi čim bolj koordinirala proslave ob sto petdeseti obletnici njegovega rojstva, ki bo potekala julija letos. Pred grobom tržaškega alpinista in glasbenika se bodo zbrali jutri, 4. februarja, ob 11. uri, kjer je predvidena tudi prisotnost deželnega odbornika Giannija Pecol Cominotta, pokrajinske odbornice Adele Pino in predsednika Planinske zveze Slovenije Franca Ekarja.

Kugyjeve posvečeni dogodki se bodo nadaljevali tudi v prihodnjih dneh in mesecih. V torek bodo na sedežu Tržaške pokrajine predstavili letošnjo izvedbo Kugyjeve nagrade, kot je razvidno iz priložene fotografije pa bo Pošta Slovenije konec marca izdala priložnostno znamko. Spomladi naj bi končno izšel tudi italijanski prevod njegove knjige Božanski nasmeji gore Monte Rosa, v načrtih pa je tudi postavitve doprsnega kipa v tržaškem Ljudskem vrtu.

KRIŽ - Istočasno so odprli tudi slikarsko razstavo članov Grupe U

Predstavitev dveh zbornikov Aleksija Pregarca

V zbornikih so objavljene tri Pregarčeve drame, zapisi, glose in eseji

V gostilni Lampara v Križu so v ponedeljek predstavili dva zbornika z naslovoma Odenki vesti in (Ne)všečne obrobnosti pesnika, dramatika, publicista, dramskega igralca, režiserja ter prevajalca Aleksija Pregarca. Dogodek, ki so se ga udeležili številni ljubitelji besedne, likovne in glasbene umetnosti, med njimi tudi slovenski konzul Humar, so pospremili z odprtim slikarske razstave članov Grupe U (Deziderij Švara, Edi Žerjal in Boris Zulian), s katerimi se Pregarc družijo že od deških let, ter portretista Leopolda Strnada iz Sežane.

Slikarji so prispevali likovno opremo k Pregarčevim dosedanjim knjižnim delom. V imenu Zadružne kraške banke Opčine je prisotne pozdravil podpredsednik Adrijano Kovačič in pri tem poudaril, da banka, ki je bila tudi soorganizatorka tokratne predstavitve knjig, deluje tudi na socialnem področju in tako je podprla tudi izid Pregarčevih publikacij. O Pregarcu in njegovem delu je spregovoril prof. dr. Edvard Kovačič, v kulturnem programu sta pianistka Tamara Ražem in

S predstavitve zbornikov Aleksija Pregarca v Križu

KROMA

baritonist Damjan Locatelli izvedla pesem Metulj, ki jo je uglasbil Adi Daneu prav za Pregarčev 70. rojstni dan, glasbenika pa sta večer zaključila s solospevom Mornar na besedilo Franceta Prešerna.

Obe Pregarčevi knjigi sta izšli pri ljubljanski založbi Koščak, za grafično oblikovanje in obdelavo ter realizacijo projekta pa so veliko prispevali Jagoda, Matej in Marko Lupinc. V zborniku Odte-

niki vesti, za katerega je portret pesnika Pregarca na naslovnici prispeval Leopold Strnad, je spremno besedo napisal akademik Taras Kermauner. V njem so zbrana tri dramska besedila, zelo značilna za do-jemanje sveta in okolja, v katerem avtor živi. Gre za Božjega viteza na slovenski zemlji - odrsko lepljenko o škofu Antonu Martinu Slomšku, dramo Na pragu niča in Družčina s potoka-črna groteska.

V knjigi (Ne)Všečne obrobnosti pa je zbral zapise, glose in eseje, ki so bili predvajani na Radiju Trsta A v letih 2000 do 2004, hkrati pa jim je pridal tudi trip-tih literarnih portretov primorskih pesnikov, ki živijo v Avstraliji. To so: Ivan Bur-nik Legiša, Pavla Gruden in Bert Pribac. Knjigo na pot je pospremil dr. Drago Le-giša, avtorjev portret na naslovnici je de-lo Milka Bambiča, knjiga pa na koncu za-objema še avtorjevo bibliografijo.

Na predstavitvi je Pregarc prebral tudi nekaj svojih del iz obeh predstavljениh zbirkah.

O. K.

41. KRAŠKI PUST - V pričakovanju na openski sprevod, ki bo v soboto

Veliko zanimanje za defile

Prosvetni dom je bil v petek zvečer nabito poln - Včeraj so na borjaču vseeno delovali kioski

ŽE 55. PO VRSTI Danes v Miljah tradicionalni pustni sprevod

V Miljah je vse nared za današnji pustni sprevod, ki bo že petinpetdeseti po vrsti. Če ne bo vreme prekrizalo načrtov tudi miljskim organizatorjem (v tem primeru ga bodo preložili za teden dni), bodo vozovi krenili z Ulice Forti ob 13.30, sprevod pa se bo zaključil v Ulici Battisti. Nagrajevanje je predvideno ob 18.30 na Trgu Marconi, kjer bo komisija, ki jo sestavlja dvanajst režiserjev in scenografov, proglasila zmagovalce. Nora pustna zabava pa se bo nato pozno v noč odvijala po vseh miljskih ulicah in trgih.

Na »Carneval de Muja« sodeluje letos osem skupin in okrog dva tisoč mask, ki slovijo po dovršenosti svojih kostumov. Miljski pust pa je tudi odlična priložnost za vse ljubitelje fotografije, saj lahko s svojimi pustnimi posnetki sodelujejo na posebnem natečaju. Več informacij na spletni strani www.carneval demuja.com, ki ima tudi slovensko verzijo.

Meteorološki izvedenci in »in primis« Darko Bradasi so si najbrž včeraj jutraj pošteno oddahnili. Njihove napovedi so se uresničile, nad Opčinami ni sijalo sonce. In tako se je na dan, ko bi se moral po openskih ulicah viti dolg sprevod pustnih vozov in skupin... v dežju premakel le običajni sobotni openski promet. Nekaj pustnega razpoloženja pa je bilo občutiti na borjaču Prosvetnega doma, kjer so požrtvovalni člani kluba Brdina, pevskega zbora Tabor in tržaški taborniki poskrbeli, da ni bil nihče lačen in žejen.

Slaba novica, da bo pustni sprevod preložen za teden dni, ni skalila pustnega razpoloženja: tudi v petek zvečer je bil Prosvetni dom na Opčini nabito poln obiskovalcev vseh starosti. Defile otroških pustnih mask, predvsem pa izbor za najlepši »pustklobuk« sta bila očitno vabljiva in posrečena domislica organizatorjev Kraškega pusta. Obeh tekmovanj se je udeležilo veliko otrok, med »klobučarji« pa so bili tudi odrasli, saj pustna domišljija ne pozna starostnih pregrad. In prav zaradi velikega uspeha, ki ga je požel natečaj za pustklobuk, organizatorji obljublajo, da mu bodo prihodnje leto posvetili še večjo pozornost.

Petkov večer je zrežirala in vodila Tatjana Turco (na posnetku Kroma), uvedlo pa ga je prijetno presenečenje: nastop članov Prosvetnega društva Tabor, ki so poskrbeli za »baletni homage« organizatorjem Kraškega pusta. Nekoliko bolj profesionalen pa je bil kasnejši nastop blejske plesne skupine, ki je prvič nastopila v naših krajih. Sicer pa so bili osrednji protagonisti petkovskega večera klobuki in maske. Publikli so se predstavile nekatere organizirane skupine (na primer otroški vrtci in šole), a tudi posamezniki. Za najlepšo otroško masko je bil naposled izbran brazilski deček, medtem ko so med »klobučarji« izbrali tako najlepšo skupino kot posameznika. Med slednjimi je zmagal klobuk »vrt iz vrtnic«, med skupinami pa sta kraljica Mita Borovnica in kralj Paluonča nagradila učence osnovne šole Alojza Gradnika s Cola, ki so se predstavili z izvirnimi »naravnimi« klobuki.

PUST - Kot prejšnja leta

V Šempolaju tudi letos vse živo

Tudi letos bo v Šempolaju ob pustnem času vse živo. Že tri tedne so se pustni navdušenci ob večerih dobivali v društvenih prostorih in pripravljali letošnje maske za šempolajsko skupino. Skupina (prijavilo se je 60 udeležencev, a nekateri so bili odsotni zaradi gripe, ki prav v teh dneh razsaja na Krasu) se je kot občajno prijavila na povorko na Opčinah in v Sovodnjah. Letošnja tema je posvečena morju in njegovim prebivalkam meduzam in morskim deklicam. Za boljši opis skupine so pripravili naslednjo predstavitev: meduze so iz morja zbežale, ker so se tam dolgočasile in se odločile da bodo letos s Šempolajci vesel pustni ples na Opčinah in v Sovodnjah zaplesale.

Jutri bo od 16. 30 do 19. ure v spodnjih prostorih doma Albina Škerka otroško veselo pustno rajanje SKD Vigred. V torek se bodo vse pustne šeme (otroci in odrasli) dobile ob 13. uri v Žavljah (Spodnji Šempolaj) in nato v spremstvu muzikantov obiskale prav vsako hišo v Šempolaju. Zvečer se bo sprevod zaključil v društvenih prostorih SKD Vigred v Štalci. Na pepelnico bodo šempolajski pustarji peljali letošnjega pusta, Veselka Meduzeviča, na zadnji obisk h prijateljem. Pot jih bo vodila v Dutovlje, nato se bodo podali v Pliskovico (-okrog 14.30), v Sveto in v Gorjansko. Zvečer, pa se bodo od 18. do 20. ure ponovno na stečaj odprla vrata Štalce, kjer se bodo ob veseli pesmi in ob kozarcu domačega lahko pustni veseljaki od vsepovsod poslovili od letošnjega pusta.

abonmajska sezona 07/08
www.teaterssg.it

KOLENDAR - februar

doma na gostovanju

petek, 1. februarja
Edward Albee
KDO SE BOJI VIRGINIE WOOLF
20.30, predstava v abonmaju (red F)

sobota, 2. februarja
Edward Albee
KDO SE BOJI VIRGINIE WOOLF
20.30, predstava v abonmaju (red T)

ponedeljek, 4. februarja
Pier Paolo Pasolini
SVINJAK
20.00, Zagrebačko Kazalište mladih, Zagreb

petek, 8. februarja
George Feydeau
BOLHA V UŠESU
20.30, združeni abonmaji (reda A in F)
gostovanje SNG Nova Gorica

sobota, 9. februarja
George Feydeau
BOLHA V UŠESU
20.30, združeni abonmaji (red B)
gostovanje SNG Nova Gorica

nedelja, 10. februarja
George Feydeau
BOLHA V UŠESU
16.00, združeni abonmaji (redi C, T, K)
gostovanje SNG Nova Gorica

ponedeljek 11. februarja
J.B.P. Molière
NAMIŠLJENI BOLNIK
20.00, KC Srečka Kosovela, Sežana

sreda, 13. februarja
Pesniški večeri
Srečanje z BRANETOM GRUBERJEM
20.30, realizacija Janko Petrovec

sobota 16. februarja
J.B.P. Molière
NAMIŠLJENI BOLNIK
20.00, Narodni dom Maribor

nedelja 17. februarja
J.B.P. Molière
NAMIŠLJENI BOLNIK
17.00 - 20.00, Narodni dom Maribor

četrtek 21. februarja
F.Scott Fitzgerald
VELIKI GATSTBY
20.30, izven abonmaja
gostovanje Zagrebačko kazalište mladih

petek, 22. februarja
Edoardo Erba
MARATON V NEW YORKU
20.30, ponovitev, predhodna rezervacija

sobota, 23. februarja
Edoardo Erba
MARATON V NEW YORKU
20.30, ponovitev, predhodna rezervacija

nedelja, 24. februarja
J.B.P. Molière
NAMIŠLJENI BOLNIK
17.00 - 20.00, Narodni dom Maribor

torek, 26. februarja
Solda & Kobal
LA PROPUSTNIZA
kabaretna predstava
20.30, izven abonmaja

torek, 26. februarja
Umberto Saba
ERNESTO
integralno branje
17.00, Comunicarte, (ul.S.Nicolò 29)

četrtek, 28. februarja
Pesniški večeri
Srečanje z VLADOM KRESLINOM
20.30, realizacija Janko Petrovec

petek, 29. februarja
Edoardo Erba
MARATON V NEW YORKU
20.30, ponovitev, predhodna rezervacija

otroške in mladinske predstave

sreda 13. februarja
abonma morski pes
Raymond Queneau
CICA V METROJU
10.00, gostujoča predstava SNG Nova Gorica

Mjuta Povasnica
OLGICA IN MAVRICA
nedelja 3.2., 16.00 - 17.30
Artegna - Ert
četrtek 7.2., 10.45
Osnovna šola - Sovodnje
četrtek 21.2., 10.30 - 17.00
KC Janeza Trdine - Novo Mesto

Edoardo Erba
MARATON V NEW YORKU
abonma barakuda
sreda, 13. februarja, 12.10
četrtek, 14. februarja, 12.10
petek, 15. februarja, 12.10

info brezplačna tel.št. 800 214302

z obrazom svojega časa

AŠD SOKOL in SKD IGO GRUDEN
vabita na

OTROŠKO
PUSTNO
RAJANJE

100%
ZABAVA

DANES, 3. FEBRUARJA
OD 16.30 DO 19.30
V DVORANI IGO GRUDEN V NABREŽINI

ZA VESELO ZABAVO POSKRBLJENO.
ZAŽELENE SO MASKE IN PUSTNO RAZPOLOŽENJE.
VSI OTROCI TOPLO VABLJENI!

ŠPORTNA ŠOLA TRST
Š.Z. BOR
SKD ŠKAMPERLE
vabijo na

OTROŠKO
PUSTNO RAJANJE

danes 3. februarja
in torek 5. februarja
od 15.30 do 19.00 ure

Igral bo ansambel
"POPUSTI"

PROST USTOP ZA
OTROKE V SPREMSTVU STARŠEV

V BOROVIEM ŠPORTNEM CENTRU
V TRSTU - SV. IVAN,
VRDELSKA CESTA, 7

Slovensko kulturno društvo
PRIMORSKO iz Mačkolj
prireja

OTROŠKO
PUSTNO
RAJANJE

Zabaval vas bo DJ Damiano

Ples bo v torek, 5.2.2008
v Srenjski hiši v Mačkoljah
s pričetkom ob 17.30!

Malčkom bo na voljo sladoled,
starejšim pa pršut
in kapljica vina.

Toplo vabljeni

PUSTOVANJE 2008
v Domu
A. Ukmar-Miro
pri Domju

OTROŠKO
PUSTNO RAJANJE
Z ANSAMBLOM REMIX

KD F. Venturini - Domjo

DANES, 3. FEBRUARJA IN TOREK, 5. FEBRUARJA OD 15.00 DO 19.30

NABREŽINSKI GODBENIKI
bodo ob priliki Pusta obiskali
naslednje vasi:

Nedelja 3. februarja: Slivno, Mavhinje, Cerovlje, Prečnik,
Šempolaj in Praprotni;

Ponedeljek 4. februarja: Medja Vas, Vižovlje, Sesljan, Trnovca,
Šempolaj in Nabrežina Postaja;

Torek 5. februarja: Nabrežina Kamnolomi in Center

DRAGA MALA PUSTNA ŠEMA,
vabimo te na
OTROŠKO PUSTNO RAJANJE

V torek, 5. februarja
od 16.30 dalje v dvorano
športnega centra v Vižovljah.
Zabaval te bo Sten Vilar.

PRIDRUŽI SE, NE BO TI ŽAL!

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Giotti 1 - 040-635264.
www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure.
Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaskih bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

ALCIONE - 15.00, 17.00, 19.00, 21.00
»La promessa dell'assassino«.
AMBASCIATORI - 15.30, 17.10, 18.50, 20.30, 22.20 »Cloverfield«.
ARISTON - 16.00 »Hotel Meina«; 18.05, 20.10, 22.15 »Irina Palm«.
CINECITY - 18.20, 20.15, 22.10 »Io sono leggenda«; 10.55, 13.10, 15.20, 17.35, 20.00, 22.05 »Scusa ma ti chiamo amore«; 14.45, 18.30, 21.30 »American Gangster«; 10.50, 12.45, 14.45, 16.40 »Alvin superstar«; 16.45, 21.45 »Into the wild - Nelle terre selvagge«; 10.50, 12.50, 14.50, 19.50 »Non è mai troppo tardi«; 10.45, 12.45, 14.40, 16.30 »Mr. Magorium e la bottega delle meraviglie«; 10.45, 17.40, 19.50, 22.00 »Sogni e delitti«; 10.45, 14.55, 17.15, 19.40, 22.00 »P.S. I love you«; 11.00, 13.00, 14.50, 16.35, 18.20, 20.05, 22.00 »Cloverfield«.
EXCELSIOR - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Non è mai troppo tardi«.
EXCELSIOR AZZURRA - 16.00, 18.35, 21.15 »Into the Wild - Nelle terre selvagge«.
FELLINI - 16.50, 18.40, 20.30, 22.20 »La famiglia Savage«.
GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 15.45, 18.30, 20.15, 22.30 »Sogni e delitti«.
GIOTTO MULTISALA 2 - 16.00, 17.30, 20.00, 22.00 »American gangster«.
KOPER - KOLOSEJ - 19.10 »Estrellita - Pesem za domov«; 16.00, 18.30, 21.00 »Zaklad pozabljenih: Knjiga skrivnosti«; 15.30, 16.50, 18.00 »Divji safari«; 15.40, 17.40, 19.40, 21.40 »Pošastno Cloverfield«; 21.20 »Pomlad v Bosni«.
NAZIONALE - Dvorana 1: 11.00, 14.30 »Come d'incanto«; 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Scusa ma ti chiamo amore«; Dvorana 2: 11.00, 14.30 »Bee movie«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »P.S. I love you«; Dvorana 3: 11.00, 14.30, 16.00, 17.30 »Mr. Magorium e la bottega delle meraviglie«; 19.00, 20.30, 22.15 »Aliens vs. predator 2«; Dvorana 4: 11.00, 14.30, 16.00, 17.30 »Alvin superstar«; 19.00, 20.30, 22.15 »Io sono leggenda«.
SUPER - 17.00, 20.20 »Caramel«; 18.40, 22.00 »Bianco e nero«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.50, 17.50, 20.15, 22.15 »Cloverfield«; Dvorana 2: 15.30, 17.30, 20.00, 22.00 »Scusa ma ti chiamo amore«; Dvorana 3: 15.40, 17.40, 20.00, 22.10 »Sogni e delitti«; Dvorana 4: 17.30, 19.50, 22.10 »P.S. I love you«; 15.50, 17.20 »Alvin superstar«; Dvorana 5: 16.00, 18.45, 21.45 »American gangster«.

Osmice

BORIS PERNARČIČ ima odprto osmico v Medji vasi št. 7. Tel. 040-208375.
IVAN PERNARČIČ je v Vižovljah odprl osmico.
OSMICO je odprl Igor Grgič na Padričah 193. Tel. 338-8804089.
OSMICO v Škedenju je odprla kmetija Debelis. Tel. 040-810285. Vabljeni!
OSMICO je odprl Renzo Tavčar, Repen 42.
V LONJERJU bo jutri odprl osmico Fabio Ruzzizzi. Toči belo in črno domačo kapljico. Vabljeni na obisk!
ZORKO je odprl osmico v Dolini 37.

Mali oglasi

DIPLOMIRAN V MATEMATIKI nudi lekcije iz matematike za višješolce, srednješolce in univerzitetne študente. Tel. št. 347-9534644
IŠČEM DELO kot hišna pomočnica, nego ostarelih ali varstvo otrok. Tel. 333-6194326.
IŠČEM gospo za nego dveh starejših

Loterija 2. februarja 2008										
Bari	33	9	77	78	14					
Cagliari	44	64	71	88	68					
Firence	90	40	85	18	38					
Genova	79	12	35	4	44					
Milan	81	1	88	71	11					
Neapelj	18	38	80	81	60					
Palermo	70	34	12	5	71					
Rim	61	75	9	67	49					
Turin	44	64	46	11	82					
Benetke	10	31	78	8	45					
Nazionale	80	74	54	41	18					

Super Enalotto Št. 15										
18	33	61	70	81	90	jolly	10			
Nagradni sklad							3.769.701,88 €			
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot							8.121.027,57 €			
Brez dobitnika s 5+1 točkami							– €			
16 dobitnikov s 5 točkami							47.121,28 €			
1.744 dobitnikov s 4 točkami							432,30 €			
66.404 dobitnikov s 3 točkami							11,35 €			

Superstar		80
Brez dobitnika s 6 točkami		– €
Brez dobitnika s 5+1 točkami		– €
Brez dobitnika s 5 točkami		– €
2 dobitnika s 4 točkami		43.230,00 €
232 dobitnikov s 3 točkami		1.135,00 €
3.160 dobitnikov z 2 točkama		100,00 €
20.611 dobitnikov z 1 točko		10,00 €
44.828 dobitnikov z 0 točkami		5,00 €

oseb, nekadilko, ob sobotah in nedeljah zjutraj. Klicati od 18. do 19. ure na tel. št. 040-229274.

IŠČEM prikolico za prevoz živali (trailer). Tel. 328-3635483.

KMEČKI TURIZEM v Gabrovcu pri Bogdanu in Marlenki je odprt ob petkih, sobotah in nedeljah v februarju in marcu. Tel. 040-2296068.

KMEČKI TURIZEM ŠVARA je odprt ob četrtkih, petkih, sobotah in nedeljah. Tel. 040-200898.

LESTVE VSEH VRST za delo in dom, aluminijaste, lesene prodam po ugodni ceni. Nekatere tudi po polovični ceni. Tel.: 040-54390 ali 348-2801144.

NA OPČINAH dajemo v najem večnamenski prostor (40 kv. m.), Ul. Degli Alpini 85. Tel. 333-1129574.

NUDIM POMOČ starejšim osebam in opravljam hišna opravila. Telefonirati na št. 040-229211.

NUDIM v najem obdelavo vinogradev v Ricmanjih. Tel. 335-6655215.

PRODAM dvoposteljno žimnico (160x190) iz latexa, znamka Innergetic 450,00 eurov; dvoposteljno pernico (100% piumino d'oca naturale) (250x220), znamka Daunex, teža 1,6 kg, 200,00 eurov; televizor LCD znamke LG 32" 500,00 eurov. Tel. 320-9383283.

PRODAM komaj prenovljeno stanovanje v okolici Pončane, 67 kv. metrov s samostojnim ogrevanjem. Tel. št. 040-229243 ali 328-7565844.

PRODAM ročne vrtljake (tornio) različnih mer za obdelavo keramike. Tel. 349-8430222.

PRODAMO hišo v sončnem kraju v Rupih s vrtom in malim vinogradom. Resno zainteresirani naj pokličejo na tel. 328-4650354 ali 00386-41890193.

RAZNOVRSTNO RABLJENO POHIŠTVO, prodam po ugodni ceni. Tel. 040-57145, 040-54390 ali 348-2801144.

TROSOBNO STANOVANJE v centru Opčin dajemo v najem za urad. Tel. 040-420604 v večernih urah.

Poslovni oglasi

AGRITURIZEM NA KRASU IŠČE NATAKARJA/RICO za delo ob koncu tedna. Tel. 338-4719984

AGRITURIZEM UŠAJ v Nabrežini št. 8 je odprt ob petkih, sobotah, nedeljah in ponedeljkih. Odprt tudi na pustni torek. Tel. 3394193779

NA KRASU IŠČEMO resno hišno pomočnico s priporočili za čiščenje, likanje, kuhanje in varstvo dveh majhnih otrok. Zaželeno znanje slovenskega ali hrvaškega ali angleškega jezika. Od ponedeljka do petka, urnik po dogovoru. Poslati življenjepis, priporočila in fotografijo na naslov: Fermo posta 34010 Sgonico-Zgonik Carta Identità n.AA026566 ali na faks 040-364088.

NA TRŽAŠKEM KRASU IŠČEMO potrpežljivo, resno in izkušeno varuško za dva majhna otroka tudi za čiščenje, likanje in kuhanje. Zaželeno znanje slovenskega ali hrvaškega ali angleškega jezika. Od ponedeljka do petka, urnik po dogovoru. Poslati življenjepis, priporočila in fotografijo na naslov: Fermo posta 34010 Sgonico-Zgonik Carta Identità n.AA026566 ali na faks 040-364088.

P&E PROJECT Z OPČIN IŠČE vajenca/ko za delo v trgovini od toraka do sobote. Pisati na delo@pe-project.it

PISARNA IŠČE STALNEGA SODELAVCA diplomiranega v ekonomskih vedah. Ponudbe in curriculum vitae poslati na naslov elektronske pošte pisarna@email.it

RADIO PUNTO ZERO IŠČE sodelavce za prodaje reklame v Sloveniji. Info 336/469317.

PUST 2008

ŠKOC ZGONIK v velikem ogrevanem šotoru!

Torek, 5. februar

ZABLUJENA GENERACIJA
3 PRAŠIČKI
DJ Lovro

AGM "Zamejski"
KD "Rdeča Zvezda"

AGM "Kras"
KD "Dom Brišički"

Pokroviteljstvo Občine Zgonik

Kinemax

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 3. februarja 2008
BLAŽ, JAGODA

Sonce vzide ob 7.25 in zatone ob 17.13
- Dolžina dneva 9.48 - Luna vzide ob 5.14 in zatone ob 13.06.

Jutri, PONEDELJEK, 4. februarja 2008
ANDREJ

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 9,6 stopinje C, zračni tlak 1012 mb raste, veter 6 km na uro jugovzhodnik, nebo oblačno s padavinami, vlaga 92-odstotna, morje skoraj mirno, temperatura morja 9,1 stopinje C.

OKLIC! Fulvio Rumini in Cristiana Dean, Daniele Braccioni in Anna Maria Maiola, Davide Grusovin in Federica Cernivani, Franco Muellner in Sara Zotti, Alberto Picciola in Claudia Cappello, Gianluca Deplano in Nadja Blondet, Franco Pressich in Donatella Glavacich, Enrico Michel in Daniela Bonini, Piero Stuparich in Alesia Muresu, Issam Boudhief in Sara Panella, Lorenzo Marsi in Laura Bernetti, Salvatore D'Agostino in Regina Maionica, Stefano Delise in Franca Tombazzi, Gabriele Flego in Francesca Casco, Richard Victor Wragg in Sofya Kogan, Diego Cettina in Eluisa Dimopoli, Marco Marchesi in Giuliana Chmet, Gian Piero Lozzi in Giuliana Crisman, Luca Cirillo in Liana Casaretti.

Lekarne

Nedelja, 3. februarja 2008
Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Ul. Oriani 2, Barkovlje - Viale Miramare 117, Trg Cavana 1, Boljunec.
Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Ul. Oriani 2 - 040-764441, Barkovlje - Viale Miramare 117 - 040-410928, Boljunec - 040-228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.
Lekarne odprte od 16.00 do 20.30
Ul. Oriani 2, Barkovlje - Viale Miramare 117, Trg Cavana 1, Boljunec - 040-228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.
NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Cavana 1 - 040-300940.
Od ponedeljka, 4. do sobote, 9. februarja 2008
Urniki lekarn: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30.
Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Ul. dell'Istria 33 - 040-638454, Ul. Belpoggio 4 - 040-306283, Žavljje - Ul. Flavia 39/C - 040-232253, Fernetiči - 040-212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.
Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Ul. dell'Istria 33, Ul. Belpoggio 4, Trg Giotti 1, Žavljje - Ul. Flavia 39/C, Fernetiči - 040-212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Društvo slovenskih izobražencev in Knjižnica Dušana Černeta vabita na predstavitev nove študije dr. Rozine Švent

SLOVENSKI BEGUNCI V AVSTRIJI 1945-1950.

Govorili bosta dr. Janja Žitnik in avtorica. Pred tem bo msgr. Janez Rihar odprl razstavo arhivskih fotografij o življenju Slovencev v povojnih begunskih taboriščih na Koroškem.

Jutri, ob 20.30
v Peterlinovi dvorani, ul. Donizetti 3

Bambičeva galerija vabi na odprtje likovne razstave

PO-MEJSKI IZ-REZKI
Marijaža Hmeljaka

Umetnika bo predstavila mag. Jasna Merku. Nastopil bo duo flavt Ana Černic in Doris Kodolja.

Sobota, 9. februar ob 20.30
Opčine - Proseška ul. 131

OBČINA DOLINA
ODBORNIŠTVO ZA KULTURO

Nedelja, 10. februarja 2008 ob 18.30 uri v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu

Proslava ob dnevu slovenske kulture

Program oblikujejo

MPŽ Valentin Vodnik	dir. Anastasija Purič
mladi recitatorji	pod vodstvom Bože Hrvatič z odlomki iz Prešernovega življenja in drugih literarnih besedil
pevci solisti	Aleš Petaros, Maria Samec - Herman Antonič na klavir prof. Barbara Corbatto Damjan Locatelli na klavir prof. Tamara Ražem
priložnostni govor	prof. Olga Lupinc

BOLHA V UŠESU

v petek, 8. februarja, 20.30
Združeni abonmaji (Reda A, F) - z italijanskimi nadnapisi v Ulici Conti 9/1 bo odprto parkirišče (do 24.ure)

v soboto, 9. februarja, 20.30 - Red B
v Ulici Conti 9/1 bo odprto parkirišče (do 24.ure)

v nedeljo, 10. februarja, 16.00
Združeni abonmaji (Redi T, C, K) - z italijanskimi nadnapisi

info brezplačna tel.št. 800 214302

Čestitke

Alini, Luki in Petru Levu se je pridružila mala EMA TEREZA. Staršema mirnih noči, punčki nešteto srečnih dni jim želijo vsi pri Kraškemu kvintetu.

Ob praznovanju 80 let, želim vsem soletnikom iz Brega polno zdravja, sreče in veselja, v letu 2008.

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalke:

AGIP: Miramarski drevored 49, Katinara - Ul. Forlanini

SHELL: Žavlj (Milje), Nabrežina 129

ESSO: Drevored Campi Elisi, Zgonik - Državna cesta 202 - km 18+945

TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3

FLY: Passeggio S. Andrea

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24

AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3

AGIP: Istrska ulica 155, Naselje Sv. Sergija - Ul. Forti 2, Miramarski drev. 49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini, Furlanska cesta 5; Devin SS 14

ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0,67, Opčine - križišče, Kraška pokrajinska cesta km 8+738

OMV: Proseška postaja 35

SHELL: Ul. Locchi 3, Fernetiči

TOTAL: Ul. Brigata Casale, Sesljan RA km 27

V sodelovanju s FIGISC.

Šolske vesti

UPRAVA OBČINE DOLINA-URAD ZA ŠOLSTVO, sporoča, da bodo v mesecu februarju potekala vpisovanja v občinske otroške jasli za šolsko leto 2008/2009 . Rok za vpis zapade v petek, 29. februarja. Za informacije in vpise, se lahko obrnete na občinski urad za šolstvo od ponedeljka do petka od 8.30 do 12.30 (tel.: 040-8329280/282).

Izleti

SK DEVIN prireja vsako nedeljo študentske izlete z avtobusom v kraj Forini di Sopra po sledečih datumih: 10., 17. in 24. februarja 2008; 2., 9., 16. marca 2008. Odhod: ob 6.45 s trga v Nabrežini; ob 7. uri iz Štivanu; prihod v Štivan ob 17.45; v Nabrežino ob 18. uri. Informacije in vpis po elektronski pošti na naslovu info@skdevin.it ali na tel. št. 348-1334086 (Erika).

Obvestila

KD ZA UMETNOST - KONS obvešča, da je vsako sredo od 17.30 do 18.30 v uradu SIC, v Narodnem domu v Trstu, na razpolago članom in vsem, ki bi radi prejeli informacije o dejavnosti društva (tel. št 040-3481248 ali 334-7550610, e-mail: info@kons.it).

KRD DOM BRIŠČIKI obvešča, da se nadaljuje tečaj vadbe pilatesa in sicer vsak četrtek z urnikom 18.00-19.00, 19.00-20.00 20.00-21.00 ter vsak ponedeljek med 20. do 21. uro. Za vsa morebitna pojasnila tel. št. 040-327327 (Anica) ali 040-327062 (Norma).

DRUŠTVO TAO organizira tečaj Reiki prve stopnje. Tečaj se bo odvijal še danes, 3. februarja, na sedežu društva v ul. San Maurizio 9/F. Dodatne informacije: 340-1607908 - Breda.

SC MELANIE KLEIN obvešča, da se bo tečaj slovensčine za odrasle začel v drugi polovici februarja. Informacije na tel. št. 328-4559414 ali po elektronski pošti: info@melanieklein.org.

RAJONSKI SVET za Zahodni Kras se bo sestel v ponedeljek, 4. februarja, ob 20. uri na lastnem sedežu (Prosek 159).

V MARJANIŠČU bo potekal tečaj za zaročence za pripravo na poroko. Prvo srečanje bo v sredo, 6. februarja, ob 20.30. Tečaj bo trajal do 12. marca. Srečanja bodo enkrat tedensko, večinoma ob sredah. Točen raspored bo vsakdo dobil na prvem srečanju. Vpisovanje na tel. št. 040-211113 (tel. tajnica) ali 335-8186940.

UČENCI COŠ P. TOMAŽIČA iz Trebč bodo koledovali po vasi v torek, 5. februarja, od 10. do 12.30.

UČENCI OŠ F. MILČINSKI bodo koledovali po Lonjerju v torek, 5. februarja, od 10. do 13. ure.

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB L. Kosir vabi člane in prijatelje na redno mesečno sejo, ki bo v sredo, 6. februarja, ob 19. uri v Gregorčičevi dvorani, Ul. Sv. Frančiška 20.

SPI CGIL - Sindikat upokojujencev sporoča, da od 6. februarja dalje, vsako sredo od 14. do 16.30 na sedežu za Vzhodni Kras na Opčinah, v Domu Brdina, Proseška 109, bo deloval urad INCA za vse patronantne posle. Urad Sindikata pa bo imel sledeči urnik: v ponedeljek, torek in petek: od 9. do 12. ure, v sredah od 15. do 17.30.

TPPZ PINKO TOMAŽIČ sporoča, da bo redna pevska vaja na sedežu na Padričah v petek, 8. februarja, ob 20.45.

DRUŠTVO TAO organizira predstavitev tečaja ŽENSKÉ SAMOOBRAMBE, ki bo na sedežu društva v Ul. San Maurizio 9/F v nedeljo 10. februarja 2008, od 10. do 12. ure. Dodatne informacije: tel. 339-6482342, www.assoziazione-tao.it.

SC MELANIE KLEIN IN DEŽELNA ZBORNICA KLINIČNIH PEDAGOGOV obveščata, da se bo tečaj »Prvi koraki« začel v ponedeljek, 11. februarja. Tečaj predvideva šest srečanj, štiri posvečena masazi dojenčkov in dve dejavnosti v bazenu. Za prijave in informacije je na razpolago tel. št. 328-4559414 ali elektr. pošta: info@melenieklein.org.

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD za poklicno izobraževanje, MC Podlaga in Klub študentov Sežana razpisujejo, v okviru projekta Mejni dogodki Interreg IIIa Italija-Slovenija, fotografski natečaj na temo Mladi brez mej. Poslana dela naj se nanašajo na nove možnosti povezovanja mladine s slovensko-italijanskega obmejnega pasu, ki se odpirajo po padcu Šengenske meje. Na foto natečaj se lahko prijavi avtorji-ice od 15. do 30. leta starosti. Za nagrade foto natečaja je zagotovljen sklad v vrednosti 700 evrov. Fotografije lahko pošljete do vključno 21. februarja na elektronski naslov foto@adinformandum.eu. Pred prijavo si preberite pogoje natečaja, ki so dostopni na spletnih straneh www.adinformandum.eu, www.mcpodlaga.com ali www.ks-sezana.net.

Prireditve

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV in Knjižnica Dušana Černeta vabita v ponedeljek, 4. februarja, ob 20.30 v Peterlinovo dvorano v Ul. Donizetti 3 v Trstu, kjer bo predstavitev nove študije zgodovinarke in bibliotekarke dr. Rozine Švent iz Ljubljane: Slovenski begunci v Avstriji 1945-1950. O knjigi bosta ustrovorili literarna zgodovinarica dr. Janja Žitnik z Inštituta za slovensko izseljenstvo ZRC SAZU in avtorica dr. Rozina Švent. Pred predstavitvijo bo msgr. Janez Rihar v dvorani odprl razstavo arhivskih fotografij o življenju Slovencev v povojnih begunskih taboriščih na Koroškem.

ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA v sodelovanju z numizmatičnim društvom J.V. Valvasor in filatelničnim klubom L. Kosir vabi v razstavno dvorano na Opčine na ogled numizmatične in filatelčne razstave ob 100-letnici ustanovitve banke. Na razstavi, ki bo odprta do 8. februarja, ob urnikih delovanja banke, je na ogled tudi zbirka starih razglednic (z začetka 20. stoletja), ki prikazuje vse vasi tržaškega okoliša.

PUSTOVANJE KD FRAN VENTURINI 2008 v Domu Anton Ukmar - Miro pri

Domju: danes, 3. februarja, in torek, 5. februarja, ob 15.00 otroško pustno ranjanje z ansamblom Remix. Toplo vabljeni!

PUST 2008 v športno-kulturnem centru v Zgoniku, v velikem ogrevanem šotoru bodo v torek, 5. februarja, nastopili Zablujena generacija, 3 Prašički in DJ Lovro. Vabljeni!

NABREŽINSKI GODBENIKI bodo za Pust obiskali naslednje vasi: danes, 3. februarja, Slivno, Mavhinje, Cerovlje, Prečnik, Šempolaj in Praprot; v ponedeljek, 4. februarja, Medja vas, Vižovlje, Sesljan, Trnovca, Šempolaj in Nabrežina Postaja; v torek, 5. februarja, Nabrežina Kamnolomi in Center.

SKD VESNA IN PUSTNI ODBOR vabita danes, 3. februarja, od 16. ure dalje v dom Alberta Sirka v Križu na pustno ranjanje. V ponedeljek, 4. februarja, od 14. ure dalje bo po vaških ulicah sprevod z nabiranjem prispevkov za pustni voz.

ŠPORTNA ŠOLA TRST, ŠZ BOR IN SKD ŠKAMPERLE vabijo na otroško pustno ranjanje, ki bo v danes, 3. februarja in v torek, 5. februarja, v Borovem športnem centru v Trstu (Vrdelska cesta 7 pri Sv. Ivanu) od 15.30 do 19.00. Prisotne bo zabaval ansambel Popusti. Vstop prost za otroke v spremstvu staršev.

LJUDSKI DOM G. CANCEANI iz Podlonjerja vabi v ponedeljek, 4. februarja, od 16.30 dalje na otroško pustno ranjanje.

SKD VIGRED vabi v ponedeljek, 4. februarja, od 16.30 dalje v spodje prostore hiše Albina Škrka v Šempolaju na veselo otroško pustno ranjanje.

OBČINE DEVIN-NABREŽINA, ZGONIK IN REPENTABOR v sodelovanju s Pro Loco iz Nabrežine organizirajo v prostorih igralnega kotička Palček otroško pustno ranjanje v torek, 5. februarja, od 15.30 do 18.30. Rezervacije in informacije na tel. št. 040-299145 (Dr. Antonella Celea).

SKD PRIMOREC vabi vse otroke na otroško pustno ranjanje v torek, 5. februarja, od 15.30 dalje v Ljudski dom v Trebče. Na programu bogata loterija, animacija in ples.

SKD TABOR - OTROŠKO PUSTNO RANJANJE bo v torek, 5. februarja, od 16. do 19. ure v Prosvetnem domu na Opčinah. Lepe maske, velike in male, pridite, pridite, pridite!

V BAMBIČEVI GALERIJ na Opčinah, Proseška ul. 131, je do torka, 5. februarja, na ogled fotografska razstava Primoža Heinga z naslovom »Zamrznjeni norčavi čas - Maske od Drežnice do Ptujkega polja«. Urnik: od ponedeljka do petka, od 10. do 12. in od 17. do 19. ure.

ZDRUŽENJE STARŠEV OŠ IN OV na Proseku vabi na otroško pustno zabavo v torek, 5. februarja, od 16. ure dalje v telovadnico na Kontovel. Pridite, ne bo vam žal!

ŠKD CEROVLJE-MAVHINJE prireja v torek, 5. februarja, ob 16.30 v dvorani športnega središča v Vižovljah otroško pustno ranjanje. Za zabavo in animacijo bo poskrbel Sten Vilar. Prisrčno vabljeni male pustne šeme!

PUSTNA SKUPINA ŠEMPOLAJ vabi vse veseljake, ki bi se radi ob veseli pesmi in kozarčku domačega poslovlili od pusta 2008 Veselka Meduzeviča, da pridejo na Pepelnico, v sredo, 6. februarja, od 18. do 20. ure v Štalco v Šempolaju.

SKD VESNA vabi ob dnevu slovenske kulture na »Koncert akademskega pevskega zbora univerze na Primorskem«, zborovodja Ambrož Čopi, ki bo v petek, 8. februarja, ob 20.30 v domu Alberta Sirka v Križu. Toplo vabljeni!

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA prireja Otroške urice v NŠK. Naslednja pravljica bo na sporedu v torek, 12. februarja, ob 16.30 v otroškem kotičku v knjižnici. Pravljico Mali medo bo pripovedovala Urška Sinigoi.

ZSKD IN JSKD vabita na 14. Revijo kraških pihalnih godb in sicer: v soboto, 16. februarja, ob 20. uri, Sovodnje - Kulturni dom, nastopajo Godbeno društvo Prosek (dir. Eva Jelenc), Pihalni orkester Ilirska Bistrica (dir. Josip Grgasovič), Godbeno društvo »Viktor Parma« Trebče (dir. Luka Carli); v nedeljo, 24. februarja, ob 17. uri, Milje - Gledališče Verdi, nastopajo Pihalni orkester Ricmanje (dir. Marino Marsič), Pihalni orkester Divača (dir. Teo Kovačević), Godbeno društvo Nabrežina (dir. Sergio Gratton).

Zapustil nas je

Mario Bogatec

Žalostno vest sporočajo

žena Cvetka, sin Igor in vnuki

Žarni pogreb bo v petek, 8. februarja ob 15. uri na pokopališču v Križu.

Križ, 3. februarja 2008

ZAHVALA

Vanda Carli

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so na kakršenkoli način počastili spomin naše drage.

Svojci

Trebče, 3. februarja 2008

4.2.1968 **4.2.2008**

Bruno Žerjal

Štirideset let je minilo, odkar te ni.

Z ljubeznijo se te spominja

Barbara

Nabrežina, Gorica, 3. februarja 2008

2.2.1973 **2.2.2008**

Minilo je že 35 let, odkar si me zapustila draga mama

Uršula Olenik

Spomin nate je vedno živ v mojih mislih in srcu.

Tvoja hči Marija

Dolina, 3. februarja 2008

4.2.2007 **4.2.2008**

Zorka Leghissa vd. Mervic

Z ljubeznijo se te spominjajo

Igor, Vladi in Adriana z družinami

Devin, 3. februarja 2008

GORICA - Beltrame

Junija odprtje bolnišnice

»Nova goriška bolnišnica Janeza od Boga bo začela delovati junija.« To je napovedal deželni odbornik za zdravstvo Ezio Beltrame, ki se je v petek v Šlovrencu sestel z župani goriške pokrajine. Osrednja tema pogovorov je bila deželna reforma zdravstva, ki predvideva spojitve tržaškega in goriškega zdravstvenega podjetja, ob robu srečanja s krajevnimi upravitelji pa je Illyjev odbornik spregovoril tudi o poteku del za izgradnjo nove splošne bolnišnice v Gorici, ki je bila v preteklosti tarča tudi ostrih polemik.

»Priznam, da bo do odprtja novega sedeža bolnišnice prišlo v zamudi. Problem ni v tem, da manjka denar za dograditev. Samo v lanskem letu smo za izgradnjo po-

EZIO BELTRAME

KROMA

sloplja v ulici Fatebenefratelli in za nakup opreme dodelili dodatnih trinajst milijonov evrov. Dela bodo zaključena, o tem ni dvoma, do zamud pa je prišlo izključno zaradi pravljanja s podjetjem, ki je zadolženo za izvedbo del. Gre za malenkosti, ki jim bomo prišli do dna,« je zagotovil deželni odbornik za zdravstvo in k temu pristavil: »V teku so javne dražbe, na podlagi katerih bomo izbrali podjetja, ki bodo opremila notranjost nove bolnišnice. Po mojih predvidevanjih se bodo oddelki lahko preselili iz ulice Vittorio Veneto v nove prostore do junija letos, ko bo nova splošna bolnišnica začela resnično delovati.«

Če se gradnja posloplja bolnišnice Janeza od Boga zaključuje, se dela za ureditev cestne povezave, ki bi morala olajšati dostop do nje, niso še niti začela. Za ta načrt je dežela FJK že odštela poldrugi milijon evrov, poseg pa bi v celoti stal približno pet milijonov evrov. »Deželni odbornik za infrastrukturo Lodovico Sonengo se je že aktiviral, da bi priskrbel še preostalo vsoto denarja,« je tudi napovedal deželni odbornik Ezio Beltrame. (Ale)

DOBERDOB - Ob koncu peturne razprave na petkovi seji občinskega sveta

Sprejeli sklep o širitvi kamnoloma pri Devetakih

Izkopali bodo 3.990.000 kubičnih metrov kamna - V zameno denar, javna dela in jamstva za zdravje občanov

Kamnolom pri Devetakih

BUMBACA

Doberdobski občinski svet je v petek odobril besedilo sporazuma med občino in podjetjem Granulati Calcarei, v katerem so navedeni pogoji za širitev kamnoloma pri Devetakih. Dokument je odobrila večina s sedmimi glasovi - svetnica Daniela Klančič je bila namreč odsotna - pet svetnikov opozicije pa se je vzdržalo. Občinski svet je do sklepa prišel po peturni razpravi, ki je bila po besedah župana Paola Vizintina in načelnika opzijske svetniške skupine Daria Bertinazzija konstruktivna, umirjena in na zreli politični ravni.

Dokument predvideva, da bo družba v približno dvajsetih letih izkopala 3.990.000 kubičnih metrov kamna in marmorja. Vsak kubični meter bo plačala 0,60 evra, iz leta v leto pa bodo ažurirali vrednost materiala glede na njegovo tržno ceno. Skupno bo občina prejela približno 2.400.000 evrov, družba pa se obenem obvezuje, da bo nudila storitve zlasti v obliki javnih del na celotnem območju doberdobske občine. Vrednost le-teh znaša 4.800.000 evrov. »Realna vrednost vseh javnih del, ki so predvidene v sporazumu, je v resnici višja. Če bi se jih lotili kot javna uprava, bi zanje plačali veliko več,« je povedal doberdobski župan Paolo Vizintin.

Občina je dala zeleno luč za širitev kamnoloma predvsem na podlagi jamstev glede zaščite okolja in zdravja občanov. Načrt bo podvržen zakonsko predvidenim kontrolam o okoljskih učinkih. Družba bo poskrbela, da dela za širitev kamnoloma ne bodo škodila zdravju občanov in da ne bodo

krčila pravic zasebnikov, uprave in ustanov. Poleg jamstva o zakonskih kontrolah si je občina po Vizintinovih besedah pridržala pravico, da lahko zahteva dodatna preverjanja. Uprava si prizadeva, da bodo učinki na okolje minimalni, družba pa bo morala zagotoviti, da se po zaključku del ponovno vzpostavi rastlinske in geomorfološke značilnosti območja, kakršne so bile pred širitvijo kamnoloma.

Družba iz Redipulje bo krila vse stroške za izdelavo variante občinskega urbanističnega načrta in za načrt širitve kamnoloma. Občina bo ne nazadnje na stroške družbe imenovala geologa, ki bo nadzoroval dela. Tudi uslužbenci občine, odbor in svetniki bodo lahko obiskali kamnolom in imeli vpogled v dokumente. Sporazum še določa, da bodo tovarnjaki in druga prevozna sredstva družbe morali krožiti po cestah pokriti in čisti, kar naj bi preprečevalo izgubo prahu ali kamnov.

»Ves občinski svet je med petkovo razpravo pokazal visoko stopnjo zrelosti. Pet ur dolga seja je šla mimo brez polemik in demagogije, soočenje je bilo umirjeno,« je komentiral Vizintin. »Razprava je bila pozitivna in na visoki ravni,« je ocenil Bertinazzi: »Predstavniki opozicije smo se vzdržali zaradi pomislekov, ki jih imamo glede cene in količine izkopenega materiala, zagotavljanja zaščite zdravja občanov in okolja, metode izkopavanja ter tipologije javnih del, ki jih bo družba nudila v zameno za širitev kamnoloma.«

Aleksija Ambrosi

DOGOVOR - Javna dela za 4.800.000 evrov

Prvi posegi v Dolu morda že poleti

Po petkovi odobritvi sporazuma med občino Doberdob in družbo Granulati calcarei se začenja postopek za sprejetje variante regulacijskega načrta. Le-ta je pogoj, da bo podjetje iz Redipulje lahko začelo s širitvijo kamnoloma. »Postopek, ki bo privedel do odobritve variante, bo težko zaključen pred koncem leta, saj mora načrt romati tudi na deželo,« je povedal župan Vizintin in poudaril: »Javna dela, ki jih predvideva sporazum, pa bi se lahko začela že poleti. Najprej pa mora občinski svet sprejeti varianto.«

Po Vizintinovih besedah bo prvi sklop del v vrednosti 600.000 evrov osredotočen na območje Dola, kjer bodo ob razsvetljavi, cestah in pločnikih obnovili tudi bivšo osnovno šolo in uredili tri stanovanja. Pogodba predvideva, da bo družba dokončala kulturni center na Palkišču in kulturni center v Jamljah, predmet posega pa bodo tudi občinska poslopja. V okviru sporazuma bi prišlo do ureditve prostorov in dvorišča osnovne šole in nižje srednje šole. Do gradnje novih

struktur, ki bi koristile športnemu društvu Mladost, bi prišlo ob nogometnem igrišču, kjer je v načrtu uresničitev kuhinje in jedilnice. Družba bi poskrbela za boljšo termično izolacijo občinske telovadnice, obnovila pa bi tudi prostore zdravniške ambulante v Doberdobu. V prihodnjih letih bi razširili nekatera občinska pokopališča, uredili bi makadamske ceste in avtobusne postaje. Predvideni so tudi estetski posegi, kot je ureditev vaških trgov, vodnjakov in zunanjih prostorov sprejemnega centra Gradina. Družba bo zagotovila še mnogo manjših del in nakup opreme.

Dela naj bi bila nared v šestih letih. Družba bo morala upoštevati vrednost posegov na ceniku Trgovinske zbornice v trenutku podpisa sporazuma, če se ne bo držala dogovorov pa bo plačala odškodnino. »S tem, da bo za javna dela poskrbela družba, seveda pod našim nadzorom, bodo občinski uradi razbremenjeni in se bodo lahko boljše posvečali potrebam posameznih občanov,« je opozoril Vizintin. (Ale)

SABOTIN - Romoli in Devetag o priložnostih za turistični razvoj

V kasarni nastaja muzej

Goriška in sovođenska občina postavljata temelje sodelovanja na področju turizma - Kmalu nove pešpoti

Župan in odbornik z Mutom

BUMBACA

10. FEBRUAR - ANVGD

Spomin na žrtve fojb in eksodus

Predstavitve knjige, koncert in gledališka igra so pobude, s katerimi bo goriški odbor združenja ANVGD obeležil 10. februar, dan spomina na žrtve fojb in na ezule. Z letošnjim sklopom pobud želi združenje ANVGD obeležiti tudi 60. obletnico eksodusa istrskih in dalmatinskih Italijanov.

In ravno o 60-letni prisotnosti ezulov v Gorici pripoveduje knjiga »1947-2007: istriani, fiumani e dalmati esuli da 60 anni a Gorizia per rimanere italiani«, ki jo bodo predstavili jutri ob 17.30 na sedežu Fundacije Goriške hranilnice v ulici Carducci. O publikaciji bo spregovoril predsednik združenja ANVGD Rodolfo Ziberna, igralec Gianfranco Saletta pa bo prebral nekaj odlomkov. V nedeljo, 10. februarja, ob 17.15 bodo položili venec h kipu Cezarja Avgusta, na oširku Martiri delle foibe, nato pa bo v deželnem avditoriju slovesnost. Program bo sklenil koncert skupine Ensemble Chamber Quartet. Pobude se bodo zaključile v soboto, 16. februarja, ko bo v gledališču Verdi v Gorici brezplačno na ogled gledališka igra »Istria, Terra amata. La cisterna«. Ob 10.15 se bodo predstavile udeležili dijaki višjih in nižjih srednjih šol (prijavljenih je že 280 mladih), ponovitve ob 20.45 pa je namenjena javnosti. »60-letnica eksodusa je pomemben trenutek. Pobude služijo obujanju tragedije, ki je bila dolgo zamolčana,« je izjavil Ettore Romoli, župan občine Gorica, ki je letos sodelovala pri organizaciji spominskih pobud. Dne 10. februarja bodo na občinsko palačo projicirali barve italijanske trobojnice. (Ale)

GORICA - Rdeči križ odprl prenovljeno ambulanto in predstavil delovanje

S hrano, obleko in obutvijo pomagajo 198 družinam

Oskrbo nudijo tudi 300 priletnim osebam - Sodelovali bodo z drugimi človekoljubnimi organizacijami

Skupno 197 prostovoljcev goriškega Rdečega križa nudi oskrbo 300 starejšim občanom in bolnikom, ob tem pa pomaga tudi priseljencem, ki prihajajo iz raznih afriških držav in Azije. Posebno pozornost namenjajo tudi 198 socialno ogroženim družinam, med katerimi delijo hrano, oblačila in čistila. Pomenljive podatke o delovanju in vlogi Rdečega križa je včeraj posredovala predsednica njegovega goriškega odbora Laura Zulli, ki je ob prisotnosti občinske odbornice Silvane Romano in pokrajinske odbornice Licie Morsolin odprla prenovljeno ambulanto v ulici Codelli v Gorici. V njej bo bolničarsko osebje Rdečega križa nudilo oskrbo svojim tristotim negovancem, obenem pa tudi članom te človekoljubne organizacije.

Rdeči križ pomaga 198 družinam v tiski, ki živijo na območju Gorice in občin Zagraj, Gradišče, Mariano, Vileš, Romans, Koprivno, Medeja, Krmin, Dolenje, Šlovrenc in Fara. »Skupno nudimo pomoč 487 osebam, med katerimi je 95 otrok in dojenčkov,« je povedala Zulljeva in pojasnila, da so lani tem družinam poleg oblačil in obutev izročili 2.200 kilogramov testenin, 1.100 kilogramov riža, 400 kilogramov piškotov, 1.800 litrov mleka, 200 kilogramov masla, 320 kilogramov sira, 950 litrov olja, 790 kilogramov sladkorja, 300 kilogramov kave, 800 paketov jušnih kock in 1.000 konzerv paradižnikovega koncentrata. Prostovoljci Rdečega križa ob tem sodelujejo pri raznih pobudah doma za ostarele v Ločniku, vodijo tečaje zdravstvene vzgoje, po predhodnem dogovoru pa zagotovijo prevoz bolnikom v bolnišnico oz. domov iz nje. Vse njihove dejavnosti temeljijo na prostovoljnem delu, zato pa si Rdeči križ želi sodelovanja z ostalimi človekoljubnimi organizacijami iz goriške občine. V ta namen so se pred kratkim postavili v stik z odborico Romanovo, ki je zagotavljala pomoč pri tkanju novih sinergij. Zulljeva je pojasnila, da so odborniki Rdečega križa že vzpostavili sodelovanje s Karitas in z župnijami, ki nudijo oskrbo osebam v tiski. Svojo pomoč je včeraj zagotovila tudi pokrajinska odbornica Licia Morsolin, ki je poudarila, da pokrajina stoji ob strani človekoljubnim organizacijam in podpira njihovo delovanje.

V ambulantni, ki so jo včeraj odprli, bodo poleg nujenja bolničarske oskrbe tudi prisluhnili težavam svojih negovancev. Posebno pozornost bodo namenili mladim, ki pogosto doživljajo hudo stisko, vendar ne vedo, komu bi lahko zapali svoje težave. (dr)

Ob včerajšnjem odprtju prenovljene ambulante v ulici Codelli

BUMBACA

KRONIKA - Tragična smrt Črnogorski delavec zgorel z avtom vred

Zaposlen je bil v tržiški ladjedelnici Fincantieri

48-letni moški črnogorskega rodu, ki je bil zaposlen v ladjedelnici Fincantieri v Tržiču, je umrl tragične smrti v petek zvečer v kraju Rivignano Udinese v videmski pokrajini. Vinko Banović je zgorel v svojem avtomobilu, potem ko se je skregal s svojo bivšo partnerico in sam zanetil požar. V preteklosti je med njima že večkrat prišlo do prepira, moški pa je baje tudi grozil, da si bo vzel življenje, če bi ga ženska zapustila.

Do srh vzbujajočega dogodka je prišlo v petek okrog 21. ure. Moški se je odpravil na dom svoje bivše partnerice v kraju Rivignano Udinese. Po pričevanju sosedov naj bi se začela prepirati, ker je ženska hotela prekiniti partnersko zvezo. Skupaj sta izstopila iz stanovanja, kmalu nato pa se je ženska vrnila v notranjost in pustila moškega na cesti. Banović je začel žensko klicati in jo na ves glas prosil, naj se vrne k njemu. Ker je ni bilo na spregled, je začel groziti, da si bo vzel v življenje. Tudi grožnjam ni bilo uslišano. Vstopil je v svoj avtomobil in sprožil požar, plamen pa so v nekaj trenutkih zajeli vozilo. Ogenj se je razširil tudi na rezervoar goriva, ki je kmalu zatem eksplodiral. Na kraju so nemudoma posredovali gasilci in karabinjerji iz Vidma, ki so lahko le ugotovili, da je na kraju tragedije ostalo samo ocrnjeno jekleno ogrodje z zoglenelim truplom. Dovoljenje za odstranitev posmrtnih ostankov je izdal sodnik videmskega sodišča.

GORICA - Voznik iz Slovenije Z nasiljem nad karabinjerja

Alkohol mu je zatemnil razum, pobesnel je in se z brkami in pestmi znesel nad karabinjerjema, ki sta morala poiskati zdravniško pomoč. V goriškem zaporu je obsedel 32-letni M.D., slovenski državljani, ki bo za svoj obisk Gorice drago plačal, saj si je nakopal ovačbo zaradi vožnje v vinjenem stanju, moral pa se bo pred sodnikom tudi zagovarjati zaradi upiranja in nasilja nad javnim funkcionarjem.

Do mladeničevega izpada je prišlo minulo noč, okrog štirih, je povedal kapetan na goriškem poveljstvu karabinjerjev Roberto Arcieri. Karabinjerska patrulja je na stranski ulici korza Italia opazila slovenski avtomobil, ki ga je voznik z veliko težavo upravljal, saj ga je zanašalo na desno in levo. Posumili so, da je pijan. Ustavili so ga in podvrgli alkotestu, ki je dokazal, da se je fant pošteno napil. Ugotovili so, da je voznik Slovenec, rojen leta 1975, in da ima bivališče v Mežici, na slovenskem Koroškem. Po pripovedi karabinjerskega kapitana so ga najprej vprašali, če ve za koga, ki bi mu lahko pomagal, v kolikor mu bodo vozilo zasegli. Voznik je bil nemiren, naravnost pa je pobesnel, ko so avto nalagali na avtoveleko. Še sam je nanjo skočil in začel na glas zahtevati, naj mu avto vrnejo. Dosegla sta ga karabinjerja, ki sta ga skušala pregovoriti, a ju je napadel s pestmi in brkami. S silo so ga obvladali in mu nataknili lisice. Sedaj sedi v celici zapora v ulici Barzellini; sodnik se bo o priporu izrekel jutri, zelo verjetno pa mu bodo sodili po hitrem postopku.

GORICA - Gluhonemnica, Malo semenišče, Trgovski dom in druga mestna poslopja

Znamenja prisotnosti

Valentin Stanič, »oče« gluhonemnice, a tudi narodni buditelj in ljubitelj gora, zasluži, da se mu mesto primerno pokloni

Stavbo nasproti Kulturnega doma v Gorici so obnovili in v njej ponovno uredili šolo. »Oče« te hiše je Valentin Stanič, doma iz Kanala. Namenska je bila slušno prizadetim in je v našem zgodovinskem spominu zabeležena kot gluhonemnica. Svojemu namenu že dolgo ne služi več, saj je v njej italijanska šola. Sedaj je priložnost, da primerno obeležimo njen nastanek. Čim prej bo potrebno poiskati pot, da se to izvede. Stanič pa ni pomemben in tudi zanimiv samo zaradi te zgradbe. Ljubil je naravo in se povzpental na vršace pri nas in tudi v bolj oddaljenih krajih. Zgodovinsko pomemben je njegov vzpon na Veliki Klek (Grossglockner). Avstrijci mu priznava, da je kot prvi človek stopil na njegov vrh, kar so tudi primerno obeležili in zabeležili v knjigah.

Tudi z Malim semeniščem, kjer sedaj domuje Tržaška univerza, ni bilo nič drugače. Poslopje je pred prvo svetovno vojno zgradil nadškof Francišek Borgia Sedej, rojen v Cerknem, in so se v njej izobražile generacije mladih Slovencev, tistih, ki so se posvetili duhovniškemu poklicu, in

onih, ki so si med potjo premislili in nekateri med njimi postali ugledni intelektualci. Kar nekaj jih je odigralo pomembno vlogo v našem javnem in kulturnem življenju in jo še naprej uspešno opravljajo.

Če bi se hoteli še malo pozabavati na to temo, potem bi morali navesti še celo vrsto poslopij v strogem goriškem jedru, ki so še ali pa so bila v naši lasti, »naši« pojmovano kot pripadnost slovenski narodni skupnosti. Od Trgovskega doma, ki so ga naši predniki zgradili nasproti nekdanjega županstva (po vojni je bil v njem ofircski krožek, tam se je sestajal občinski svet), so proti jugu bile kar po vrsti hiše uglednih družin Mašera, Čibej itd. O tem, kakšna je bila tedanja podoba Gorice in slovenske prisotnosti, piše v svoji knjigi Henrik Tuma; v lepo italijanščino jo je prevedel Marjan Vončina. Nič ne bi bilo narobe, če bi jo, skupno s Gabrščkovim knjigo Goriški Slovenci, ponudili v branje italijanskim someščanom in bi jo prebirali tudi mi. Kajti brez zgodovinskega spomina, podprtega s politično dejavnostjo naše skupnosti, se nam slabo piše. (gv)

Nekoč umobolnica, danes šola

FOTO PDK

GORICA - Semolič

Goriška SKGZ išče pot do SSO-ja

Goriško tajništvo Slovenske kulturno gospodarske zveze išče pot do pogostejšega srečevanja s krajevnim vodstvom Sveta slovenskih organizacij. To je izšlo s petkovega zasedanja SKGZ za Goriško, na katerem so člani vodstva vzeli v pretres vrsto aktualnih vprašanj.

Uvodoma je goriški predsednik krovne organizacije Livio Semolič poročal o srečanju s članicami SKGZ, ki se ukvarjajo z mladinsko problematiko, zato da bi z njimi zasnovali čim bolj koordinirano in kakovostno ponudbo za mlade. V ta namen so se dogovorili o tesnejšem sodelovanju in mrežni povezavi med Kulturnim domom, Dijaškim domom, Zvezo slovenskih kulturnih društev in športnim združenjem Dom.

V nadaljevanju so se pri vodstvu SKGZ lotili problema rajonskih svetov in Kraške gorske skupnosti (KGS). O rajonih so soglašali, da je njihova ukinitve neprimeren, ni pa mogoče mimo dejstva, da država zakonodaja predvideva takšen ukrep v manjših občinah. Ocenili so tudi, da je deset rajonskih svetov za Gorico odločno preveč in bi zato kazalo čim prej razmisliti, da bi njihovo število skrcili, ne da bi pa pri tem prizadeli krajevnih specifik. Drugo poglavje je KGS; glede tega je prišla do izraza potreba, da se upoštevajo pričakovanja kraških občinskih uprav, ki najbolj poznajo teritorij. »Vsi namreč soglašamo, da je razvojni potencial Krasa le delno izkoriščen in da so s padcem meje njegove perspektive še posebno zanimive,« je dejal Semolič. Zato je nujno potrebno sestaviti koordinacijsko telo, ki bo znalo zadostiti potrebam Krasa, kar je sicer že počenjala KGS. Kljub temu da smo tudi v tem primeru priča državnih reformi, ki zakonsko ureja področje gorskih skupnosti, je treba v najkrajšem času poiskati ustrezno rešitev, zato da ne bo prišlo do nepotrebnih polemik v odnosu do deželne uprave, so še ocenili pri SKGZ.

Ob zaključku zasedanja se je Semolič s pohvalnimi besedami izrekel o srečanju deželnih predsednikov obeh krovnih organizacij, Rudija Pavšiča in Draga Štoke, pri novogoriškem županu Mirku Brulcu; s srečanja je izšlo kar nekaj konkretnih predlogov v korist Goriške, med katerimi izstopa ustanovitev skupnega omizja za kulturo. »Ali ni danes res napočil čas, da se Gorica in Nova Gorica lotita prirejanja skupne proslave ob dnevu slovenske kulture?« se sprašuje Semolič, ki izraža tudi pričakovanje, da se med goriškimi vodstvi SKGZ in SSO čim prej sproži prodornejša dinamika sodelovanja. »Srečanja dveh pokrajinskih vodstev so preveč redka, kar seveda onemogoča dogovorjeno strategijo na različnih področjih,« zaključuje Livio Semolič.

GORICA - Verdi

Pravljčni Vihar

V uprizoritvi Tata Russa

Sezona mestnega gledališča Verdi bo nocoj ob 20.45 ponudila Shakespearov Vihar (it. »La tempesta«) v postavitvi stalnega gledališča Bellini iz Neaplja. Predstava zajema čustveni skrajnost, sovraštvo med ljudmi in ljubezen do sočloveka, hkrati pa je polna nenavadnih doživljajev, ki so bolj značilni za pravljico kot pa za resnično življenje: intimnost in pravljčnost v delu, ki povezuje tragedijo in romantično komedijo. Igra je po vsebini tako bogata, da jo je mogoče tolmačiti na različne načine, kar daje vsaki izvedbi poseben pomen. Dogodivščine milanskega vojvode in čarovnika Prospera, ki mora v izgnanstvo in se zateče na čarobni otok, kjer biva pošastni Caliban in Ariel, gospodar vetrov, bodo v Gorici zaživele v sceno dovršeni uprizoritvi režiserja in scenografa Tata Russa, ki je Shakespearovo izvirno govorno melodijo nadomestil s prepletanjem italijanščine in neapeljskega narečja. (av)

FEIGLOVA KNJIŽNICA - Pozitiven obračun drugega leta delovanja v KB Centru

Po preselitvi v mestno središče vse bolj kraj srečevanja mladih

Obiski naraščajo, največ je študentov - Dobili bodo dodatni sobi v nekdanjih prostorih T-Medie

»Dve leti po selitvi iz Križne ulice nismo več ista knjižnica. Ob lokaciji so se spremenili tudi naši obiskovalci in način dela. Postajamo izobraževalni center in kraj srečevanja za mlade, tako Slovence kot Italijane.« Lanski podatki slovenske knjižnice Damir Feigel, ki je januarja 2006 začela redno delovati v KB Centru na Verdijevem korzu v Gorici, so zgovorni. Skupno so zabeležili 9.915 obiskovalcev, kar pomeni 3.906 obiskov več kot v letu 2006, medtem ko so podatki iz leta 2005 preseženi za kar 7.624 obiskov.

»Do porasta je privedlo predvsem veliko število univerzitetnih študentov, ki zahajajo v naše prostore v jutranjih urah in se tu učijo do večera. Moram poudariti, da smo bile knjižničarke nad takim vzponom presenečene. Opažale smo, da je študentov vedno več, nismo pa predvidevale, da bomo ob koncu leta zabeležile tako viden porast,« je povedala knjižničarka Luisa Gergolet, ob kateri sta v Feiglovi knjižnici zaposleni Breda Bertalanč in Martina Humar. »Lani smo imeli kar 2.922 obiskov študentov, približno 2.000 več kot v letu 2006. Najprej so naši študijski sobi odkrili zamejski univerzitetni študentje, nato so začeli prihajati tudi Italijani. S časom torej dobivamo nove značilnosti, po katerih se na primer razlikujemo od Narodne in študijske knjižnice v Trstu,« je dodala Gergoletova. Pojasnila je, da so v NŠK lani zabeležili le 613 obiskov več kot v Feiglovi, neprimerljivo višje pa je bilo število v Trstu izposojenih knjig. »V Trstu so lani izposodili na dom kar 11.196 enot, mi pa 6.148. Za NŠK so torej bolj značilni hitri obiski in izposoja, za nas pa prisotnost študentov, ki tu ostanejo cel dan.«

Knjižnica Damir Feigel ni priljubljena le med študenti. Pravilne urice vedno pritegnejo množico otrok in staršev, ki se v mladinski sobi sprostijo in skupaj stopijo v čarobni svet knjig in pravljic, v KB Center pa redno prihajajo tudi starejši občani. »K nam zahajajo osebe vseh starosti. Med njimi je veliko upokoencev in zaposlenih oseb, ki prebirajo časopise in revije,« je povedala Gergoletova. Feiglovi knjižnica je namreč zelo dobro opremljena s časopisi. Na njenih policah je na razpolago več slovenskih in italijanskih dnevnikov, krajevnih in vsedravnih, ob tem pa so na voljo tudi vsi lokalni tedniki ter mnoge literarne, posvetne in politično-kulturne revije. »Mladino pritegne tudi možnost uporabe interneta. Kdor želi, ima ob naših računalnikih na razpolago brezžično povezavo,« je povedala Gergoletova in dodala, da se iz leta v leto širi tudi knjižni fond Feiglove knjižnice, ki razpolaga 31.487 enotami. »Za pridobivanje novih obiskovalcev z obeh strani meje je zelo pomembna

Čitalnica (desno),
spodaj knjižničarka
Luisa Gergolet in
Breda Bertalanč

BUMBACA

blizina oziroma delitev istega poslopa z drugimi ustanovami, kot sta SDZPI in Glasbena Matica,« je podčrtala Gergoletova.

V letu 2008 nameravajo v Feiglovi knjižnici nadaljevati z ustaljenimi pobuda-

mi, med katerimi so literarna srečanja v prireditvi društva Damir Feigel. Na obzorju pa so tudi novosti. »V kratkem naj bi se začela obnovitvena dela bivšega sedeža agencije T-Media. Prostore bo upravljal izobraže-

valni konzorcij Slovik, našim obiskovalcem pa bodo na voljo dve sobi. V eni izmed teh bomo končno uredili odsek za etnografijo in prostor za razstave,« je zaključila Luisa Gergolet. (Ale)

Sončnica ponuja predavanja

Skupnost družin Sončnica prireja niz predavanj, namenjenih predvsem staršem in vzgojiteljem, v domu Franca Močnika ob cerkvi sv. Ivana v Gorici: v torek, 12. februarja, ob 20.30 zdravnik in psihoterapevt Viljem Ščuka na temo Stare modrosti, sodobna vzgoja; v torek, 19. februarja, ob 20.30 Lojze Markelj na temo Ali je možno danes v družini živeti po veri; v torek, 26. februarja, ob 20.30 zakonca Katarina in Tomaž Erzar na temo Ljubezen do sebe / tebe; v torek, 4. marca, ob 20.30 Doroteja Lešnik Mugnaioni na temo Nasilje v družini.

Jutri tudi o pravobranilcu

Na dnevnem redu jutrišnje seje občinskega sveta v Gorici bo tudi razprava o peticiji, ki jo je predstavilo združenje radikalcev »Trasparenza è partecipazione« z namenom, da se uvede neposredna izvolitev občinskega pravobranilca. Peticijo so radikalci oddali pri pristojnem uradu septembra lani. Zaradi zamude pri vključitvi peticije med točke dnevnega reda občinskega sveta je združenje radikalcev vložilo tožbo zoper predsednika občinskega sveta Rinalda Rolada. »Svetniki bodo lahko jutri dokazali, da želijo dati občanom možnost, da si sami izberejo pravobranilca,« pravi tajnik združenja radikalcev Pietro Pipi, ki namerava med jutrišnjo sejo tudi javno spregovoriti. Če mu bo poseg onemogočen, bodo radikalci ob 17. uri priredili manifestacijo pred županstvom, ki se je bo udeležil tudi deželni koordinator stranke Italia dei Valori Paolo Bassi.

Jeruzalem in judovska glasba

Goriško združenje prijateljev Izraela prireja konferenci v sinagogi. V torek, 5. februarja, ob 18. uri bo David Cassuto predaval o prihodnosti Jeruzalema, v sredo, 13. februarja, ob 18. uri pa Davide Casali na temo judovske glasbe. V prostorih sinagoge v ulici Ascoli v Gorici je na ogled tudi muzejska zbirka z naslovom Jeruzalem na Soči.

Upokojil se je Valter Medeot

Goriški prefekt Roberto De Lorenzo in osebje prefekture so se s prirčnim praznovanjem poslovili od Valterja Medeota. Ta odhaja v pokoj po dvaindvajsetih letih neutrudnega dela v palači goriške prefekture, kjer je »s profesionalnostjo, inteligentno razpoložljivostjo in navezanostjo na institucije reševal najrazličnejše logistične težave«. Tako je hvaležnost osebja prefekture povzel šef prefektovega kabineta Pietro Giulio Scarabino.

Zemlja Micheleja Petruza

Na Mirenskem gradu, v dvorani Gnidovčevega doma, bo danes ob 16. uri, po mladinski maši, odprtje razstave keramik z naslovom Zemlja; razstavljal bo Michele Petruz, mladi umetnik iz Dobrekoba.

GORICA - Direktor tednika Družina Janez Gril o stanju slovenskega verskega tiska danes

Ponudbe preveč, povpraševanja premalo

»Novi tip bralca prebere naslove, pogleda slike, članke pa površno preleti, saj bere prej za razvedrilo kot za duhovno potrebo«

Jurij Paljk in Janez Gril na goriškem srečanju

FOTO L.K.

V mesecu verskega tiska je Zadruga Goriška Mohorjeva organizirala večer, posvečen tej temi, in ga priredila v komorni dvoran Kulturnega centra Lojze Bratuž v torek minulega tedna. Gost predavanja in hkrati debatnega večera je bil direktor slovenskega tednika Družina Janez Gril.

Tiskana beseda je danes - tudi na Slovenskem - v veliki krizi, je uvodoma povedal odgovorni urednik Novega glasa Jurij Paljk. O tem in o novih izzivih digitalnih medijev je nato spregovoril Gril, ena vidnejših osebnosti slovenske cerkve in član programskega sveta RTV Slovenija, ki več desetletij spremlja slovenski tisk, ne nazadnje kot direktor Družine; ta ni samo tednik oz. edini slovenski medij, odprt vsem Slovincem po svetu, ampak tudi založba in podjetje, je še povedal Paljk. Tednik Družina je začel izhajati pred 55 leti, v času, ko verskega tiska v Sloveniji skoraj ni bilo. Danes pa je ponudba zelo obilna, saj šteje tri tednike (Družino z raznimi prilogi, Novi glas v Italiji in Nedeljo v Avstriji), Ognjišče, ki je še vedno najbolj bran mesečnik na Slovenskem, številne revije, posvečene mladim, ostarelim in bol-

nim, vzgoji, misijonom, izseljencem, ministrantom, duhovnosti in drugim temam, pa še mesečnike, liste verskih redov in škofij ter farnske biltene tudi v različnih nakladah. Merikatera izkušnja kaže, da »je tudi danes velika lakota po duhovnosti, če je primerno predstavljena«. Poleg tega obstaja več izrecno verskih založb, ki vsako leto izdajajo skupno okrog tristo novih naslovov. Do leta 1989 so izdajale verske knjige samo verske založbe, od leta 1990 dalje pa tudi druge, večje založbe, ki so ugotovile, da je povpraševanje po takem tisku. V tem trenutku, je dodal Gril, je »ponudba prevelika, povpraševanje pa premajhno«. Skladišča ostajajo polna, saj sta denar in prostor na policah Slovencev omejena. Velike spremembe so se dogodile na področju kulture branja, saj »je tistih, ki še bomo, vedno manj in tudi sami beremo manj«. Novi tip bralca, podvržen modernim načinom življenja, bere naslove, pogleda slike, članke pa površno preleti, saj bere prej za razvedrilo kot za duhovno potrebo. Bogate vsebine tako ostajajo še naprej skrit zaklad. »To zahteva od nas drugačen način pisanja: krajše članke, večje slike in tudi provokativ-

ne naslove,« ki bi zadržali bralca pri branju.

Gril je nazorno prikazal nova obzorja Družine: njeno bogato spletno stran, uredniški blog, info center ICD, prodajo knjig in revij na internetu oz. prek telefonskega studia, spletno ponudbo za prenosne telefončke, turistično agencijo. To so sodobni načini, kako približati danes verske vsebine. »Gre nam za to, da ponudimo kaj dobrega ljudem.« Na vprašanje iz občinstva je spregovoril tudi o poskusu slovenskega katoliškega dnevnika in televizije, projektih, ki uspejo, »če imaš veliko denarja in ljudi«. Sploh pa smo pred novo revolucijo, ki jo bo s sabo prinesla digitalna televizija, je dodal. Na kratko je spregovoril tudi o oglaševanju, odnosu do dnevne politike in aktualnih aferah. Gril se v tem letu poslavlja od svoje funkcije; naslednji direktor bo laik, prav tako kot ogromna večina zaposlenih v podjetju. Tudi to je znamenje časa.

Na koncu je izrazil svoje trdno prepričanje, da »tisk ne bo propadel, saj bomo vedno ljudje na svetu, ki bomo raje brali časopis in knjige. Bodo pa gotovo prevladali drugi mediji«.

KARNIVAL - Izpred vaše lekarne bo ob 14. uri krenil sprevod s šestnajstimi vozovi in skupinami

Če se bo vreme usmililo veseljakov, bo danes v Sovodnjah zavladal pust

Dokončno odločitev bodo sprejeli danes dopoldne - Če bo še deževalo, bo prireditev prihodnjo nedeljo - Ples bo v vsakem primeru

Vremenoslovci napovedujejo za današnji dan izboljšanje vremena, predvsem pa ponehanje padavin. Zaradi tega so se pri društvu Karnival odločili, da bo današnji pustni sprevod v Sovodnjah potekal po predvidenem scenariju. Ob 13. uri se bodo pustarji zbrali pred sovodensko lekarno, od koder se bodo ob 14. uri odpravili proti kulturnemu domu. Tu bo pod ogrevanim šotorom ob zaključku spreveda nagajevanje, zatem pa še tradicionalni pustni praznik z glasbo.

Dokončno odločitev o današnjem sprevodu bodo vsekakor pri društvu Karnival sprejeli danes dopoldne. V primeru, da bodo vremenske razmere slabše od napovedanih, bodo sprevod odložili na prihodnjo nedeljo, 10. februarja. Ne glede na vreme bo danes pod ogrevanim šotorom pri kulturnem domu ples s skupino The Maff Show. Če bo sprevod odpadel zaradi dežja, se bo praznik pod šotorom pričel že nekaj po 15. uri, seveda pa ne bo manjkalo niti pijače ter specialitet na žaru in drugih jedi.

Na čelu današnjega spreveda bo korakal pihalni orkester Viktor Parma iz Trebč, takoj za njim pa pustarji kulturnega društva Briški grič iz Števerjana z vozom »Eurokurnik - Kokoši brez meja«; za njima bodo za veselo vzdušje skrbele žene iz Vrtojbe s skupino na temo »Jesen v gozdu«, nato pa kulturno druš-

Štmavrski Rus je na lanskem sprevodu osvojil prvo mesto

BUMBACA

tvo Oton Župančič z vozom »Štandrež UFO«. Zatem bodo na vrsti »Vrtec« kulturnega umetniškega društva iz Šempetra, šempetrska »Vojaška ladja Karel« in skupina iz Šempolaja »Meduze so iz morja zbežale, da bi v »Sovodnjah veseli pust zaplesale«. Sledili bodo voz iz Križa »1968-2008. Se je kaj spremnilo?«, mladinski klub Luna puhna iz Padrič-Gropade »Sladka luna« in kulturno društvo Skala iz Gabrij z vozom »Južna poluta 2050«. Osmica pri Mačku se bo predstavila na temo »Folk-louka skupina ga roka, ku kuoka«, za njo pa bo igrala godba na pihala iz Škofje loke; zatem bodo na potezi voz kulturnega društva Sovodnje »Indulto te ljubim«, sovodenjska skupina »Vinx« in voz pustne klope iz Praprota »Ku mi ustane t'č, tat uteče proč«. Pustarji s Proseka in Kontovela bodo nato dokazali, da »Ni vse biser, kar je v školjki«, člani kulturnega društva Sabotin iz Štmavra pa se bodo pripeljali z vozom »Ciao ciao šerifo«. Sprevod bo sklenila skupina »Šah mat« oz. Združenje staršev slovenske osnovne šole in vrtca v Romjanu.

Zaradi spreveda bo danes ulica Prvega maja zaprta od 13. ure do 16.30. V tem času bo na Štrdalci promet potekal enosmerno, parkirišče pa bo urejeno na travniku ob pokopališču.

NOVA GORICA - Policijska postaja za izravnalne ukrepe predvidoma jeseni v novem sedežu

Iz Rožne Doline se selijo v Miren

Dosedanji prostori neprimerni - Trideset novodobnih varuhov meje zagotavlja splošno varnost ljudi in preprečevanje vseh oblik čezmejne kriminalitete

Policijska postaja v Rožni Dolini

FOTO N.N.

Kot je znano, je prišlo z decembrskim vstopom Slovenije v schengensko območje in ukinitvijo mejne kontrole na notranjih mejah do sprememb v organizaciji dela slovenske policije na meji. Ukinjene so bile postaje mejne policije v Vrtojbi, Kobaridu in na Dobrovem, na novo pa je bila ustanovljena policijska postaja za izravnalne ukrepe Nova Gorica s sedežem v prostorih nekdanjega mejnega prehoda v Rožni Dolini. V novi enoti je trideset policistov, ki so do decembra opravljali naloge mejne kontrole. Njihove osnovna naloga je preprečevanje in odkrivanje čezmejne kriminalitete ter ugotavljanje kršitev predpisov o nadzoru državne meje in prebivanju tujcev na celotnem območju policijske uprave Nova Gorica. Na novogoriški policijski postaji zagotavljajo, da nova organizacijska oblika dela v celoti sledi osnovnemu cilju schengenskega pravnega reda, t.j. zagotavljanju prostega pretoka oseb na notranjih mejah ob zagotavljanju splošne varnosti prebivalcev in sistemskemu preprečevanju vseh oblik čezmejne kriminalitete. Novogoriško postajo za izravnalne ukrepe vodi komandir Alojz Žerak, prostori v Rožni Dolini, kjer trenutno deluje, pa niso ustrezni, zato se novodobnim varuhom meje obeta skorajšnja selitev. Med nedavnim obiskom vlade na Goriškem si je dr-

žavni sekretar na slovenskem ministrstvu za notranje zadeve Zvonko Zinrajh ogledal bodočo lokacijo postaje v Mirnu, kjer deluje tudi enota vodnikov službenih psov. Tja se bo postaja za izravnalne ukrepe predvidoma preselila jeseni. Izselitev obenem odpira možnost, da bodo prostori v Rožni Dolini dobili novo vsebino, kot je predlagala novogoriška mestna občina.

Na postaji za izravnalne ukrepe pri delu upoštevajo sporazum o čezmejnem policijskem sodelovanju, ki sta ga lani avgusta v Ljubljani podpisala slovenski in italijanski notranji minister, Dragutin Mate in Giuliano Amato. Sporazum, ki je v Italiji še v postopku ratifikacije, je nadgradnja dosedanjih sporazumov in dogovorov, z njegovo pomočjo pa bosta državi še učinkoviteje sodelovali na policijskem področju, zlasti v boju proti čezmejnemu kriminalu. O morebitnih konkretnih akcijah policijskih enot na obeh straneh meje v obdobju od vstopa Slovenije v schengensko območje z novogoriške policijske uprave kljub jasnemu vprašanju ni bilo odgovora. Zapisali so le, da policijska uprava sproti ocenjuje varnostne razmere na svojem območju, kar bo počela tudi v prihodnje, organizacijo in metode dela pa bodo prilagajali potrebam na terenu.

Nace Novak

TRNOVO - Cesta je bila zgrajena za konjske vprege

Pet let za obnovo

V kratkem bodo asfaltirali odsek med Nemci in Lokvami - Krajevna skupnost bo priskočila na pomoč državi

Križišče na regionalni cesti Preval-Lokve

FOTO N.N.

Prebivalci Trnovske planote že dalj časa opozarjajo na povsem neustrezne prometne razmere na 16-kilometrskem odseku regionalne ceste Preval-Lokve. Omenjena cesta je bila namreč narejena že leta 1854 po načrtih gozdarja Josepha Kollerja. Namenjena je bila konjskim vpregam, ki so v dolino vozile les. Leta 1964 je dobila asfaltno prevleko, od takrat dalje pa je bila deležna le manjših sanacijskih posegov v smislu krpanja največjih lukenj. Ko je pred nekaj več kot letom dni vođenje Krajevne skupnosti Trnovo prevzel Janez Rijavec - Gianni, v javnosti bolj znan kot pevec, si je za cilj mandata zadal predvsem to, da se Planota odpre ljudem, turizmu in novim možnostim. Pri tem pa ima ustrezna cestna infrastruktura velik pomen. Lansko pomlad se mu je porodila ideja o peticiji, s katero so začeli med ljudmi zbirati podpise za obnovo dotrajane in nevarne ceste. Zbrali so 2500 podpisov, pri akciji pa jih je podprla tudi novogoriška občina.

»Ne gre toliko za dotrajanost asfalta. Bolj problematično je to, da je cesta preozka. Zgrajena je bila za konjske vprege, zato je že srečanje dveh avtomobilov na nekaterih delih problematično, kaj šele da pride tovornjak ali avtobus, poln otrok, ki se vozijo vsak dan v dolino. V

primeru hujše nesreče bi ostali na Planoti brez celotnega podmladka,« opozarja Rijavec in dodaja, da so v vseh teh letih po njej vsakodnevno odvažali, še odvažajo in bodo odvažali les v dolino. Zaradi teže tovornjakov, ki po njegovem mnenju močno presega dovoljene obremenitve, so številni odseki zelo poškodovani in potrebni nujne obnove. V primeru, da bi ostala država gluha za njihove zahteve, so bili prebivalci planote pripravljeni celo tudi protestno zapreti, a se je, tako vsaj kaže, začelo premikati.

Predsednik Krajevne skupnosti Trnovo je pred tremi tedni obiskal slovenskega ministra za promet Radovana Žerjava in mu predal s peticijo zbrane podpise ter ga prosil, naj se pride o neustreznosti omenjenega odseka prepričati na lastne oči. Minister sicer ni prišel, zato pa si je odsek ob obisku vlade na Goriškem ogledal državni sekretar Peter Verlič, minuli ponedeljek pa so si problematični 16-kilometrski odsek ogledali še predstavniki republiške direkcije za ceste (DRSC). Rezultat obeh ogledov je, da se bo začelo še v tem letu s preplastitvijo kilometerskega odseka že razširjene ceste od Lokvi proti vasi Nemci.

»Dogovorili smo se tudi, da je treba k zadevi pristopiti projektno. Najprej

se bo treba pogovoriti z lastniki za odkup zemljišč, ki so vezana na to cesto. V vseh treh krajevnih skupnostih (Trnovo, Ravnica in Lokve) bomo pri tem priskočili na pomoč državi. Ko bomo imeli vsa dovoljenja lastnikov, mora iti zadeva v državni zbor, saj gre za velik finančni vložek,« je še povedal Rijavec in dodal, da bo treba pri primorskih poslancih doseči, da se to uvrsti v parlamentarni razpravo. O vrednosti investicije je po njegovem mnenju še preuranjeno govoriti. Na vprašanje, kdaj naj bi se dela začela oz. zaključila, pa je odgovoril: »Obljubljeno mi je bilo, da naj bi bil celoten odsek do Lokve urejen v roku petih let.«

Zaradi velike škode, ki jo cestišču povzročajo več deset ton težki priklopniki s hlodi, se namerava Rijavec pogovoriti tudi z direktorjem Soškega gozdnega gospodarstva, sicer pa je z doseženimi rezultati zadovoljen. »Vesel sem, da smo se začeli pogovarjati, saj obnova te ceste sploh ni bila predvidena. Dialog smo vzpostavili in to je že prvi korak. Če se šestdeset let na cesti ni naredilo nič, bomo teh pet že nekoliko potrpeli,« je zaključil Rijavec, z njim pa se verjetno strinjajo vsi, ki se vsak dan ali samo ob vikendih vozijo po omenjenem odseku. (nn)

PUSTOVANJA

Koledniki na pohodu ob vsakem vremenu

Letošnji pustni sprevodi in prireditve so talci dežja, to pa seveda ne velja za koledovanja po vaseh, ki bodo jutri in pojutrišnjem potekala ne glede na vremenske razmere. »Tudi, če bo lilo kot iz škafe, se bomo odpravili po vasi,« zagotavljajo v Dolu, kjer bo jutrišnje koledovanje potekalo po ustaljeni tradiciji. Vse doljanske zaselke bodo obiskali izključno moški, med njimi pa bosta tudi dva mlada domačina, ki bosta jutri zvečer »plačala fantoviščino«. To pomeni, da bosta prestala pustni krst, po katerem se bosta lahko družila s starejšimi vaščani. Da bi praznovali padec Schengenskih pregrad, so se letos Doljani odločili, da se bodo na jutrišnje pustno kosilo odpravili v Lokvico, sicer pa se bo v večernih urah njihovo koledovanje sklenilo v večnamenskem središču na Palkišču, kjer bo igral harmonikar Štefan. Jutri se bodo pustarji odpravili tudi po Sovodnjah, Števerjanu, Sovodnjah, Gabrjah, Poljanah in Doberdobu, kjer bo zvečer ples.

V torek bo tradicionalno koledovanje na Vrh, kjer bodo pepeljuharji, fant in pupa, berač, jajčar in druge tipične maske obiskali vsako domačijo v vasi. Pod noč se bodo pustarji zbrali v kulturnem centru Danica, kjer se bo zabava ob plesu nadaljevala do poznih ur. Pustni torek bo potekal v znamenju veselega vzdušja tudi v jamljah. Koledniki se bodo odpravili na pot okoli 14. ure, od 21. ure dalje pa bo v športno-kulturnem središču društva Kremenjak igral El Cocomero Pason. V goriškem Kulturnem domu bo v torek ob 15. uri otroško pustno rajanje z animacijo studia Anima, plesom in žrebanjem loterije.

Zaradi slabega vremena so včeraj odložili mimohod mask, ki ga v Gorici prireja klub Amici del Taieto. V Ronkah so namesto sprevoda po ulicah priredili pustni defile v telovadnici, prvo nagrado pa si je prislužil Šah mat Združenja staršev slovenske osnovne šole in vrtca iz Romjana. Od pustnega časa se bodo v sredo poslovali v Doberdobu in Gorici, kjer bosta na sporedu pogreba strica Lovreta oz. Bepota Zaneta.

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA
AGIP - Ul. Crispi 14
AGIP - Ul. Lungo Isonzo
SHELL - Ul. Aquileia 20
ESSO - Ul. Trieste 106

FARA
ERG - Ul. Gorizia 109

MEDEA
ESSO - Most na Birši, na državni cesti 305 km 3+

TRŽIČ
AGIP - Ul. Valentinis 61
AGIP - Ul. S. Polo
TAMOIL - Drev. Cosulich 21

ŠKOCJAN
ESSO - Državna cesta 14 (Pieris)

KRMIN
TAMOIL - Državna cesta 56 km 21

ŠTARANCAN
SHELL - Ul. S. Canciano 11

FOLJAN
IP - Ul. III Armata 58

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 1, ul. S. Michele 108, tel. 0481-21074.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V FARI
BACCHETTI, ul. Dante 58, tel. 0481-888069.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU
AL LAGO - PRI JEZERU, Rimska ul. 13, tel. 0481-78300.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 1, ul. Aquileia 53, tel. 0481-482787.

Gledališče

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE NOVA GORICA obvešča, da je napovedano gostovanje Cafe Teatra s predstavo Kdo pa vam je to delu? v četrtek, 7. februarja, v SNG Nova Gorica preloženo.

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE NOVA GORICA obvešča, da so za predstave Duohtar pod mus, ki bodo v SNG Nova Gorica danes, 3. februarja, v sredo, 13. februarja, in četrtek, 14. februarja, vsa mesta razprodana.

V DVORANI BERGAMAS V GRADIŠČU je v teku do 8. februarja (med 18.30 in 19.30) prodaja abonmajev za gledališko sezono 2008; informacije na tel.0481-92683.

ZIMSKI POPOLDNEVI, niz gledaliških predstav za otroke v priredbi CTA: v soboto, 9. februarja, ob 16.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici skupina Tam Teatromusica iz Padova z igro posvečeno Marcu Chagallu »Anima blu«.

Kino

GORICA
KINEMAX Dvorana 1: 15.45 - 17.45 - 20.10 - 22.15 »Cloverfield«.
Dvorana 2: 15.30 - 17.30 - 20.00 - 22.00 »Scusa ma ti chiamo amore.
Dvorana 3: 15.40 - 17.40 - 20.00 - 22.10 »Sogni e delitti«.
CORSO Rdeča dvorana: 15.30 - 17.50 - 20.00 »Non è mai troppo tardi«; 22.15 »Aliens vs. Predator 2«.
Modra dvorana: 15.00 - 17.50 - 21.30 »American Gangster«.
Rumena dvorana: 15.00 - 17.50 - 21.30 »Into the Wild«.

TRŽIČ
KINEMAX Dvorana 1: 15.50 - 17.50 - 20.15 - 22.15 »Cloverfield«.
Dvorana 2: 15.30 - 17.30 - 20.00 - 22.00 »Scusa ma ti chiamo amore«.
Dvorana 3: 15.40 - 17.40 - 20.00 - 22.10 »Sogni e delitti«.
Dvorana 4: 17.30 - 19.40 - 20.10 - 22.10 »P.S. I Love You«; 15.50 »Alvin Superstar«.
Dvorana 5: 16.00 - 18.45 - 21.45 »American Gangster«.
NOVA GORICA: 18.00 »Franček in zaklad želvjega jezera«; 20.00 »Zlati kompas«.

Koncerti

V DRŽAVNI KNJIŽNICI v ul. Mameli v Gorici bo v petek, 15. februarja, ob 18. uri v organizaciji združenja Panta rhei klavirski koncert Carla Tommasija z naslovom »Segreti e simpatie: la musica dei quattro elementi«.

VEČERNI KONCERTI KULTURNEGA ZDRUŽENJA LIPIZER: v petek, 15. februarja, ob 20.45 v deželnem avditoriju v Gorici klavirski recital Simoneja Pedronija; informacije v turistični agenciji IOT, ul. Oberdan 16 v Gorici (tel. 0481-533838), v Ticketpointu v Trstu (tel. 040-3498276) in v uradu ACUS v Vidmu (tel. 0432-2014191).
ZDRUŽENJE MUSICA APERTA prireja koncerte v sklopu niza »Gorizia classica«: v soboto, 16. februarja, ob 17. uri v palači Attens-Petzenstein v Gorici bodo nastopili flavtist Giorgio Samar, klavičembalist Fabio Cadetto in violončelist Andrea Musto.

ZSKD in JSKD vabita na 14. Revijo kraških pihalnih godb v soboto, 16. februarja, ob 20. uri v Kulturnem domu v Sovodnjah: nastopajo godbeno društvo Prosek (dir. Eva Jelenc), pihalni orkester Ilirska Bistrica (dir. Josip Grgasovič), godbeno društvo »Vik-

tor Parma« Trebče (dir. Luka Carli); v nedeljo, 24. februarja, ob 17. uri v gledališču Verdi v Miljah: nastopajo pihalni orkester Ricmanje (dir. Marino Marsič), pihalni orkester Divača (dir. Teo Kovačević), godbeno društvo Nabrežina (dir. Sergio Gratton).

Šolske vesti

RAVNATELJICA IN PROFESORJI ZAVODOV CANKAR-VEGA-ZOIS iz Gorice vabijo starše dijakov treh šol na roditeljski sestanek v petek, 8. februarja, v šolskih prostorih v ul. Puccini v Gorici od 17. do 19. ure.

Izleti

KRVODAJALCI IZ DOBERDOBA organizirajo v nedeljo, 17. februarja, celodnevni avtobusni izlet v Kranjsko goro; informacije in vpisovanje v trgovini jestvin Lavrenčič (pri Žurinkah) v Doberdobu do 11. februarja.

KRVODAJALCI IZ SOVODENJ organizirajo od 1. do 4. maja izlet v Marke (Ancona, Macerata, Recanati, Loreto, Ascoli Piceno, Offida in Urbino); vpisovanje do konca februarja ob sredah od 16.30 do 17.30 v Gabrjah na sedežu društva; informacije na tel. 0481-882071 ali 329-4006925.

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA organizirajo enodnevni avtobusni izlet v soboto, 8. marca, na dan žena v Abano in okolico; informacije in vpisovanje pri Mili (tel. 0481-78398), v gostilni pri Ivici (tel. 0481-78000) in pri Milošu (tel. 380-4203829).

Obvestila

PUST V SOVODNJAH: danes, 3. februarja, ob 14. uri 11. pustna povorka, sledila bo glasba v živo s skupino Maff Show; vstop prost.

OTROŠKO PUSTNO RAJANJE v Kulturnem domu v Gorici bo v torek, 5. februarja, ob 15. uri z animacijo gledališča Anima, plesom in žrebanjem vstopnic; vstopnina 1 evro.

ODBOR STARŠEV IZ DOBERDOBA vabi otroke na otroško pustno rajanje, ki bo jutri, 4. februarja, ob 15. uri v župnijski dvorani v Doberdobu. Program bo popestrila animatorka Andreja Stare, sodelavka animatorja Ste-na Vilarja. Pustno vabljeni!

DRUŠTVO TRŽIČ razpisuje likovni in literarni natečaj na temo Moj Kras, namenjenega otrokom osnovnih šol s Tržiškega in Krasa. Posamezniki ali skupine se lahko udeležijo natečaja z risbami ali spisi na temo Krasa. Najboljši izdelki bodo nagrajeni in izdani v knjigi. Dela je treba oddati na šolah do 31. marca.

FUNDACIJA PALAČE CORONINI CRONBERG obvešča, da bo do meseca marca palača Coronini Cronberg odprta od torka do sobote med 10. in 13. uro in med 14. in 19. uro. Za obiske ob nedeljah in za skupine z najmanj 15 oseb je potrebna najava na tel. 0481-533485 ali na »prenotazioni@coronini.it«.

KRMINSKA VINOTEKA bo med 5. in 19. februarjem zaprta zaradi dopusta. Ponovno jo bodo odprli 20. februarja ob 11. uri.

LITERARNI NATEČAJ GLAS ŽENSK: goriška pokrajina v sodelovanju z novogoriško občino tudi letos razpisuje literarni natečaj na temo: »Zakaj pa toliko razpravljamo o ženskah?«; elaborat v slovenskem ali italijanskem jeziku je treba oddati 9. februarja v uradu za protokol goriške pokrajine oz. na oddelku za družbene dejavnosti novogoriške občine. Natečaja se lahko udeležijo višješolke in ženske nad 30. letom starosti. Slovenski in italijanski razpis za natečaj je na razpolago na spletni strani pokrajine www.provincia.gorizia.it.

NATEČAJ SREČKO KOSOVEL: Tržiški kulturni konzorcij razpisuje tretji natečaj za prevode proznih in pesniških del iz slovenščine v italijanščino. Prvovrščeni deli bosta objavljeni; deljeni bosta nagradi v skupni vrednosti 2.500 evrov. Strojno napisano besedilo prevoda v dveh izvodih in z izvodom literarnega dela v izvirnem jeziku je potrebno dostaviti po pošti ali izročiti osebno na sedežu Tržiškega kulturnega konzorcija, Vila Vicentini Minuissi, trg Unità 24, 34077 Ronke, do 12. ure v ponedeljek, 30. maja.

ZVEZA SLOVENSКИH KULTURNIH DRUŠTEV

Š.Z. DOM

KULTURNI DOM GORICA

OTROŠKO PUSTNO RAJANJE

V torek, 5. februarja 2008, ob 15. uri v Kulturnem domu v Gorici

Animacija: studio Anima

Ples - Žrebanje vstopnic

Vabljeni otroci in starši !

Vstopnina 1 euro

OBČINSKA KNJIŽNICA V DOBERDOBU bo v ponedeljek, 4. in v sredo, 6. februarja, zaprta.

PLANINSKO DRUŠTVO NOVA GORICA vabi v ponedeljek, 11. februarja, ob 19. uri v dvorano nove telovadnice v Novi Gorici na alpinistično predavanje Mihe Hvaliča na temo Leto klasičnega alpinizma, opis popotovanja čez 82 evropskih štiritisočakov v 102 dneh. V predavanja bodo vključene tudi odprave v Himalajo, Kavkaz in Kangbačen; vstopnina za člane je 3 evre, za nečlane pa 5 evrov; informacije na www.planinsko-drustvo-ng.si.

PLANINSKO DRUŠTVO NOVA GORICA vabi v ponedeljek, 11. februarja, ob 19. uri v dvorano nove telovadnice v Novi Gorici na alpinistično predavanje Mihe Hvaliča na temo Leto klasičnega alpinizma, opis popotovanja čez 82 evropskih štiritisočakov v 102 dneh. V predavanja bodo vključene tudi odprave v Himalajo, Kavkaz in Kangbačen; vstopnina za člane je 3 evre, za nečlane pa 5 evrov; informacije na www.planinsko-drustvo-ng.si.

POKRAJINSKA SEKCIJA ONAV (Vsedržavna organizacija pokuševalcev vin) iz Gorice prireja tečaj za pokuševalce vin, ki bo v osemnajstih lekcijah potekal na sedežu Videmske univerze v ul. San Giovanni 79 v Krminu; informacije na sedežu Pro Loco v Krminu (tel. Matteotti 3, tel. 0481-639334, 0481-631666), v baru »Ai giardini« v Gorici (ul. Petrarca 1, tel. 0481-533446), pri tajnici Claudii Culot (tel. 338-5908287), pri blagajničarju Fabiu Rivoltu (tel. 331-2529177) ali pri pokrajinskem delegatu Brunu Fortunatu (tel. 0481-532369, 338-9490408).

XXII FILM VIDEO MONITOR: v četrtek, 7. februarja, ob 20.45 v goriškem Kinemaxu na Travniku predvajanje filma v slovenščini s podnapisi v italijanščini »Otroci s Petrička«; vstop prost.

Prireditve

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV za Goriško v sodelovanju z ZSKD vabi člane in prijatelje na ogled filma na zgoščenki o prvi svetovni vojni z naslovom Tod sekla bridka bodo jekla, ki bo v Kulturnem domu v Gorici v četrtek, 7. februarja, ob 18. uri. Prisoten bo avtor filma Rudi Šimac.

GORIŠKI MUZEJ prireja predstavitev knjige Rebula - nekoč in danes; predavala bo avtorica knjige, zgodovinarica Tanja Gomiršek; na Gradu Dobrovo v nedeljo, 10. februarja, ob 18. uri. Predstavitvi knjige bo sledila pokušina rebule.

GORIŠKO ZDRUŽENJE PRIJATELJEV IZRAELA prireja konferenci v sinagogi (ulica Ascoli 19 v Gorici): v torek, 5. februarja, ob 18. uri David Casuto o prihodnosti Jeruzalema; v sredo, 13. februarja, ob 18. uri Davide Casali na temo judovske glasbe.

LIBRERIA EDITRICE GORIZIANA prireja v petek, 8. februarja, ob 18. uri v notranji dvorani knjigarne na korzu Verdi 67 v Gorici predstavitev knjige Roberta Bertinettija z naslovom »Londra. Viaggio in una metropoli che non si ferma«. Predstavitev knjige in pogovor z avtorjem bo vodil novinar Igor Devetak.

SERT, center za zdravljenje odvisnosti pri goriškem zdravstvenem podjetju, prireja informativna srečanja s strokovnjaki za seznanjanje družin z vzgojnimi pristopi za preprečevanje depresij in uporabe mamil v mladostniškem obdobju. Srečanja potekajo na območju goriške pokrajine, vsakič med 18. in 19.30, po naslednjem programu: 21. februarja v občinski knjižnici v Foljanu, 13. marca v šolski

menzi v Pierisu, 17. aprila v dvorani občinskega sveta v Turjaku, 6. in 27. marca ter 8. maja na sedežu večštopenske šole v Gradežu, 7. in 28. februarja ter 30. aprila v občinski palači v Romansu, 20. februarja, 12. marca in 9. aprila na sedežu večštopenske šole v Krminu, 19. marca, 2. in 23. aprila na občini v Gradišču; informacije nudijo na oddelkih za zdravljenje odvisnosti v Gorici (tel. 0481-592747) in Trziču (tel. 0481-487698).

SKUPNOST DRUŽIN SONČNICA prireja niz predavanj, namenjenih predvsem staršem in vzgojiteljem, v domu Franca Močnika ob cerkvi sv. Ivana v Gorici (ulica San Giovanni 9): v torek, 12. februarja, ob 20.30 zdravnik in psihoterapevt Viljem Ščuka na temo Stare modrosti, sodobna vzgoja; v torek, 19. februarja, ob 20.30 p. Lojze Markelj na temo Ali je možno danes v družini živeti po veri; v torek, 26. februarja, ob 20.30 zakonca Katarina in Tomaž Erzar na temo Ljubezen do sebe / tebe; v torek, 4. marca, ob 20.30 Doroteja Lešnik Mugnaioni na temo Nasilje v družini.

V CENTRU MARE PENSANTE v parku Basaglia v ul. Vittorio Veneto 174 v Gorici: jutri, 4. februarja, ob 16.30 do 18. ure predavanje z naslovom »La triarticolazione dell'organismo sociale di Rudolf Steiner: un tentativo di comprenderla«; večer bo povezovala Alessandra Gaetani.

V DRŽAVNI KNJIŽNICI v ul. Mameli v Gorici bo v ponedeljek, 11. februarja, ob 17.30 v organizaciji kulturnega centra Crali iz Gorice srečanje s poezijo z naslovom »La poesia di Saba tra musica ed immagini«. Sodelovali bodo Mariolina De Feo, Anna Maria Fabbri, Roberto Clède in mladi glasbeniki glasbene šole Città di Gorizia.

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI bo v četrtek, 7. februarja, ob 20. uri osrednja slovesnost ob slovenskem kulturnem prazniku, ki jo prireja novogoriška mestna občina v sodelovanju z Zvezo kulturnih društev Nova Gorica. Slavnostna govornica bo profesorica Lojzka Bratuž, kulturni program bodo oblikovali oktet Vrtnica, trio Klavilina in KD Gledališče na vrvici Nova Gorica.

Prispevki

Za vzdrževanje spomenika NOB v Štandrežu v spomin na Attilia Briska daruje 50 evrov družina Dino Roner.

Pogrebi

JUTRI V GORICI: 10.30, Camillo Lamanda iz splošne bolnišnice v cerkev Sv. Ignacija in na glavno pokopališče; 11.00, Ugo Stocchi (iz Vidma) v cerkvi Srca Jezusovega in na glavno pokopališče.

JUTRI V ŠTEVERJANU: 14.00, Milka Klaniscek vd. Skorjanc (iz bolnišnice sv. Justa v Gorici ob 13.30) v cerkvi in na pokopališču.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega

Davida Uršiča

se iskreno zahvaljujemo dr. Cijan, bolničarkam ADI, dr. Calò, župniku in cerkvenim pevcem ter vsem, ki so ga spremljali na zadnji poti.

Svojci

Zgodovinsko leto 1968 je daleč za nami. Svetovni upor takratne mlade generacije je le zbledel spomin. Štiri desetletja zabrišejo marsikatero sled in vsilijo vedno nova, drugačna gledanja. Vendar se duh tistega časa v takšni ali drugačni obliki rad vrača v današnja dogajanja. Morda bolj v obliki svarila pred škodljivostjo neuresničljivih utopij, ki za »dobromisleče« rušijo družbena ravnotežja in odvrčajo ljudi od spoštovanja ustaljenega reda, kot pa v obliki zgleda in kažipota, ki bi nas usmerjal k oblikovanju boljše in pravičnejše družbe. Dejstvo je vsekakor, da je in bo treba vedno znova delati račune s takratnim uporom mladih, ali s »kontestacij«, kot se ji je reklo, kakor je pač treba delati račune z vsakim pomembnejšim zgodovinskim dejstvom. In leto '68 je prav gotovo pomemben zgodovinski mejnik.

Kaj je ostalo danes od tistega silovitega izbruha kolektivne želje po spreminjanju sveta? Spomini se izgubljajo v razpokah vseobsegajoče preteklosti. Nekaj več jih je v zavesti tistih, ki smo takratne čase doživljali v prvi osebi. Seveda imajo neizbežen priokus nostalgичnosti, ker nas je pač spodbujal ogenj mladosti s svojimi miki, upi, pričakovanji in utvarami. Pa tudi zato, ker smo v plamenih upora videli obrise neke možne, boljše družbenopolitične ureditve in ker nas je gnala ideja družbe, v kateri ni zatiranja in diskriminacije.

Vrednote in želje mladinskega gibanja '68, ki jih voditelji niso znali pretvoriti v konkretne programe, so kmalu pogorele na grmadi svečnikov ustaljenega reda ali »zatiralne strpnosti«, kot jo je imenoval nemški mislec in ideolog gibanja Herbert Marcuse. Delno, vsaj v Italiji, je slabo luč na študentsko uporniško gibanje vrglo dejstvo, da se je delček tega gibanja v sedemdesetih letih odločil za oborožen spopad s sistemom. Bila so to mrka svinčena leta terorizma, katerega vloga in cilji še niso do konca raziskani.

Upanja po stvarni prenovitvi je vsekakor počasi sprala voda konformizma. Mnogi, ki so oporekali oblasti univerzitetnih profesorjev, dolžili delodajalce izkoriščanja in kovali gesla »Proč z gospodarji, birokrati in polkovniki«, so se sami našli profesorjskih predsodkov in izkoriščevalne težnje delodajalcev. Sami so postali gospodarji, birokrati in polkovniki, pozabili na plemenite ideje upora proti vsem oblikam zatiranja za demokratizacijo in avtonomijo ljudi in zakrili sleherni etično kulturno sled v svojem javnem nastopanju. Ti so danes najbolj zakrknjeni nasprotniki gibanja '68 in morda najbolj plodovit humus današnje zaskrbljive dekadence svetovne politične scene (glej Busheve svete vojne za izvažanje »demokracije«), zlasti italijanske, ki je proizvedla najprej craxizem in nato berlusconizem z vsemi poraznimi posledicami za zdravje etičnih načel.

To seveda še zdaleč ne velja za vse. Mnogi, četudi kritični do nekaterih gledanj in izbir takratnega gibanja, ohranjajo spoštljiv odnos do temeljnih vrednot, ki so v šestdesetih letih oplajale to gibanje, in še vedno vidijo v njih določena izhodišča za izboljševanje sveta, v katerem živimo.

Za kaj je pravzaprav šlo v tistem času? Šlo je v bistvu za močno reakcijo na procese družbeno gospodarskih sprememb v proizvodnih odnosih znotraj kapitalističnega sistema, kar je privedlo do preoblikovanja družbenih navad in medosebnih odnosov. Vzplamtel je neke vrste razredni, generacijski in kulturni boj. Sprva predvsem kot reakcija na zastareli univerzitetni sistem in od tu prvi študentski boji in zasedbe univerz ter spopadi s policijo za prenovitev, demokratizacijo in pravico do študija. Bistvo tega boja pa je bilo vprašanje svobode mišljenja in urejanja življenja po lastnih izbirah in željah. Mladi so se uprli ustaljenemu redu, ki so ga vodili njihovi starši, odklanjali so potrošniško logiko in se zavzemali za preu-

reditve družbe na osnovi načela enakosti, za preureditev politike v demokratičnem smislu sodelovanja vseh pri odločitvah, za odpravo slehernega družbenega izkoriščanja ter zatiranja in rasne, spolne in drugih diskriminacij, hkrati pa o se odločno opredelili proti vojnem kot načinu reševanja meddržavnih in drugih konfliktov. Morda je bil prav pacifizem, najprej v ZDA, kjer so se mladi odločno borili proti takratni vojni v Vietnamu in nato drugod po svetu, ena glavnih vzmeti, ki je sprožila val upornišтва vsepovsod. Bili pa so še drugi razlogi. Ameriška mladina je svoja pacifistična čustva združila z bojem za civilne pravice temnopoltih in drugih zatiranih (tisto leto so v ZDA umorili velikega črnkega voditelja Martina Luthra Kinga) in tudi ta val protestov se je razširil na vse strani planeta. V zahodnem svetu zlasti proti neenakosti, ki jo proizvajala kapitalistični sistem, na Vzhodu pa proti nesvobodi, ki je bila bistvo komunističnih režimov. Marsikdo vidi v gibanju '68 začetek velikega pretresa, ki je vodil v razkroj Sovjetske zveze in padec Berlinskega zidu. Praška pomlad je prav gotovo ime-

la veliko skupnega s protestnim gibanjem in zanimivo je, da je do vdora sovjetskih čet v Prago, ki je le še priril olja na ogenj svobodoljubnih teženj, prišlo nekako v času velikih študentskih manifestacij, ki so takrat pretresale Francijo.

Ne nazadnje velja omeniti, da je na valu protestništva, ki se je sicer na začetku sedemdesetih začel umirjati, prišlo v naslednjih letih do pomembnih družbenih pridobitev. V Italiji je na primer prišlo do odobritve izrednega statuta za delavstvo ter do zakona o ločitvi in nekoliko kasneje do zakona o splavu, kar bi bilo najbrž celo v današnjih časih veliko težje doseči.

Posebno poglavje je predstavljal boj za enakost med spoloma in v tem okviru se je oblikoval povsem nov, svobodnejši odnos do spolnosti. Tudi v tem pogledu mladi niso več sprejemali ustaljene javne morale, ki jim jo je vsiljevala družba. Marsikdo, zlasti Cerkev, je ostro obsojal novonastala načela spolne svobode in proste ljubezni, dejstvo pa je, da odtlej zadeve v tem pogledu niso bile več zatrite in predvsem da je prišlo do velike uveljavitve ženske v družbi.

V tistem času se je začela oblikovati tudi ekološka zavest in ni naključje, da se je veliko voditeljev takratnega gibanja, tako v ZDA, Franciji ali Nemčiji kot v Italiji vključilo pozneje v politične stranke zelenih.

Kaj pa leto 68 pri nas? Gibanje je okužilo vse. Čutiti je bilo neko živahnost v zraku. Željo po novostih, ki bi prezračile našo zatohlo solzno dolino. Slo po debatiranju, po kresanju mnenj, po participaciji v toku dogajanj. Zanimanje za družbene probleme, za tlačene narode, ki so se tedaj osvobajali kolonialističnega jarma, za pravice delavcev in vseh izkoriščanih in seveda za svobodnejšo ljubezen. Požirali smo tekste Marxa, Fanona in Marcuseja, oboževali lik Che Guevare, poslušali uporniško glasbo Boba Dylana, Baezove, Gucinija in De Andréa, udeleževali smo se demonstracij proti vojni v Vietnamu in vzklikali Mao Ce Tungu in Ho Ši Minu. Vse se je odvijalo nekako v logiki študentskega upora. Spominjam se na primer, da sem celo v slavnostnem govoru, ki so mi ga poverili na proslavi ob 80-letnici prosvetnega društva Slovan na Padričah, osredotočil

vso pozornost na razburljive dogodke na pariški Sorboni in želji mladih, da bi spreminili in izboljšali krivični svet. Spominjam se, da je ta novi pristop do obravnavanja majhnih krajevnih prosvetnih zadev zbudil precejšnje zanimanje in posluh tudi pri starejših ljudeh, čeprav jim marsikaj ni bilo pogodu, kar je tedaj počenjalo oporečniška mladina. Kot droben primer naj omenim akcijo na nekem novinarskem plesu, ki je vsako leto potekal v Kulturnem domu, na katerem je skupina oporečnikov v znak protesta proti buržoaznim navadam zasmradila prostore s smrdečimi bombicami.

Sicer pa so bili odmevi na leto '68 v našem zamejstvu rahlo zapoznjeni v primerjavi z drugimi kraji sveta. Organizirano gibanje med zamejsko mladino se je oblikovalo šele proti koncu leta 1970, ko se je v neki gostilni na Repentabru rodila avtonomna, zunajparlamentarna politična skupina, ki si je nadelala ime puntarskega voditelja Matije Gubca in izdajala tudi svoje glasilo. Osebo sem imel s skupino odlične odnose in se rad udeleževal tudi njenih debatnih sestankov, vendar se nisem strinjal z njenim izhodiščem, po katerem je treba zrušiti krivično družbeno stavbo in na njenih razvalinah zgraditi novo pravičnejšo družbo. Moje takratno mnenje je bilo, da je treba družbo spreminjati od znotraj z vključevanjem v njene ključne mehanizme in s kritičnim pristopom.

Tudi Matija Gubec, kot vse študentsko gibanje, ki je izšlo iz revolucionarnega leta '68, je imel kratko življenje. Družba ga je posrkala in njegove ude vključila v svoj voz. Res pa je, da so bile izkušnje delovanja in debatiranja v skupini dobra podlaga za nadaljnjo pot posameznikov, ki so se kot zavedni in družbeno angažirani člani vključili v našo manjšinsko skupnost.

Kaj je torej ostalo od nekdanjega oporečniškega vrenja? Gledano z današnjega zornega kota bi lahko rekli, da je temu gibanju, ki je le privedlo do nekaterih sprememb v družbenem tkivu zlasti na področju pravic, sledila restavracija starega reda, kot se v zgodovini rado dogaja. Dovolj je, da pogledamo okrog sebe in analiziramo stopnjo vrednot, kot so svoboda, enakost, demokracija, družbena pravičnost, solidarnost, mir, pa nam je takoj jasno, da smo bolj ali manj tam, kjer smo bili pred izbruhom študentskega upora leta '68 in da so se razmere v nekaterih pogledih celo bistveno poslabšale. Predvsem je politična etika zdrknila na najnižjo točko, o čemer nazorno priča vse večja nadutost in nemoralnost politične kaste. Zlasti seveda v Italiji. Nasilna gospodarska globalizacija, ki jo upravljajo izključno profitlačne multinacionalke, nas vse bolj odtuja od prave demokracije in avtonomije ljudi. Na neki način se spet utrjuje avtoritarizem, ki ga je želelo študentsko gibanje ošibiti. In pojavilo se je novo preseljevanje narodov z nerazvitim svetom, ki trka na naša vrata. Ta pojav pred štirimi desetletji ni bil tako zaznaven. Zelo hudo pa je predvsem to, da današnja mladina nima prave perspektive, nima velikih izbir, nima gotovosti in ne velikih možnosti. Nima jasne prihodnosti. Hkrati pa nima niti moči in stimulacij, da bi se uprla.

Za vse to je najbrž v precejšnji meri kriva prav tista generacija, ki si je pred štiridesetimi leti domišljala, da bo spremeniла svet, in je, prav gotovo v dobri veri, sprostila sile in uvedla navade, ki se danes obračajo proti ciljem, ki jih je želela doseči.

Nastopil je čas zbežanosti. Dejansko se v vseh teh letih ni nič spremenilo, hkrati pa ni nič tako, kot je bilo. Na nove dileme danes težje dajemo odgovore, tudi ker nas praksa uči, da zna biti boj za resnično učlovečenje človeka, za resnično uveljavitev njegovega dostojanstva in svobode, brezupen.

In vendar upanja ne gre izgubiti. Upanje je najdragocenejše, kar imamo. Morda bo prihodnji upor vendarle uspešnejši...

DUH TISTEGA ČASA ŠE PRISOTEN

Kaj je ostalo od mladinskega uporništva iz leta 1968

DUŠAN KALC

Projekt Green English za spoznavanje

Tudi v letošnjem šolskem letu je potekal tečaj angleškega jezika na šolah O. Župančiča v Gorici, F. Erjavca v Štandrežu, J. Abrama v Pevmi, A. Gradnika v Števerjanu in L. Zorzuta na Plešivem. Projekt »Green English« je bil namenjen učencem 4. in 5. razredov. Učiteljice angleškega porekla so prihajale iz »British Institute« iz Gorice. Učiteljice Jean Morgan, Vivian Eddington in Chiara Zecchini so v 10-urnem tečaju v vsakem razredu poglobile poznanja in razmišljanja o odnosu do okolja in narave. Pouk je potekal v angleškem jeziku. Preko igre, risbic, mimike in razlag so podale znanja, ki so potrebna za varstvo in izboljšanje okolja. Učenci so se spoprijeli z novimi izrazi o drevesih, sadju in zelenjavi.

5. razred Štandrež

Z UČITELJICO
SMO SE HECALI.
PRERISALI SMO
DREVO.
(Lucija)

ŽE PO
TEČAJU

4. razred Brolo

4. in 5. razred Pevma

TEČAJ
ANGLEŠČINE MI
JE BIL VŠEČ.
NAUČIL SEM SE
VELIKO NOVEGA.
(Luca)

IGRALI SMO SE IN
SE ZABAVALI.
NAJLEPŠA IGRA JE
BILA BINGO.
(Klara)

VEDNO SMO
DELALI KAJ
ZANIMIVEGA.
(Sara)

NEDELJSKE TEME

Nedelja, 3. februarja 2008 17

English z angleškim jezikom

VELIKO SMO SE
IGRALI IN SE
VELIKO NAUČILI
(Matej)

4. in 5. razred Števerjan

BILI SMO VSI
NAVDUŠENI.
(Julian)

UČITELJICA JE
BILA SIMPATIČNA
IN POUK
ZANIMIV.
(Guglielmo)

NA ZAČETKU JE
BILO TEŽKO, KER
NISEM ZNAL
ANGLEŠKIH
IZRAZOV.
(Jan)

OGREŠAM
AJ.
(Sara)

GOVORILI SMO
SAMO
V ANGLEŠČINI!
(Alex)

4. in 5. razred Plešivo

5. razred Brolo

pri delu

med igro

BILO JE LEPO, KER
SMO SE IGRALI.
(Diana)

PRIZNATI MORAM,
DA SEM SE VELIKO
NAUČIL. VESEL
SEM TEGA.
(Alex)

POMEMBNE, A NAM NEPOZNANE TRŽAČANKE

Angela Rakar (1887-1966), gledališka igralka

Kadarkoli se spomnim prvih povojnih let, nehot v mislih po- doživljam tudi vrsto prizorov iz gledaliških predstav, ki so vidno zaznamovale tisti čas predanosti in ljubezni do našega maternega jezika. Takrat je po dolgem premoru po širni Primorski na odru spet zaživela domača govorica, ki ni ljudem pomenila samo navadne umetniške besede, ampak mnogo več, lahko bi rekla, da je šlo za neko posebno ljubezensko doživetje, ki so se mu vsi z užitkom predajali in skorajda pili ljudem besede iz ust. Saj so doma še vsi govorili slovensko narečje, prikrajsani pa so bili za vse druge zvrsti jezika, zato so gojili do umetniške besede posebno spoštovanje, ki ga danes marsikje pogrešam.

Med tistimi, ki so prvi v Trstu prinesli med ljudi izbrano odrsko besedo, so bili predvsem igralci, ki so zaradi fašizma zapustili rodne kraje in se izselili v Jugoslavijo, manj je bilo drugih, celo zelo malo. Med temi je bila najstarejša Angela Rakarjeva. Ko je prišla l.1945 med prvimi postavljat nove temelje današnjemu Stalnemu slovenskemu gledališču, je imela za seboj že 37 let odrskega dela v Ljubljani. Kljub temu se ni ustrašila negotovosti, v katero je prihajala, ne naporov ne odprtih tovarnjakov, s katerimi so se igralci, včasih kar skupaj s kulisami, prevažali po dolgem in počez po vsej Primorski, saj se je takrat ta naša ustanova imenovala Slovensko narodno gledališče za Trst in Primorje, (za obe coni, A in B). Ni se, kakor nekateri, vrnila v Ljubljano, niti zaradi mrzlih odrov in dvoran, v katerih so nastopali, niti zaradi zasilnih garderob, v katere je od vseh strani pihalo. Čeprav po starosti in službenih letih že skoraj zrela za pokoj, je začela v Trstu tako rekoč na novo. Bila je vsa predana našemu gledališču, enako predana, kakor je bila pred davnimi leti ljubljanskemu, ko je bilo še zelo malo slovenskih igralcev in so v Ljubljani nastopali največ Čehi.

Kdo je bila pravzaprav ta izjemna slovenska igralka? Kakšna je bila njena igralska pot? Kdo se je sploh še spominja? V Ljubljani verjetno nihče več, v Trstu samo najstarejši.

Angela Rakarjeva je bila pristna Ljubljancanka. Rodila se je 15. maja 1887. leta. Njen oče je bil čevljarški mojster in prav nič mu ni bilo všeč, da se njegova hči navdušuje za gledališče. Pravzaprav spočetka niti sama ni mislila na kaj takega. Oče si je želel, da bi se dekle izučila za šiviljo ali pa, da bi šla delat v tobačno tovarno, njena mladostna prijateljica Rezika Thalerjeva, kasnejša znamenita slovenska operna pevka, ki je v sez. 1912/13 pela v Trstu, pa jo je nagovarjala, naj se prijavi k opernemu zboru, kjer iščejo pevke. Oče pa se ni vdal, in Angela je ostala doma. Naslednje leto sta ga dekleti le preprosili, da je privolil. Angela se je prijavila kot zboristka za operni zbor, kapelnik Benešek iz Prage je preizkusil njen glas in čez nekaj dni je bila sprejeta. Podpisala je svojo prvo pogodbo za šestnajst goldinarjev mesečno. To je bilo 1908. leta, ko je imela Angela 21 let. Od takrat pa vse do svoje upokojitve - razen za kratko dobo med prvo svetovno vojno - ni več zapustila gledališča. O tem, kako je prišla od Operne in Operete k Drami, je sama povedala takole:

»Pravzaprav sem bila s srcem vedno pri Drami. Obiskovanje dramskih predstav je bilo moje največje veselje. Mladostne vloge me niso zanimale, z vso pozornostjo sem zasledovala samo igralske karakternih vlog. Moja vroča želja je bila, da bi tudi jaz postala dramska karakterna igralka... Takrat so bili za naše gledališče najtežji časi. Šest mesecev smo prejemali plačo, šest mesecev pa nič in nihče ni vprašal, kako bomo tisti čas živeli. Brez pravega navdušenja za teater bi ne bil mogel vzdržati nihče... Ti-

sti čas je bilo še deželno gledališče.«

Poleti 1909.leta je Angela brala v časopisu, da bodo odprli dramsko šolo. Takoj je šla v gledališče in se prijavila pri tedanjem upravniku Franu Govekarju. Bil je vesel in zadovoljen, da se je vpisala učenka, ki je imela za seboj že eno leto odrskih izkušenj. Šolo je vodil znani režiser in igrlec Hinko Nučič. Rakarjeva se ga je vse življenje spominjala kot dobrega, a strogega vzgojitelja. Po enoletni šoli je bila angažirana tudi v Drami, poleg tega pa še vedno kot zboristka v Operi in Opereti. »Spočetka sem igrala kajpada samo manjše vloge,« se spominja teh začetkov. »Nekoč je zbo-

občutno poveča. Angela Rakarjeva je rada sprejela vsako vlogo, nikoli ni delala razlik med njimi, vse so ji bile enako pomembne. »Lahko rečem, da sem delala na sleherni vlogi, pa če je bila na videz še tako neznatna, z vso ljubeznijo,« je povedala. »Iz sebe sem dala vse: če je bil potreben smeh, sem dala smeh, če jok, jok.« In uspeh ni izostal. Angela Rakarjeva je postala »velika igralka malih vlog«.

Kakšne so bile njene odrske umetnine, nam najboljše povedo besede njenega poklicnega tovariša, znanega slovenskega režiserja in igralca Frana Lipaha, ki je zapisal: »Vsak poznavalec gle-

na prigovarjanje svoje prijateljice igralk Nade Gabrijelčičeve v Trst, kjer ni bilo ne stanovanja ne dvorane. Vendar ji ni bilo žal. Ko je 10.nov. 1949.leta praznovala 40-letnico odrskega dela v Ostrovskega »Donosni službi«, je povedala, da so bili tržaški igralci za vse muke in težave, za naporna popotovanja v burji in snegu, vročini in dežju, ko so gostovali po kraških vaseh in po vsem Primorju, bogato poplačani s priznanjem slovenskega ljudstva, ki so mu nudili z odra živo slovensko besedo. »Toliko čudovitega, toliko lepote sem pri tem doživela, da ne najdem besede, ki bi to izrazila. Videli smo jokati žene in

Donosni službi, ko je praznovala 40-letnico odrskega dela. Vl. Bartol je v Primorskem dnevniku, 13. nov. 1949 zapisal, da je »ustvarila do kraja izdelan realističen lik malomeščanske matere z vso odgovarjajočo ponarejenostjo, družbeno hinavščino in egoistično zaslepljenostjo... Z ničemer ni izstopala, ampak je ostala disciplinirano vključena v celoto, ne glede na različne možnosti, ki jih vloga Kukuškine nehot nudi.«

Tako bi lahko naštevala ocene vseh njenih vlog do zadnje, poslovilne predstave, ko se je l. 1953 z vlogo Matere v Ženah na Niskavuoriju avtorice Helle Woulijoki, poslovala od Trsta in odrskih desk. »Da more igralka igrati to mater, mora biti življenjsko in umetniško zrel človek. In kdo naj bo tak, če ne igralka, ki odhaja po bogatem umetniškem življenju v pokoj? Rakarjeva je tu zaživela resnično mater z Niskavuorija...« je zapisal Jože Peterlin. O tej njeni zadnji vlogi je v Primorskem dnevniku pisal Vladimir Bartol (15.II 1953): »Gledalci so imeli pri slehernem njenem nastopu občutek, kot da je dala, prav ko se poslavlja od nas, najboljše in najzlahtnejše, kar smo doslej videli pri njej... Ves njen lik je bila zrela, od znotraj izžarevajoča umetnost. Njen govor je bil čudovito jasen in preprost. V intimnih prizorih je trepetal od človeške topline, v dramatičnih viških se je dvignil do odločnosti ukazovanja vajene žene...« O tej njeni kreaciji sem našla zapisano še tole: »Preden ugasne, sonce najlepše zasije. Nepozabna nam bo ostala v tej svoji veliki kreaciji.«

Ob tem igralkinem slovesu je v Gledališkem listu napisal Bartol tudi nekaj besed v njen spomin. Med drugim omenja tudi to, kar je slišal od takratnih igralcev, kako se se vozili iz kraja v kraj. »Tržaška okolica, ves Kras, Goriška, Postojna, Ajdovščina, Bovec, Idrija - kod povsod niso v tistih prvih letih gostovali naši igralski umetniki, da bi nasitili slovenske besede lačno primorsko ljudstvo z blaglasno govorico maternega jezika! In Rakarjeva je bila povsod z njimi! Med najbolj discipliniranimi in najbolj odpornimi izmed njih. Vozili so se po soncu in dežju, v burji in snežnem mezežu, podnevi in ponoči. Mnogi so se pri tem prehladili, skoraj vse je kašljalo. Mremrlji in prezeblji so nastopali v dvoranah in na neprimernih odrih. Rakarjeva ni nikoli tožila in nikoli izostala. Tudi obolela ni.«

V sezoni 1947/48 je sodelovala tudi pri prvem slovenskem filmu Na svoji zemlji, kjer je ustvarila odličan in do-gnan lik Dragarice.

Po upokojitvi l. 1953 se je preselila nazaj v svojo rodno Ljubljano, kjer je 15.novembra 1966 umrla. Pokopali so jo na viškem pokopališču.

Za njo je ostala v slovenskem gledališču vidna vrzel. Fran Lipah je zapisal že ob njenem štiridesetletnem jubileju, da bodo njene vloge še dolgo pogrešali na ljubljanskem odru. In še dodal: »Med občinstvom je šel splošen glas: »Rakarica je original! Na tako ljudsko oceno je lahko vsak igralec ponosen... Kdo bi naštel vse njene kmečke tipe, deklet, babice, matere, delavke, berarice, čarovnice! Tu je kakor doma, tu ne potrebuje režiserja, vse ustvari sama iz sebe! Odličan organ, mimika, maska, kostum - vse je vestno podano in skrbno premišljeno. Angela Rakarjeva je med onimi rednimi igralci, ki v teku dolgih let ni nobene vloge pokvarila, ki ni nikjer prestopila okvira igre, pač pa je pri sleherni igri podala z ljubeznijo vse, kar je mogla. Tako igralko pač lahko imenujemo dobro igralko. VELIKO IGRAL-KO!«

Kljub laskavim ocenam pa je ostala Angela Rakarjeva vse življenje skromna, preprosta in naravna. Bila pa je tudi odlična kolegica, kar je posebno v tistih prvih letih veljalo skoraj za ves ansambel, in taka je ostala zapisana tudi v mojem gledališkem spominu.

Lelja Rehar Sancin

lela znana igralka Bukšekova. Ne vem, v kateri igri je bilo to. Ni bilo drugega kot da sem vskočila z eno samo vajo. Takrat sem bila še zelo mlada, toda v vlogi sem imela uspeh, kajti upravnik Govekar mi je takoj povišal plačo. To je bila ena prvih večjih vlog, ki sem jih igrala. Takrat ni bil teater kot dandanašnji, takrat se je moglo napredovati samo počasi, od vloge do vloge.«

In Angela Rakarjeva je napredovala. 1911. leta je odšla za dve sezoni k zagrebškemu gledališču, potem pa se je vrnila v Ljubljano, kjer je spet pela in igrala, kakor je pač nanesla potreba. Tako je dočakala prvo svetovno vojno in ukinitvev gledališča. Vendar igrati ni prenehala. Znani ljubljanski igravec in gledališki organizator Danilo je ustanovil svoje Malo gledališče, ki je nastopalo v Mestnem domu. Okrog tega gledališča je zbral skupino slovenskih igralcev, med katerimi je bila tudi Angela Rakarjeva. Konca vojne pa to gledališče le ni dočakalo, ker so morali skoraj vsi igralci v vojsko, igralka pa so si morale vsaj začasno poiskati drugačno zaposlitev. Angela Rakarjeva je šla na Ogrsko, kjer je postala otroška vzgojiteljica pri neki plemiški družini v bližini Velikega Varadina. Ko pa se je vojna končala, je bila spet v Ljubljani med pionirji, ki so ustanavljali novo Slovensko narodno gledališče, katerega upravnik je postal pesnik Pavel Golia. Od takrat pa vse do 1945.leta je bila članica ljubljanske Drame. V tem času je odigrala 225 vlog v 217 delih. Poleg tega pa so jo še vedno vabili k opereti, posebno, kadar je bilo treba zapeti kakšno komično vlogo. Če k temu dodamo še vloge v prvih desetih letih in one v osmih letih po zadnji vojni v Trstu (26 vlog), se to število še

dališča ve, da so male vloge v igri podlaga in podstavek za velike stebre. Naša Rakarjeva je bila v teku let za sleherni igro nenadomestljiva nositeljica tovrstnih vlog, katere je naštudirala z veliko resnostjo, resnobo in jih opremila z vsem, kar ji je bilo mogoče najti v njeni igralski fantaziji. Tu bi lahko navedli en sam primer: Čarodejko Bukvo v Golievih »Petrčkovih poslednjih sanjah«. Koliko humorja, zdrave resničnosti in vendar toliko pravljčnosti, toliko vilinskega, gozdnega, bajnega je v tej njeni vlogi! Nepozabni nam bodo ostali prizori, ko se pogovarja z očetom Hrastom, ko podi po gozdu zajčka, ko se huduje nad mescem. Igralko, ki nima dovolj okusa in ki ne upošteva otroške duše in njene nežne, občutljive fantazije, bi ta vloga zavedla v burkasto pretiravanje, naša Rakarica pa jo je tako odigrala, da bi jo stari in mladi radi gledali ves popoldan, v vseh prizorih. Če povem še to, da so jo igralci hodili gledat izza kulis (dasiravno so igrali to igro več kot petnajst sezon!) in to pri vsaki predstavi - potem ne moremo napisati lepše ocene za »Rakaričino umetnost«.

Takih laskavih ocen bi lahko našteali še več. Njeni kolegi in gledalci so se dolgo spominjali njene vloge matere v Meškovi igri »Na smrt obsojeni«. Njena ekspektorica v Cankarjevem »Pohuššanju« je bila med občinstvom tako popularna, da je prešla v pregovor, njena Mrmoljevka v »Narodovem blagru« pa prav v Cankarjevem smislu smešna in bridko komična. Odrasli so se je spominjali kot temperamentne Rošlinke, otroci kot skrbne mamice v Golievih igrh.

In ta igralka je 1945.leta zapustila urejeno ljubljansko gledališče in prišla

može od ganotja. Ljudje so me ustavljali in ogovarjali kar na ulici. Vzljubila sem te ljudi, kot da so moji otroci, in upam, da sem jim tudi jaz nekaj dala.« In dala jim ni le nekaj, temveč dosti. To nam potrjujejo tudi tržaške kritike v vseh osmih povojnih letih.

Ustvarila je dekle Uršo v Desetem bratu, takoj potem, že 5. dec. 1945, pa Golarjevo vdovo Rošlinko. O njej je Jože Peterlin zapisal v Glasu zaveznikov (12. dec.) da je to krepka postava priletne vdove... »Nikjer ni pretirana, ne v ofenzivi, ne v pretvarjanju, ne v razočaranju in spoznanju. Celotna postava je živa in plastična.« Jože Pahor je februarja l.1946 poročal v Razgledih, da si »je umetnica pridobila neomejeno priznanje občinstva. To ni bila lutka, bila je življenjska postava, resnična temperamentna ženska.« V prvi sezoni je odigrala še Marty Owenovo v O'Neillovi Ani Christie. O tej njeni upodobitvi je Miroslav Ravbar zapisal v Ljudskem tedniku, da se je v to vlogo »tako krepko vživela, da ni predstavljala igre, temveč življenje na odru. Tako naravno in preprosto igranje je plod dolgoletnega življenja v gledališki skupnosti.« V Molièrovem Tartuffu je igrala Gospo Pernellovo, ki jo je Jože Peterlin ocenil kot enega najboljših likov te predstave. Ne samo dikcija,« je povedal za Radio Trst II, 26. maja 1950, »ampak ves lik je zlit v lepo harmonijo te podobe.« Medtem, ko v Primorskem dnevniku (21. maja) piše Vladimir Bartol, da je »veselje gledatigralki, ki najde s pravim instinktom in igralsko izkušnostjo za svoje ženske karakterje odgovarjajoča igralska sredstva.

Zelo pohvalne so bile tudi ocene njene vloge Kukuškine v Ostrovskega

PRED ŠESTDESETIMI LETI GRADNJA SPOMENIKA NOB V ŠTEVERJANU

Sredi vasi mogočno znamenje za svobodo darovanih življenj

Letos mineva šestdeset let, odkar so požrtvovalni Števerjanci postavili mogočen spomenik padlim partizanom in drugim vaščanom, ki so bili žrtve druge svetovne vojne. Briška vas je pred vojno štela 1.200 prebivalcev, pretežno kmetov. Skoraj polovica le-teh je bilo kolonov in so obdelovali baronovo zemljo ter pridelek delili na polovico. V mestu ali v tovarnah je bilo zelo malo zaposlenih. Med briškimi vasmimi je bil Števerjan tudi najbolj organizirana vas za Osvobodilno fronto, saj je bilo v partizanih več kot 350 fantov, mož in deklet. Nekatere družine so imele v partizanih od tri do štiri člane. Veliko je bilo tudi terencev in obveščevalcev, tako da v Števerjanu skoraj ni bilo izjeme, da ne bi sodelovala s partizanskim gibanjem. Zato so ob koncu vojne v briški vasi takoj stekle priprave na postavitev spomenika NOB. Odkrili so ga 5. septembra 1948. Današnji zapis želi biti uvod in spodbuda v jesensko proslavljanje obletnice, ki jo bodo pripravile domače organizacije in društva. V tem duhu je potekal pogovor s Saverijem Rožičem, vnetim zbiralcem podatkov o novejši zgodovini Števerjana in Števerjancev, ki so na različnih področjih pustili za sabo sled. V času postavljanja vaškega spomenika je bil Rožič petnajstleten fant; v nadaljevanju objavljamo njegovo pripoved.

»Po vojni se veliko fantov ni vrnilo več v rodno vas in so ostali v Jugoslaviji,« začena Rožič svojo pripoved o števerjanskem spomeniku, ki jo črpa iz spominov, pa tudi iz nabranega gradiva in pričevanj sovaščanov. »V Jugoslaviji so dobili zaposlitev, kar nekaj jih je ostalo tudi v jugoslovanski armadi. Posebej smo bili Števerjanci ponosni na domačina, ki je postal general v jugoslovanski armadi. To je bil Radovan Klanjšček - Jakec od družine Trčičevih s Križišča. Težko je verjeti, da bi še kaka generacija ućakala, da bi števerjanski rojak postal general slovenske vojske. Na oltar svobode je Števerjan daroval 47 padlih partizanov (v šestih družinah so imeli po dva padla), deset mladih pa se ni več vrnilo iz italijanske vojske. Vojnim posledicam so podlegli trije vaščani, nacifašisti pa so v vasi pobili devet domačinov. Štirje Števerjanci so podlegli grozotam nacističnih taborišć. Še prej, avgusta 1943, že po padcu fašizma, je zaradi pretepanja v zaporu na goriški kvesturi umrl družinski oće Franc Komic starejši iz Šćednega. Ni pa toćnih podatkov o Števerjancih, ki so bili iz politićnih razlogov zaprti v goriških in tržaških zaporih pred padcem fašizma in po njem.

Po vojni so se bivši partizani zbrali, da bi ustanovili Zvezo bivših partizanov. Ravno na dan Sv. Treh kraljev 1946 se je iz vojske vrnil Oskar Bratuć, po domaće Komaraćev. Doma ni imel, kajti hišo so mu sećgali Nemci. Srećal se je sosedom in odbornikom takratnega Krajevnege sveta OF Antonom Rejo - Severom, ki ga je povabil, naj se udeleći zborovanja, ki je potekalo naslednjo nedeljo v osnovni šoli v Vedrjanu v Brdih. Bratuć in večje število fantov in moć so se srećanja udelećili z namenom, da bo odbor zveze urejeval status borcev, podeljeval priznanja invalidom in skrbel še za marsikaj drugega. Posebej pa so se zavzeli, da se po vseh vaseh v Brdih postavijo spomeniki ali obelećja padlim partizanom. Bratuć je bil izvoljen za predsednika odbora (Zveza partizanov za Brda). Sestajali so se na sedeću društva Briški grić, v prostorih ob kapelici na dvorišču v Dvoru. Imenovan je bil devetćlanski odbor, ki naj bi skrbel za zaćetek gradnje spomenika padlim. Sestavljali so ga Oskar Bratuć, Joće Humar - Klemenćev, Ćiril Klanjšćek z Rovesce, Anton Vogrić z Ušja, Ivan Korsić - Vane Tinćev, Joće Hlede - Kranjćev z Drage, Davo Terpin z Britofa, Franc Mikluć in Joće Gravner iz Šćednega; za predsednika je bil izvoljen Ivan Korsić. Naloga odbornikov je bila širiti in uveljaviti zamisel o gradnji spomenika v lastnih zaselkih in usklajevati potek dela. Konćni skupni sestanek je bil na sedeću društva Briški grić v Dvo-

ru. Ceprav je bila vas izćrpana od vojne, je to pomembno pobudo z veseljem podprla. Postavilo se je vprašanje, kje naj se spomenik postavi. Sprva so razmišljali na lokacijo v Gabrovki, t.j. na obmoćju med gostilno Dvor in staro šolo. Nekateri so tudi predlagali, da bi obelećje namestili h gostilni Korsić na Sovenci, kjer bi Korsićevi odstopili prostor zastonj. Tretji predlog, ki je nazadnje prevladal, pa je predvidel postavitev na osrednjo in najvišjo toćko v Števerjanu, na trg pred cerkvijo. Lastnika zemljišća sta bila baron Benno Formentini in njegova žena Ana. Ker je Oskar Bratuć obdeloval baronovo kmetijo, so mu pri odboru poverili nalogo, naj se z lastnikom pogovori in naj mu obrazloći, kaj si Števerjanci želijo. Ker tedaj ni premogel niti kolesa, se je Bratuć peš odpravil v Gorico. Po daljšem pogovoru ob skodelici kave je baron z zadovoljstvom sprejel prošnjo vaščanov in potrdil, da bo zastonj odstopil predvideno zemljišće. Navedel pa je pogoj, da mora na spomeniku biti zapisano tudi ime njegovega brata, grofa Evgena, ki so ga Nemci ustrelili 21. septembra 1943 na njegovem domu v Števerjanu. Bratuć je takoj privolil. Nato sta ga grof in soproga vprašala, kdo naj bi izrisal naćrt za spomenik. Bratuć je povedal, da naćrtovalca še nimajo. Grof je zato predlagal, da bi izdelavo naćrta lahko zaupali njegovemu dobremu prijatelju, ki da ima že veliko izkušenj ravno na podroćju tovrstnih gradenj. Po Bratućevi privolitvi je grof zavrtel telefon in v roku pol ure se je na njegovem domu zglašil arhitekt Bucik. Med daljšim pogovorom mu je Bratuć pojasnil, kakšen spomenik si Števerjanci želijo. Arhitekt mu je najprej svetoval gradnjo podobne-

Števerjanski spomenik danes, spodaj pa prvomajski shod pred obelećjem v 70. letih; govornik je bil Saverij Roćić

FOTO VIP, ARHIV

ga spomenika, kot ga je padlim iz prve svetovne vojne naćrtoval v Kanalu ob Soći. Pokazal mu je tudi skico, ki pa Bratuću ni bila všeć. Dogovorili so se, da bo v roku desetih dni arhitekt izdelal nov naćrt. Bratuć se je zadovoljen vrnil domov in z dogovorom seznanil ćlane odbora. Nekaj dni zatem so prejeli obljubljeni naćrt in ga soglasno sprejeli. Bucik ga je izrisal zastonj. Treba je bilo zaćeti z delom. Na mestu, kjer naj bi zgradili spomenik, je stal vaški vodnjak, ki je z vodo oskrboval gornji del vasi. Pa tudi tri mogoćne lipe so rasle v blićini. Vodnjak so znićali za dobre tri ali štiri metre pod raven trga, kjer stoji še danes, v blićini spomenika. Delo ni bilo enostavno, saj ni bilo ne traktorjev ne strojev za kopanje. Vse so morali opraviti roćno, s krampom, z lopato in lesenimi samokolnicami. V zgodnji jeseni 1946 so se lo-

tili dela. Najprej so zaćeli zbirati kamen in drug potreben gradbeni material. Zidarsko podjetje domaćina Remigija Korsića je brezplaćno dalo na razpolago kamnolom na Vrhovlju, v vasi nad Kojskim. Predsednik odbora Ivan Korsić je koordiniral ljudi, ki so odhajali v kamnolom izkopavat kamenje, z rokami, seveda. V kamnolomu sta stalno delala po dva delavca, ki sta bila tudi plaćana, saj je bilo za već kot mesec dni trdega dela. To sta bila Vence Pintar iz Škorjanske jame in Joće Nokolavćić od Ašćevih. Ostali delavci so bili prostovoljci, ki so se vsak dan menjavali. Potrebno je bilo poskrbeti tudi za prevoz v Števerjan. Takrat so bili v vasi trije prevozniki, ki so razpolagali s starimi vojaćkimi kamioni ameriške in angleške izdelave. To so bili Mirko Komjanc z Valerišća, Joće Pintar iz Kakenc in Anton

Mućina z Dvora, ki je s ženo Pepco s Trojišća upravljal gostilno v Dvoru. Vsak je opravil po šest voženj. Nakladali in razkladali so roćno. Poskrbeti so morali še za pesek in gramoz, ki so ga izkopavali na bregu Soće pri Podzemljuhu. Tudi pesek so nalagali in razkladali roćno, ker takratni tovornjaki še niso bili opremljeni s hidravlićnim sistemom razkladanja. Potrebni material so pripravili v rekordnem ćasu. Tudi prevozniki so svoje delo opravili brezplaćno. Odbor jim je plaćal le gorivo, ki ga takrat ni bilo lahko dobiti.

Delavce je vodil predsednik odbora Vane Tinćev, ki je delo tako razporedil, da je vsaka družina prispevala dva ali tri delovne dni, pa tudi već po potrebi. Tehnićno delo po arhitektovem naćrtu in delo zidarjev je vodil gradbenik in podjetnik Remigij Korsić; tudi on ni vprašal

plaćila. Njegovo podjetje je dodelilo dva dobra zidarska mojstra, ki sta ves ćas delala na gradbišču in ju je plaćeval odbor. Eden je bil Anton Moderc z Brestja pri Kojskem, za drugega pa ni znano, ali je bil doma iz Grgarja ali iz Renć. Vse je bilo potrebno delati roćno, od prenosa kamnja, mešanja malte in betona pa do obdelovanja kamnja. Dviganje zidave je povzročalo dodatne tećave, saj elektrićnega dvigala takrat še niso poznali. Vsak dan je moralo biti na gradbišču po već pomoćnih delavcev. Na delo k spomeniku so moćje in fantje prihajali z Valerišća ali z drugega konca Šćednega peš. Med delom so se med sabo najveć pogovarjali, kje je kdo bil med vojno. Nekateri so bili v Afriki, drugi v Grćiji, tretji na Siciliji in na Sardiniji, pa še v Potenzi in v Piemontu itd. Najveć jih je bilo seveda v partizanih. Tako so potekali dnevi gradnje.

Povedati je še treba, na kakšni finanćni podlagi so se lotili gradnje spomenika. V Števerjanu so tedaj imeli gospodarsko zadrugo, ki jo je vodil Joće Humar - Pepe Klemenćev. Zadruga je na Kmećki banki imela 30.000 lir, poleg tega so imeli tudi plemenskega bika za potrebe živinorejcev. Kasneje so kupili še enega, kajti pred razmejivitvijo so bika potrebovali tudi v drugem delu Brd. Kmalu zatem so enega prodali in s tem kar dobro zaslućili. Dobićek je šel za gradnjo spomenika. Oskrbnik bikov je bil Oskar Bratuć. Poleg tega je Briški grić, ki je takrat bil edino društvo v vasi, poskrbelo za već desetih prireditelj in dobićek namenilo spomeniku. Omeniti moramo tudi, da so kmetje bili koloni in so dajali polovico pridelka baronom; le-tem so namenili samo 25 odstotkov pridelka, ostalih 25 odstotkov pa naj bi šlo za gradnjo spomenika. Tako je odloćil takratni odbor OF za Brda. Baronica je hotela toćiti kmete in od njih zahtevati še ostalih 25 odstotkov. Ker pa so kmetje izjavili, da je šlo v dobrodelni namen, jih ni mogla toćiti. Dne 25. maja 1947 je društvo uprizorilo igro Divji lovec. Predstava je bila v veliki dvorani kleti v Dvoru. Obisk je bil tolikšen, da so morali igro ponoviti naslednjo nedeljo, ko je bila dvorana spet polna. Tudi dobićek te prireditve je šel za spomenik. Društvo je takrat pridobilo 29 lesenih klopi (dolgi štiri metre), ki so jih zastonj izdelali domaći mojstri Joće Roćić - Pepe s Štengi (Valerišće), Alojz Humar - Klemenćev in Vence Pintar s Škorjanske jame. Jeseni 1947 se je moški zbor že temeljito pripravljal na odkritje spomenika, ki je bilo predvideno za mesec maj leta 1948.

Novo drćavno mejo so postavili 15. septembra 1947. Števerjanci so bili odrežani od ostalih prebivalcev Brd. Tudi kamnolom podjetja Korsić je ostal v Jugoslaviji, kamena za dograditev spomenika pa je zmanjkalo. K sreći je bila v Šćednem pri Joćetu Roćiću - Nikovcu java z enakim kamnjem. Takoj so se lotili dela. Dober teden sta v javi stalno bila Joće Simsić - Šaverjev in Joće Hlede z Drage. Ostali delavci so se menjavali vsak dan. Za prevoz z volovsko vprego so poskrbeli Alojz Tinta - Ćinjolov, Joće Humar z Grdinice in Ivo Gravner - Cohov. Isti kamen so uporabili tudi za izgradnjo podpornega zidu. Pri tem zahtevnem delu so brezplaćno pomagali domaći zidarji, in sicer Franc Velušček - Štumf, Leopold Marać - Polde Poldov in Franc Pelicon po rodu iz Sovodenj, ki je stanoval pri Klanjšćkovih vrh Klanca. Prišla je pomlad leta 1948. Ko so ugotovili, da do meseca maja dela ne bodo zakljućena, jim ni preostalo drugega, kot da slovesno odkritje odloćijo na 5. september istega leta,« zakljućuje svojo pripoved Saverij Roćić.

Ko je števerjanski spomenik že stal, so se v priprave na njegovo odkritje zapletli zgodovinski dogajanje in nesoglasja med domaćini zaradi rdeće zvezde in napisov na obelećju. Svoje so prispevale tudi oblasti. Septembrska slovesnost zato ni bila takšna, kakršno bi si dogodek zaslućil. A to je že druga zgodba, ki bo prišla kdaj drugić na vrsto.

Vili Prinćić

KULTURNI Stiki

osebna izkaznica

IME: MoPZ MATAJUR

KRAJ IN DATUM ROJSTVA: Klenje, 29.10.1989

NASLOV: Klenje 22

KONTAKTI: Giordano Sdraulig 0432/727377

DEJAVNOSTI: moški pevski zbor

29. oktobra 1989 sta predsednik Giordano Sdraulig in pokojni podpredsednik Bevilacqua z velikim navdušenjem ustanovila v Klenjem moški pevski zbor Matajur. Prvi zborovodja tega zbora je bil Anton Birtič, nato je njegovo vlogo prevzela Lia Bront. Nasledil ji je Antonio Qualizza. Zbor šteje danes sedemnajst pevcev, ki prihajajo iz različnih vasi pod Matajurjem. Med pevci so tudi mladi petindvajsetletniki. Vaje se vršijo večinoma enkrat tedensko, po potrebi, pred kakim pomembnejšim nastopom pa se uvedejo še dodatne vaje. Od leta 1995 pa uspešno vodi zbor David Klodič, ki je med drugim danes duša zborovskega petja v Benečiji. O delovanju in načrtih moškega pevskega zbora Matajur smo se pogovorili s predsednikom Giordanom Sdrauligom in dirigentom Davidom Klodičem.

Kateri repertoar v glavnem goji vaš zbor?

Od vsega začetka se je moški pevski zbor Matajur posvetil predvsem ovrednotenju ljudske glasbe iz Nadiških dolin. Zbor se je tako navezal na živ spomin starejših

ljudi, ki se še spominjajo spontanega ljudskega petja fantov na vasi, kar je tipičen slovenski ljudski izraz. Zbor je torej nastal z namenom, da obudi in razvije bogato kulturno dediščino Benečije. S tem je zbor ovrednotil predvsem glasbeno kulturo domačih ustvarjalcev. Zanimivo je tudi dejstvo, da je repertoar zbora v glavnem osredotočen na priredbe slovenskih ljudskih pesmi izpod peresa Davida Klodiča in Antonia Qualizze.

Na katerih važnejših prireditvah je sodeloval zbor Matajur?

Zbor deluje predvsem na območju Benečije, kjer sodeluje tudi z drugimi krajevnimi kulturnimi društvi pri prirejanju in oblikovanju kulturnih dogodkov. Med važnejše nastope zbora sodi nedvomno večkratni nastop na pomembnem pesniškem natečaju v Podbonescu Kal v poeziji – umetnost brez meja, ki z združevanjem ljudi širi skupna čustva in občutja, ki presegajo vsako jezikovno pregrado. Poleg tega zbor vsako leto organizira zborovsko revijo sv. Vida v Klenjem. Zbor pogosto sodeluje tudi pri verskih obredih v slo-

POGOVOR S PREDSEDNIKOM IN DIRIGENTOM

Giordano Sdraulig in David Klodič o delovanju in načrtih zbora

venščini po raznih vaseh v Nadiških dolinah, sodeluje pa tudi pri predstavitvah knjižnih novosti. Zbor Matajur že od ustanovitve redno nastopa na reviji Primorska poje, ki že vrsto let poteka v spomladanskem času po raznih prizoriščih Primorske in tudi Benečije. Za naše ljudi pa je posebnega pomena nastopati na vaških prireditvah v Benečiji in na vsakoletnem božičnem koncertu. Med pomembnejše dogodke nedvomno sodijo gostovanja v Belgiji, na Koroškem in na lanskoletnem praznovanju 25-letnice planinskega društva iz Metlike.

Kateri so načrti zbora v prihodnosti?

Zbor bo tudi v letošnjem letu nadaljeval s svojim poslanstvom. V marcu bo nastopil v Šempasu v okviru revije Primorska poje, med važnejšimi dogodki pa bo junjski nastop na 39. Taboru slovenskih pevskih zborov v Šentvidu pri Stični, ko bo naš zbor predstavljal ZSKD. Tradicionalno množično vsakoletno srečanje pevskih zborov iz Slovenije in zamejstva bodo letos vključili v uradni kulturni program, ki bo spremljal predsedovanje Republike Slovenije EU. Ogledali si ga bodo najvišji predstavniki vseh evropskih držav članic EU in

Evropske komisije, ki bodo v tistem času zasedali v Ljubljani.

Pa še osebno vprašanje za dirigenta Davida Klodiča. Predstavi, prosim, tvoje delovanje na zborovskem področju v Benečiji.

Leta 1999 sem diplomiral iz klavirja po opravljenem glasbenem študiju na Glasbeni matici v Špetru. Že leta 1996 sem se začel ukvarjati z zborovskim dirigiranjem. Poleg moškega pevskega zbora Matajur vodim še vokalno skupino Beneške korenine iz Srednjega, mešani zbor Naše vasi iz Tiplane in otroški zbor Mali lujerji iz Špetra. Za vse omenjene zборе sem napisal tudi raznorazne pesmi in priredbe. Pred leti sem celo zmagal prvo nagrado na prvi izvedbi natečaja zborovskih skladb Ignacij Ota, ki ga vsake dve leti prireja ZSKD. Med drugim poučujem še klavir na šoli Glasbene matice v Špetru. Sodeloval sem pri izdaji raznih knjig na glasbenem področju in napisal sem izvirno glasbo za razne gledališke predstave in CD-je za otroke.

Leta 2001 smo izdali zvočno kaseto z naslovom »Moški zbor Matajur-Coro masechile Matajur«, ki vsebuje ljudske pesmi,

med katerimi nekatere, ki jih je priredil Antonio Qualizza. On je obenem novinar in avtor zbirke »Piesmi od dolin svetega Lienarta-Canti popolari dell valli di San Leonardo« ter knjige »Se zmisles... canti popolari« (zbirka pripovedi iz Nediških dolin, ki jih je sam obdelal). Izvedli smo nekaj pesmi v priredbi Nina Specogne, dirigenta Mešanega pevskega zbora Pod lipo. Poleg tega pa sem še nekaj pesmi priredil jaz.

Sem tudi član skupine BK-evolution, to je band, ki je nastal iz Beneških korenin in se posvetil lahki glasbi. Nastopili smo tudi v Kulturnem domu v Trstu ob priložnosti predstavitve pesniške zbirke Marine Cernetig »Pa nič ni še umarło«.

iz oči v oči

Ime in priimek: Ilary Slatich
Kraj in datum rojstva: Trst, 13.3.1986
Zodiakalno znamenje: ribi
Kraj bivanja: Lonjer
E-mail: ila_lon@yahoo.it
Stan: single
Poklic: šminkerka in študentka
Najboljša in najslabša lastnost: radodarna in trmasta
Nikoli ne bom pozabila: pusta v Lonjerju
Hobiji: risanje in branje
Knjiga na nočni omarici: Cronache del mondo emerso
Najljubša risanka: Alvin Superstar
Najljubši filmski igralec/ igralka: Johnny Depp, Adam Sandler, Will Smith
Najljubši glasbenik: Mika, Zucchero
Kulturnik/ osebnost stoletja: Janez Pavel II
Ko bom velik, bom... pisateljica
Moje društvo: Mladinsko združenje Lonjer – Katinara, Lonjerska pevska skupina, TPPZ Pinko Tomažič
Moja vloga v njem: v prvem člani- ca, drugem odbornica in pevka, v tretjem pevka
Svojemu društvu želim: vse in seveda veliko zabave
Moj življenjski moto: V slogi je moč!
Moje sporočilo svetu: carpe diem

agenda - agenda - agenda - agenda - agenda - agenda

OBVEŠČAMO PREDSEDNIKE IN BLAGAJNIČARJE, DA IMAJO DO 28. FEBRUARJA 2008 ČAS ODDATI NA DEŽELO FJK RENDIKONTACIJO PRISPEVKA ZA LETO 2007. OBRAZEC DOBITE NA SPLETNI STRANI DEŽELE ALI NA ZSKD.

OBVEŠČAMO CENJENE ČLANICE, DA PRAVILNIK O NOTRANJEM SOFINANCIRANJU PREDVIDEVA DOSTAVO POROČILA O DELOVANJU V LETU 2007 IN NAČRT DELOVANJA ZA LETO 2008. ČLANI, KI TEGA NE STORIJO, NIMAJO PRAVICE KORISTITI PRISPEVKOV ZA TEKOČE LETO.

ZA TRŽAŠKA, GORIŠKA IN VIDEMSKA DRUŠTVA

PROSIMO ČLANICE, KI SO V SEZONI 2006/2007 DOSEGLA RAZNA PRIZNANJA, POHVALE, NAGRADE NA LOKALNIH IN DRŽAVNIH TEKMOVANJIH, DA TO ČIMPREJ SPOROČIJO NA SEDEŽE ZSKD.

UMETNIKI, KI SO RAZSTAVLJALI DECEMBRA MESECA NA RAZSTAVI »HOMMAGE SPACALU« V ŠTANDREŽU LAHKO DVI-GNEJO SVOJA DELA NA TRŽAŠKEM SEDEŽU ZSKD, UL. SAN FRANCESCO 20, OD PONE-

DELJKA DO PETKA OD 9. DO 13. URE, V SREDAH DO 18. URE.

PLESALICI POZOR! JSKD vabi na Zimsko plesno šolo 2007, ki bo potekala v Mariboru od 21. do 26. februarja 2008. Namenjena je plesalcem, pedagogom, koreografom in vsem, ki se aktivno ukvarjajo s plesom in gibom. Ostale informacije nudi ZSKD.

PRIMORSKA POJE 2008

Na razpolago so termini za nastope na letošnji reviji Primorska poje. Razpored si lahko ogledate na spletni strani www.zppz.si.

RADIO-AKTIVNI LIVE!

kabaret bo gostoval po nekaterih društvih in sicer:

- 14. februarja 2008 ob 20.30, prostori SKD Barkovlje (Ul. Bonafata, 6, Barkovlje)
- 17. februarja 2008 ob 17. uri, Kulturni dom na Colu (Col, 18 – v organizaciji KD Kraški dom)
- 24. februarja 2008 ob 18. uri, Center Anton Ukmar v Domju (Domjo, 227, nad banko Antonveneta – v organizaciji SKD Fran Venturini, SKD France Prešeren)
- 9. marca 2008 ob 17. uri, Srenjska hiša v Gročani (Gročana, 56 – v organizaciji SKD Krasno Polje)

Uradi ZSKD so na voljo za vse informacije

Trst: tel. 040 635 626, e-pošta trst@zskd.org

Gorica: tel. 0481 531495, e-pošta gorica@zskd.org

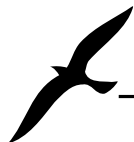
Čedad: tel. 0432 731386, e-pošta cedad@zskd.org

Solbica: tel. 0433 53428, e-pošta rezija@zskd.org

SOVODNJE - Kulturni dom - sobota, 16. februarja 2008 ob 20. uri
Godbeno društvo Prosek
Pihalni orkester Ilirska Bistrica
Godbeno društvo »Viktor Parma«

MILJE - Gledališče Verdi - nedelja, 24. februarja 2008 ob 17. uri
Pihalni orkester Ricmanje
Pihalni orkester Divača
Godbeno društvo Nabrežina

PODATKI ZA LETO 2007 - Toda italijansko olje je kakovostnejše

Španija vodilna država za proizvodnjo oljčnega olja

Zaključni podatki o proizvodnji olja v letu 2007 nam potrjujejo, da je Španija prva proizvajalka oljčnega olja na svetu. Še pred dobrim desetletjem je bila na prvem mestu Italija, ki pa danes krepko zaostaja za Španijo.

V Italiji je zasajenih z oljko približno 1,3 milijonov hektarov, v Španiji pa 2,4. Ta razlika se odraža tudi v proizvodnji, saj so v letu, ki se je pred kratkim zaključilo, Španci proizvedli 1.200.000 ton olja, Italijani pa 500.000.

Do te razlike ni prišlo le zaradi večanja obsega španskih oljčnikov, katerih površina je od leta 1986 narasla le za 14%, temveč tudi in predvsem zaradi boljše strukture španskih oljčnih gospodarstev ter sodobnejše tehnologije in tehnike pri upravljanju oljčnikov. Tudi o tem zgovorno govorijo naslednji podatki. V Španiji ima 15% oljčarskih kmetij obseg nad 5 ha, v Italiji pa le 2%. Posledično je storilnost španskih oljkarjev veliko večja, saj je razmerje med delovno enoto in gojeno površino oljčnika v Španiji veliko ugodnejše. V Španiji je to razmerje 1:19, kar pomeni da 1 delavec obdeluje povprečno 19 ha, v Italiji pa le 5 ha. Na dlani je, da so stroški za delovno silo, ki predstavlja dve tretjini skupnih pridelovalnih stroškov, v Španiji približno štirikrat nižji. Za obdelavo 1 ha oljčnika je v Italiji potrebnih 400 - 450 ur, v Španiji pa 90 - 100.

To razliko gre pripisati predvsem dejstvu, da so španski oljčniki mlajši, zato so v gostoti sajenja kot gojitveni obliki bili zasnovani za strojno obdelavo. Ta pa omogoča prej omenjeno višjo storilnost španske delovne sile.

Na dlani je, da nizki pridelovalni stroški omogočajo Španiji visoko konkurenčnost. Če ob tem upoštevamo, da ta država proizvaja skoraj polovico svetovne proizvodnje oljčnega olja, ki znaša 2.500.000 - 2.700.000 ton, je njen vpliv na svetovno tržno ceno oljčnega olja zelo velik.

Španska konkurenčnost potiska to ceno navzdol, kar je seveda proti interesom ostalih držav proizvajalk olja, v prvi vrsti Italije. Zato je Italija izbrala pot kakovosti. Po mnenju strokovnjakov je italijansko oljčno olje, zlasti pa tisto z zaščiteno označbo porekla (denominazione di origine protetta - DOP) višje kakovosti kot špansko, zato so cenovne razlike upravičene. Zaradi tega je Italija odobrila zakon, da se na etiketi steklenic navede izvor oljčnih plodov, v prepričanju, da so italijanski boljši in se zato iz njih pridobiva kakovostnejše olje.

To prepričanje nam potrjuje tudi podatek o izvozu oljčnega olja obeh držav. Italija je lani izvozila 280 tisoč ton svojega olja, za katerega je glede na visoko kakovost veliko povpraševanja na svetovnem trgu, Španija pa 130 tisoč ton. Priznati je sicer treba, da španski izvoz raste hitreje od italijanskega, a razlika ostaja še zelo velika.

Tržno dogajanje seveda z zanimanjem spremljajo tudi naši oljkarji. Prepričani pa smo, da si bodo tudi v bodočnosti znali ohraniti in povečati svojo tržno nišo, ki zna primerno ceniti visoko kakovost našega olja, proizvedenega z velikim trudom in skrbjo in vrednega zato primerne cenovne priznanja.

SALEŽ - Predaval je strokovnjak deželne konfederacije kmetov

Kmečka zveza pripravila predavanje o kontroli higiene pri proizvodnji hrane

ZIMSKO ZATIRANJE BOLEZNI IN ŠKODLJIVCEV SADNEGA DREVJA IN TRTE (2.)

Jablane, hruške, oljka, oreh in trta

Po pregledu koščičarjev napotki za ostale pri nas razširjene sadne vrste, za katere veljajo praktična navodila že navedena v prvem delu

Po pregledu najvažnejših bolezni in škodljivcev koščičarjev, podajamo napotke za ostale pri nas razširjene sadne vrste, za katere veljajo praktična navodila že navedena v prvem delu.

JABLANE IN HRUŠKE

Na drevesih, kjer je prisoten jablanov rak (Nectria galligena, Phomopsis mali, Spheeropsis malorum) v obliki ran z gobastim robom, ki navadno segajo do lesa, bomo škropili z bakrenimi pripravki (Bordojska brozga - 2 kg ali Rame Caffaro - 0,6 - 0,7 kg), čim prej, če tega še nismo opravili, drugač pa, ko bodo nabrekli na očesa.

Ista sredstva lahko uporabljamo proti jablanovemu škrlupu, ki ga povzroča gliva Venturia inaequalis, ki prezimuje v odpadlem listju. Spomladi okuži mlado listje, zato je zimsko škropljenje zelo koristno, ker prepreči širjenje bolezni, ki spada med zelo škodljive. Na listju povzroča manjše ali večje, najprej okroglaste, potem pa nepravilne temne pege, na plodovih pa rjavocrne pege različne velikosti, z razpokano lupino.

Tudi proti hruševemu škrlupu (Venturia pyrina) se uspešno borimo z bakrenimi sredstvi v prej navedenih odmerkih in časovnih razmarih. Bolezenski znaki so močno podobni tistim pri jablanovem škrlupu, le na mladih plodičih hrušk so posledice še hujše, ker postanejo zaradi škrlupastih peg in krast močno izmalčeni in razpokani.

Škropljenje z bakrenimi pripravki je obenem učinkovito tudi proti zelo nevarnemu bakterijskemu ožigu, ki ga povzroča Erwinia amylovora, bolezen, ki se je pred nekaj leti pojavila v Padski nižini, danes pa močno ogroža nasade hrušk v vsej državi.

Pri škodljivcih bomo omenili ameriškega kaparja (Comstockaspis perniciosus) in rdečo sadno pršico, ki jo poznamo z

udomačenim imenom rdeči pajek (Pannonychus ulmi), čeravno je s pajki le v daljnem sorodstvu.

Kaparja, ki napada poleg hrušk in jablan tudi ostale sadne vrste, uspešno zatiramo ob koncu februarja, ko je temperatura nad 8°C, z barijevim polisulfidom (20 kg na 80 litrov vode) ali belim oljem v koncentraciji 2 - 3%. Za večjo učinkovitost belemu olju dodamo insekticid (npr. BASUDIN 40 WP - 200 gramov). Belo olje in insekticid uporabljamo tudi proti rdeči sadni pršici. Preden škropimo, pa preverimo, če sta škodljivca prisotna v taki meri, da je škropljenje upravičeno. Ne škropimo torej "na pamet", ampak res samo po potrebi.

OLJKA

Tudi na oljki se v tem obdobju pojavljajo bolezni. Med najpogostejše spa-

da oljni rak, ki ga povzroča bakterija Pseudomonas Savanostoi. Slednja okuži rastlino predvsem preko ran, ki jih povzročimo z obrezovanjem in obiranjem oljk, lahko pa tudi preko ran, ki so posledica pozebe ali toče. Ob deževnem vremenu se širjenje bolezni močno pospeši. Pri zimski rezi temeljito odstranimo vse veje okužene s to boleznijo in jih zažgemo. Uspešno pa zatiramo bolezen tudi s škropljenjem z bakrovimi pripravki (npr. Rame Caffaro, Cupravit idr) ali Kaptafolom (Orthodifolatan).

Najnevarnejša glivična bolezen oljke pa je oljna kozavost (Spilocaea oleaginea), ki napade vejice in plodove ter se hitro širi ob vlažnem vremenu in ob temperaturah nad 3-5 stopinj C. Tudi to bolezen uspešno zatiramo s prej navedenimi sredstvi.

OREH

Oreh je običajno zelo odporen proti boleznim. To sadno vrsto včasih napade glivična bolezen po imenu orehov ožig (Gnomonia leptostyla, Gnomonia juglandis). Pojavi se predvsem ob vlažnem vremenu. Listje se prekrije s številnimi temnorjavimi pegami, večkrat nepravilnih oblik. Prav tako nastanejo pege na mladih plodovih. Ko pege prekrivajo večji del lista, se le-ta posuši in predčasno odpade že v poznem poletju. Druga bolezen pri orehu, bakterijskega izvora, je orehova črna pegavost (Xanthomonas juglandis). Bolezen se pojavi podobno kot orehov žig, le da so pege večje, poškodbe na plodovih pa bolj izrazite. Orehi se krčijo in počrniijo, zato predčasno odpadejo. Glede varstva opisanih bolezni, ukrepamo precej podobno. Ker glivični bolezni prezimita v odpadlih listih ali vejah, je najbolje, da v času odpadanja listov in med zimskim mirovanjem škropimo drevo z že navedenimi ali drugimi razpoložljivimi bakrovimi pripravki ali z ostalimi površinskimi sredstvi za zatiranje glivičnih bolezni.

TRTA

O zimskem varstvu trte smo že pisali, zato bomo bolezni, ki v tem času napadajo trtni les samo omenili. Mnogi vinogradniki so že začeli z obrezovanjem trte. Med tem pravilom odstranimo v čim večji meri les, ki ga je okužila črna pegavost (eskorioza). Rozgo odnesemo iz vinograda in jo sežgemo. Prav tako odstranimo trse, ki jih je napadla kap (mal dell'esca). Prizadete trse in resneje ogrožene dele, ki smo jih v prejšnjih mesecih označili, odstranimo iz vinograda in uničimo. Škarje in drugo orodje, ki smo ga uporabili pri rezi okuženih trsov, razkužimo z 1% raztopino natrijevega hipoklorida.

Svetovalna služba KZ

Kmečka zveza je v četrtek v dvorani KD Rdeča zvezda v Saležu pripravila predavanje o samokontroli higiene pri proizvodnji hrane. Gre za zelo aktualno temo, ki je bila že prikazana na lanskem tozadevnem srečanju, a je prišlo med tem časom do novosti, s katerimi morajo biti člani seznanjeni. Poznavanje predpisov je izredno pomembno, saj so kontrole, ki jih izvajajo pristojni organi vedno strožje in nespoštovanje določil pravilnikov predvideva visoke globe. Glede na pomen obravnavanih tem in tudi tako občutljivega področja, kot je proizvodnja hrane, je bilo zanimanje za predavanje razmeroma veliko.

Prisotnim je o tej problematiki spregovoril izvedenec deželne konfederacije kmetov CIA Piero Imbriaco (na posnetku Kroma), ki je podrobneje pojasnil paket higienskih določil, kot predvidevajo pravilniki Evropske unije št. 852-853-854-882, sledljivost (rintracciabilità) živil (pravilnik EU št. 178/2002), ki je obvezna od 1. januarja 2007, pri kateri je stopil v veljavo nov deželni normativ.

Nadalje je bil govor navzkrižni skladnosti (condizionalità), ki je obvezna za pridobivanje podpor (PAC) in drugih prispevkov, spregovoril je o registru fitofarmacevtskih posegov (zakonski odlok št. 290/2001), ki je obvezen od 1. januarja 2007 dalje in o higienskih normah pri proizvodnji in skladiščenju krmil (pravilnik 183/2005).

V četrtek izvršni odbor KZ

V četrtek, 7. februarja, ob 11.30 se bo v mali dvorani Prosvetnega doma na Opčinah sestal izvršni odbor Kmečke zveze.

Člani bodo govorili o pripravi na občni zbor, odobrili obračun za leto 2007 in proračun za letošnje leto, pozornost pa bodo posvetili tudi organizacijskim vprašanjem, seveda pa bo dovolj časa tudi za obravnavo drugih vprašanj in problemov, s katerimi se vsakodnevno soočajo v uradih Kmečke zveze in tudi naši kmetovalci.

MANJŠINE - Na četrtkovem plenarnem zasedanju v Strasbourgu

Evropski parlament sprejel resolucijo o Romih

Skupina Romov v zbirnem taborišču v srednji Italiji

ROMI - Kaj vsebuje resolucija Evropskega parlamenta

Pozornost bivališčem, šoli, zaposlovanju in zdravju

Poročilo o Romih, ki ga je sprejel prejšnji teden Evropski parlament, zadeva pravzaprav vsa področja, s katerimi se v Evropi ukvarjajo romske organizacije. Njen osrednji namen je svarilo glede tveganj, ki jih predstavljajo protiromski izpadi v številnih državah članicah in poziv k dodatnim prizadevanjem za integracijo Romov s pomočjo pozitivnih ukrepov na področjih stanovanjske politike, zdravstva, izobraževanja in zaposlovanja. V Evropi živi med 12 in 15 milijonov Romov, ood teh jih približno 10 milijonov živi v državah članicah EU. S širitvami v letih 2004 in 2007 so ti Romi v glavnem prejeli tudi državljanstvo EU. V Evropskem parlamentu pa so prepričani, das so ti Romi v EU diskriminirani.

»Protioromska čustva in romofobija sta v Evropi zelo razširjena pojava in z njimi operirajo razne ekstremistične skupine. Tu gre celo za fizične nasilne napade, sovražni govor, nezakonito izločanje iz družbe, šikaniranje, žalitve in podobno,« opozarjajo evropski poslanci v dokumentu, za katerega je glasovalo 510 poslancev, proti jih je bilo 36, glasovanja pa se je vzdržalo 67 poslancev. Stanje Romov se v Evropi razlikuje od stanja drugih narodnih manjšin; Romi na tej osnovi utemeljujejo zahtevo po sprejemu posebnih zaščitnih določil v evropskem merilu. V resoluciji je izpostavljena ugotovitev, da je bil napredek v boju proti rasni diskriminaciji do Romov preskromen in da so se v procesu širitve države kandidatke obvezale, da bodo izboljšale stanje Romov. Zato parlament poziva Evropsko komisijo, naj preveri raven izvajanja sprejetih obvez in tudi se4danje stanje Romov v vseh državah članicah EU. Sicer pa je v resoluciji tudi zapisano, da je treba holokavst nad Romi (porajmos) priznati na način, kakršen velja za druge nacistične zločine, oblasti češke republike pa evropski parlament poziva, naj prekine dejavnost prašičje farne v nekdanjem uničevalnem taborišču za Rome Lety in naj tam zgradi spomenik v počastitev žrtev tega nasilja.

Glede na posamezna področja pa se je Evropski parlament tako opredelil:

Stanovanja

Evropski parlament ocenjuje, da je getoizacija Romov razvidna na zelo široki ravni. Ponekod so Romi žrtev nasilnega preseljevanja, drugod pa jim pre-

prečujejo, da se selijo z območij, v katerih živijo. Evropska komisija naj bi torej pripravila posebne programe, da bi se prenehalo zapostavljanje Romov. Prav tako je evropski parlament pozval države članice, naj rešijo vprašanja naseloz oziroma taborišč, »kjer se sploh ne spoštuje higijenski in varnostni standardi in kjer veliko otrok umre v nezgodah na domovih, največ v požarih.«

Zdravje

Države članice morajo izboljšati zdravstveno oskrbo romskih skupnosti, pravijo evropski poslanci v svojem dokumentu; trreba je ukrepati takoj in ukrepi ne smejo izločati prav nobene romske skupnosti iz zdravstvene oskrbe. Evropski parlament dodaja še, da je treba prenehati s skrajnimi primeru kršitve človekovih pravic, koi gredo od rasne se-

gregacije pri priznavanju pravic do zdravstvene oskrbe do prisilne sterilizacije romskih žensk.

Šolstvo

Evropski parlament obsoja dejstvo, da nekatere države še vedno prenašajo rasno segregacijo pri dostopu do pravice šolanja in zato poziva evropsko komisijo, naj poskrbi za krepitev protidiskriminacijske zakonodaje na tem področju ter najkasneje v letu dni o tem poroča parlamentu. Evropski poslanci so prepričani je je tu potreben pozitiven pristop, predvsem na področju obveznega šolstva in strokovnega usposabljanja.

Zaposlovanje

Romsko skupnost označuje zelo visoka stopnja brezposelnosti. Evropski parlament zato zahteva od komisije, da podpre integracijo Romov na trgu dela

tudi s pomočjo usposabljanja in drugih ukrepov ter naj predvidi možnost, da bi Romi lahko najemali skromne kredite za začetek majhnih gospodarskih dejavnosti.

Krajevne oblasti

Čeprav imajo Evropska unija in države članice veliko vlogo na tem področju, evropski poslanci spodbujajo tudi krajevne oblasti, naj se vključijo v vse aktivne dejavnosti za integracijo Romov.

Ukrepi Evropske komisije

Ob koncu evropski poslanci spodbujajo evropsko komisijo, naj pripravi poseben akcijski načrt za vključevanje Romov in naj nemu članu komisije podeli odgovornost za koordinacijo romske politike in za promocijo zaposlovanja Romov pri načrtovanju in vode4nju te dejavnosti.

ROMI - Evropski poslanki romskega rodu Livia Jaroka in Viktorija Mohasci

Samo 5 držav članic EU se resno ukvarja z romsko problematiko

Pobudnici resolucije Evropskega parlamenta o Romih sta bili madžarski evropski poslanki romskega rodu Viktorija Mohasci, ki pripada liberalni skupini, in Livia Jaroka, ki je članica Evropske ljudske stranke. Po odobritvi resolucije sta tako odgovorjali na vprašanja novinarjev.

V resoluciji piše, da je treba romskim skupnostim zagotoviti vključitev v družbo. Zakaj se to doslej še ni zgodilo?

Viktorija Mohasci: Vse države priznavajo načelno pravico Romov do integracije, številne med njimi pa si ne prizadevajo, da bi tudi sprejele ukrepe, da bi do tega res prišlo. Razlog za to bi bil lahko tudi v pomanjkanju politike EU do manjšin. Nekatere države tako priznavajo Rome kot manjšino, številne pa si sploh ne prizadevajo, da bi sprejele ukrepe, da bi do tega prišlo.

Livia Jaroka: Uspešna integracija najmlajše in najživahnejše manjšine v Evropi ne more biti žrtev zaprtih vopdteljev političnih strank, saj gre za nacionalni in širše evropski interes. Žal se stranke vselej bojijo, da bodo izgubile glasove, če bodo razpravljale o statusu Romov in tudi organizacije civilne družbe so šibke ter de-

EVROPSKA
POSLANKA
LIVIA JAROKA

jansko ne zastopajo Romov v meri, kakršna bi bila potrebna.

V številnih primerih so Rome izgnali iz posameznih držav. Kaj bi lahko naredili za izboljšanje njihovega življenjskega stanja?

Livia Jaroka: Pojava velikih migrantskih skupin Romov v Zahodni Evropi kaže na popolno kapitulacijo držav, iz katerih prihajajo. Romi, pa tudi ostali prebivalci, zapuščajajo te države, ker se morajo soočiti z izredno resnim stanjem: segregacijo glede na kraj bivanja, segregacijo v izobraževanju, revščino in socialno marginalnostjo. Tudi Romi gledajo na svojo državo kot na domovino in želijo prispevati k njenemu razvoju.

EVROPSKA
POSLANKA
VIKTORIA
MOHACSI

Viktorija Mohasci: Evropski parlament je na to odgovoril že 14. novembra lani z resolucijo o svobodnem gibanju. V nekaterih državah članicah pa ne upoštevajo, da je svoboda gibanja vrednota tudi za romsko skupnost. Tudi zato je pomembno, da je v tej resoluciji o Romih govor tudi o vprašanju stanovanjske politike.

Med predlogi, ki jih vsebuje resolucija, so tudi mikro krediti. Zakaj mislite, da bi to lahko bila rešitev?

Livia Jaroka: Verjamem, da bi pravilno pripravljen načrt mikro kreditov lahko postal nadvse pomemben instrument za vzpon emarginiranih skupnosti, na kar

Evropski parlament je v četrtek v Bruslju "ostro in nedvoumno" obsodil vse oblike razizma in diskriminacije, s katerimi se sooča deset milijonov Romov v Evropski uniji. Države članice je pozval, naj uporabijo vsa sredstva, ki so na voljo, in okrepijo prizadevanja za izboljšanje življenja Romov v EU.

Države članice so "skupaj odgovorne za spodbujanje vključevanja Romov in zagovarjanje njihovih temeljnih pravic, ki jih imajo kot evropski državljani, ter morajo nujno povečati svoja prizadevanja za doseg vidnih rezultatov na tem področju", je pozval Evropski parlament v današnji resoluciji. Holokavst nad Romi - porajmos - bi moral biti obsojen sorazmerno s težo nacističnih zločinov, opozarjajo poslanci. Diskriminacija pri zaposlovanju in šolanju je le eden od problemov, s katerimi se soočajo Romi v EU, poudarjajo, zato je po njihovem mnenju potrebno celovito ukrepanje. V EU živi deset milijonov Romov, kar je več kot seštevke prebivalcev 14 manjših držav v EU, kažejo podatki na spletni strani Evropskega parlamenta. Romi živijo predvsem v Romuniji, Bolgariji in na Madžarskem, zato je njihova problematika z vstopom teh držav v EU postala še bolj pereča. Skupina okoli 50 evropskih poslancev je sicer Slovenijo že večkrat pozvala, naj med predsedovanjem EU gosti posebno konferenco o Romih, ki naj bi potem postala stalna letna konferenca na ravni EU. Uradna odločitev o konferenci še ni bila sprejeta, po navedbah slovenske strani pa je Slovenija ne more gostiti zaradi logistične preobremenjenosti. Evropska poslanka Livia Jaroka je v začetku decembra napovedala, da namerava Evropska ljudska stranka (EPP) maja prihodnje leto pripraviti prvo letno konferenco o Romih, ki naj bi bila sicer v Budimpešti ali Bruslju, in sicer verjetno v sodelovanju s Slovenijo kot predsedujočo EU. Dogovarjanja o pripravi konference o romski problematiki kot evropskem problemu potekajo v sodelovanju vseh treh osrednjih institucij EU, torej Evropske komisije, Evropskega parlamenta in slovenskega predsedstva EU. (STA)

kaže primer Muhammada Yunusa in njegove Grameen Bank, Nobelove nagrade za mir v letu 2006. Mikro krediti so edino sredstvo, ki bi lahko nadomestilo odeduštvo, ki je eden največjih problemov romskih skupnosti.

Viktorija Mohasci: V številnih državah je brezposelnost med Romi 80-odstotna. Med vzroki je tudi izločitev Romov iz rednega šolskega sistema. Mikro krediti bi lahko bili odlično sredstvo za spodbuditev samozaposlovanja.

Ali potrebujemo splošnejša, vseevropska prizadevanja za obravnavanje vprašanj Romov?

Viktorija Mohasci: Od 27 držav članic jih je samo 5 izdelalo načrt za ointegracijo Romov, rezultati pa še niso poznani. Vseživljenjsko učenje, boj proti diskriminaciji, pravica do izobraževanja so samo nekatere storitve, ki bi jih morala država zagotavljati tudi najbolj emarginiranim skupnostim.

Livia Jaroka: Ta načrt mora najprej ugotoviti, katere so ovire za dostop Romov do temeljnih pravic na področju stanovanjske politike, zaposlovanja, zdravstva in izobraževanja.

SUPER BOWL - Prvič bo dogodek leta v ZDA vodil temnopolti sodnik

Mike Carey prehitel tudi Baraka Obamo...

Danes ponoči se bosta za naslov prvaka pomerila New England in New York

Prizorišče letošnjega super bowla bo univerzitetni stadion Phoenix sredi puščave v Arizoni

ANSA

LJUBLJANA - Dogajanje v Glendalu bo danes ponoči ob 00.18 po srednjeevropskem času za Američane pomembnejše od vsake predsedniške bitke in drugih političnih tem, ki so trenutno v središču zanimanja svetovne javnosti. Na sporedu bo finale lige NFL v ameriškem nogometu. Na 42. superbowlu se bosta pomerila New England Patriots in New York Giants. Tako kot vsako leto v začetku februarja se v ZDA vse vrte le okoli nogometne tekme, ki večini sveta ne pomeni prav veliko (čeprav ima vedno več privrženecv). Za Američane pa je to dogodek, ki mu v svetu ni para.

O pomembnosti dvoboja »nogometnih oklepnikov« govori tudi podatek, da so se te dni oglasili zdravniki, ki opozarjajo na nevarnost srčnega napada med tekmo.

Da pa bi se mu izognili, so celo sporočili seznam preventivnih ukrepov: jemljite zdravila po receptu, izogibajte se tobaku in mastni hrani, dobro se naspite, zmanjšajte fizične obremenitve, pri alkoholu bodite zmerni in še zadnje, zelo pomembno navodilo, ki pa se ga bodo navijači ene ali druge ekipe zelo težko držali - ne jezite se na sodnike. Ob tem velja omeniti, da bo prvič v zgodovini glavni delavec pravice temnopolti - Mike Carey.

Tisti, ki jih dogodek ne zanima, bodo posledično pač normalno in brez stresa preživeli dan, tisti, ki jih NFL zanima, pa bodo nekaj ur povsem na trnih upali, da njihovi ljubljenci ne bodo zatajili. Strokovnjaki so si enotni, da zagotovo ne bo škripalo pri motorju New Englanda, quarterbacku Tomu Bradyju, ki je letos podrl številne rekorde - od doseženih točk, do podaj, do števila zmag ... Slednji je bil že dvakrat tudi najkoristnejši igralec finala lige NFL. Prvič 2002, drugič pa 2004. Obakrat je njegova ekipa zmagala. To ji je uspelo tudi leta 2005, tako da je New England z naskokom najuspešnejši kolektiv zadnjega desetletja.

Že brez teh lovorik, lani je bil najboljši Indianapolis, pa bi bili Patriots pred finalom nesporni favoriti: v tej sezoni namreč niso izgubili na niti eni izmed 18 tekem, stavnika pa so mnenja, da grenkobe poraza ne bodo okusili niti na 19. in odločilni. Popolna sezona je doslej uspela le moštvu Miami Dolphins leta 1973, ko je vknjižilo 17 zmag brez poraza.

V prid Patriotov, ki se zanašajo na svoje napadalne sposobnosti, saj so s povprečno 36,8 dosežene točke na tekmo najboljša ekipa lige, govorijo številna dejstva. Med drugimi je nevarna naveza med 30-letnim Bradyjem, ki so ga tekme letos le enkrat zrušili, in Randyjem Mossom, ki je čez zadnjo črto nesel kar 23 žog po Bradyjevih podajah. Zaradi vsega tega so v New Yorku kar malce prestrašeni. »Gotovo bo-

TRENERJA NEW YOERKA TOM COUGHLIN (ZGORAJ) IN NEW ENGLANDA BILL BELICHICH

ANSA

mo izgubili, če obramba ne bo igrala odlično. Soočamo se s quarterbackom, ki mu uspe natančno podati tudi ob obrambnih igralcih pred nosom. Tako si lahko predstavljate, kaj bo šele, če ne bo okrog njega nikogar ...

Izpadli bi popolnoma smešni,« pravi vzhajajoča zvezda New Yorka, branilec Osi Umenyiora.

V letošnji edini medsebojni tekmi so Patriots slavili z 38:35, Brady pa je takrat - kljub newyorški obrambi, ki je ena boljših v ligi - svoje delo opravil brezhibno. A niti to očitno ni prepričalo napadalca Velikanov Plaxica Burressa, saj si je ta pred dnevi »drznik« napovedati skoraj bogoskrunski razplet tekme na stadionu phoeniške univerze: zmago Newyorčanov s 23 točkami, New England pa naj bi jih dal le 17. »- A samo 17 točk da bomo dosegli? Bo morda Plax igral v obrambi?« je z veliko mero sarkazma odgovoril Brady, bržkone glavni tvorec novega uspeha moštva s skrajnega severovzhoda ZDA.

Precej bo sicer znanega že ob polčasu, ko se bo Tom Petty skupaj s Heartbreakers pridružil skupini Rolling Stones, Princeu, Paulu McCartneyju in drugim, ki so v preteklosti že imeli čast nastopiti na tako velikem dogodku.

Kateri izmed ekip pa se bo bolj prilegla na primer 'Free Fallin', ena številnih skladb v bogatem Pettyjevem opusu, pa bodo več kot očitno kazale številke na velikem ekranu objekta z 73.000 sedišči. Slovenski ljubitelji tega športa si bodo »oklepniško« dramo sredi arizonske puščave lahko ogledali v prenosu televizijske postaje Šport klub, pri nas pa bo za imetnike kartic na voljo plačilna postaja Sky sport 2.

ROKOMET - Pallamano TS v A2-ligi

V drugem delu dobro kot letos še nikoli

Dobro sta igrala Mammi (7 zadetkov) in vratar Mestriner

CUS Venezia Casinò - Pallamano Trieste 22:33 (14:14)

PALLAMANO TS: Mestriner, Benvenuti, Mammi 7, Visintin 6, Fannelli, Nadoh 5, Tokić 3, Carpanese 2, Lo Duca 3, Leone 2, Pastorelli 5, Saradoč. TRENER: Fredi Radojkovič.

Tržaški rokometni tretjeligaš Pallamano Trieste je na gostovanju v Benetkah zanesljivo premagal domačo ekipo, ki se je predvsem v prvem polčasu trdoživo upirala.

»V drugem polčasu pa smo pokazali bržkone najlepši roketmet v letošnji sezoni,« je po tekmi dejal predsednik tržaškega društva Giuseppe Lo Duca. »Trenar Radojkovič je v drugem delu nekoliko zamenjal

taktično postavitev. Saradoča, ki je bil pod udarom in stalnim nadzorom sodnikov, je poslal na klop. Zamenjal ga je Pastorelli, ki je dosegel kar pet zadetkov.« V vratih se je tokrat izkazal Ivan Mestriner, ki prihaja v vrhunsko formo. V polju pa je zelo dobro igral novi nakup Mammi.

OSTALI IZIDI: Brixen - Eppan 34:17, Mestrino - Tassina Rovigo 31:26, Ferrara - Algund Raiffeisen 30:32, Seregno - Padova 30:25, Paese - Cassano Magnago 28:28.

VRSTNI RED: Pallamano TS, Brixen 33, Algund 25, Ferrara 22, CUS Venezia 21, Seregno, Mestrino 19, Rovigo 16, Magnago 11, Paese 7, Eppan 3, Padova -2.

RUGBI - Začetek Pokala šestih narodov

Italija praznih rok na Irskem Za naprej zmerni optimisti

DUBLIN - »Azzurri« so v prvem krogu Pokala šestih narodov izgubili proti Irski. Končni rezultat je bil 16:11. Varovani trenerja Nicka Malleta so igrali dobro in s kančkom sreče bi lahko iz irske prestolnice odnesli domov celo zmago. Irci so pred srečanjem napovedali prepričljivo zmago in pravi preporod. Pred kratkim - na svetovnem prvenstvu - so namreč popolnoma odpovedali in na »zelenem otoku« so bili tarča ostrih kritik.

Mauro Bergamasco (spektakularno je enkrat zaustavil domačega idola Briana O'Driscolla) in soigralci so se potrudili, toda proti koncu tekme sta bila usodna dva zgrešena prosta strela, ki bi lahko bila odločilna za italijansko zmago na irskih tleh. Zgrešil je Bortolussi, ki ni bil natančen tudi na svetovnem prvenstvu v St. Etienneu v Franciji. V taboru »azzurrov« so vsekakor optimisti, saj sta včeraj opravila krstni nastop mlada in perspektivna Cittadini in Reato. Slednji je pred kratkim diplomiral na filozofski fakulteti.

OSTALI IZIDI: Wales - Anglija 26:19.

Bratkoviča ne bo na Giru

MILAN - Seznam povabljenih ekip na letošnji 91. kolesarski dirki po Italiji je presenetljiv, saj na njem ni kar štirih moštev ProToura, med drugim na startu 10. maja v Palermu ne bo švicarsko-kazahstanske Astane, za katero bo v naslednji sezoni vozil nadarjeni Slovenec Jani Bratkovič. Poleg Astane so brez povabila ostali nemški High Road in francoski moštvi Bouygues Telecom in Credit Agricole, ne bo pa tudi domačega moštva Acqua&Sapone, za katerega nastopa zmagovalac dirke leta 2000 Stefano Garzelli.

»Kriteriji za nastop na Giru so bazirali na etičnih in kakovostnih principih, mednarodni veljavi in zgodovinski povezavi z dirko,« so odločitve pojasnili predstavniki RCS Sporta.

Sanjska pogodba

NEW YORK - Venezuelec Johan Santana je po pisanju ameriškega časnika New York Daily News podpisal najdražjo pogodbo v zgodovini baseballa za metalca v ameriški ligi MLB.

Dosedanji igralec moštva Minnesota Twins je prestopil v ekipo New York Mets, njegova šestletna pogodba pa je vredna 137,5 milijona dolarjev. Osemindvajsetletni Santana je na lestvici najdražjih metalcev prehitel Barryja Zita, ki je lani prestopil v moštvo San Francisco Giants za 126 milijonov ameriških zelencev.

Kanoute afriški igralec leta

LOME - Po izboru afriške nogometne zveze so za najboljšega igralca črne celine v letu 2007 razglasili Frederica Kanouteja, reprezentanta Malija, ki si kot napadalec kruh služi v španski Seville. Drugo in tretje mesto sta osvojila nogometaša Chelseaja Michael Essien in Didier Drogba.

Djoković napovedal naskok na Federerjev prestol

BOGRAD - Približno 10.000 športnih navdušencev se je v srbski prestolnici zbralo pred mestno hišo in pozdravilo Novaka Djokovića, zmagovalca odprtega prvenstva Avstralije. Djoković je nagnovil množico in napovedal napad na prvo mesto lestvice ATP, ki je v lasti Švicarja Rogerja Federerja.

Valbusa in Checchi

BOCEN - Gozdna stražnika Sabina Valbusa na 10 km in Valerio Checchi na 15 km sta nova državna prvaka v smučarskih tekih v klasičnem slogu.

Andrea Masi (z žogo), motor italijanske igre

ANSA

ALPSKO SMUČANJE - Senzacionalna slovenska zmaga v ženskem smuku

Tini Maze ležijo zdaj predvsem hitre discipline

Po dveh uvrstitvah med deseterico najboljših v superveleslalomu je imela včeraj v St. Moritzu tudi srečo z vidljivostjo

ST. MORITZ - Tina Maze, edina slovenska predstavnica, je zmagala na smuku za svetovni pokal alpskih smučark v Švicarskem St. Moritzu (1:44,38). Druga je bila bila Avstrijka Maria Holaus (1:44,71), ki je zaostala 34 stotink, tretja pa Švicarka Lara Gut (1:44,72, +0,35), ki je zaostala le stotinko sekunde.

»Na tem terenu sem vedno rada smučala in nastopala. Poleg tega sem imela dobre pogoje. Moram reči, da zmage na smuku nisem pričakovala. Proga je imela nekaj zank, ki jih je bilo potrebno dobro presmučati, kar mi je uspelo, pa tudi na ravninskem delu sem dobro napadala,« je dejala Mazejeva. Črnjanka po prihodu v cilj celo ni verjela, da je zmagala in je nekaj časa strmela na semafor z rezultati. »Kar nisem dojela, da sem resnično prva.«

Nastopila je ob koncu s številko 47 in imela pri prvem merjenju vmesnega časa 56 stotink prednosti pred tedaj vodilno Holausovo. Senzacijo je na-

to napovedala z drugim vmesnim časom, ko je bila skoraj sekundo hitrejša (90,6), pri zadnjem dobrih deset sekund pred koncem pa še štiri desetinke.

Po nekaj sušnih sezonah je znovala premagala vse tekmice. Zadnjo zmago je dosegla 22. oktobra leta 2005 v Söldnu, leta 2005 pa je bila izbrana tudi za najboljšo slovensko športnico.

»Mazejeva je dobro smučala že na četrtkovem treningu, ko je bila 15. Tedaj je naredila napako na zavoju, na katerem je danes kar nekaj deklet predčasno končalo nastope. Tokrat je nastopila brez napak in je zelo dobro odpeljala progo. Je pa res, da je imela tudi boljše pogoje, saj je bila po številki 40 veliko boljša vidljivost. Presenetila je, tako kot pri svoji prvi zmagi v pokalu s številko 63,« je dejal vodja slovenske ekipe Klemen Bergant in dodal: »Že doslej nismo nezadovoljni z nastopi naše mlade ekipe v tej zimi, vendar pa od drugih ne moremo pričakovati stopničk. Na te se lahko povzpne Mazejeva. Tini bo ta zmaga prišla še kako prav, čeprav je bila že dvakrat med deseterico v superveleslalomu. Jutri je nov dan in nova tekma, v disciplini Mazejeve (superveleslalom).«

Mazejeva je v St. Moritu preprečila prvo avstrijsko smukaško žensko zmago v tej zimi. Štiriindvajsetletna Holausova, ki je nastopila osma, se je že veselila prvega mesta, ki ga je dosegla pred dvema tednoma na superveleslalomu v Cortini d'Ampezzo, ko je bila v pokalu najboljša prvič v karieri. V snegu in megli ter v slabo vidljivosti je za las prehitela komaj 16-letno Gutovo, ki je imela številko 32 in je tik pred koncem padla, vendar pravilno prišla skozi cilj in na svoji prvi tekmi v svetovnem pokalu pripravila drugo senzacijo dneva. V pravi drami, saj so tudi o naslednjih mestih odločale stotinke, je bila četrta Kanadčanka Emily Brydon, ki je bila štiri stotinke za Ho-

24-letna Tina Maze je v svetovnem pokalu osvojila doslej šest zmag, največ v sezoni 2004/2005, ko je trikrat zmagala v veleslalomu. Na zmagovalnem odru je skupno stala dvanajstkrat

ANSA

lausovo. Na petem mestu sta bili Avstrijka Elisabeth Görgl in Američanka Lindsey Vonn, ki sta zaostali po osem stotink za Holausovo.

Proti koncu startne liste so se razmere na 2742 metrov dolgi progi Corviglia izboljšale. Dve številki pred nastopim Mazejeve je bila tekma za več kot pet minut prekinjena zaradi padca Kanadčanke Danielle Podleschukove. To ni zmotilo Italijanke Verene Stuffer, ki se je z zaostankom 69 stotink prebila na končno osmo mesto, še manj pa Mazejevo. Kot zadnja se je proti cilju pognala Švicarka Fabienne Suter in se prebila na sedmo mesto.

Vodstvo v svetovnem pokalu je ohranila Avstrijka Nicole Hosp, ki je delila 14. mesto.

Moški smuk odpovedan

VAL D'ISERE - Prireditelji smuka za svetovnega pokal alpskih smučarjev v francoskem Val d'Iseru so današnje tekmo svetovnega pokala odpovedali, saj je zapadlo 20 centimetrov novega snega in proga ni primerna za tekmovanje. Tekmo bo verjetno prevzel norveški Kvitfjell, ki bo svetovni pokal gostil v začetku marca. V nedeljo je v Val d'Iseru, gre tudi za generalko pred SP 2009, predvide-

no tekmovanje v superkombinaciji, in prireditelji upajo, da bodo do nedelje utrdili progo.

Morgenstern najboljši tudi na Japonskem

SAPORO - Avstrijski smučarski skakalec Thomas Morgenstern je osvojil novo zmago v svetovnem pokalu. V Saporu na Japonskem je prepričljivo ugnal Finca Janneja Haponena in rojaka Martina Kocha. Med Slovencev je najvišjo uvrstitev s 14. mestom osvojil Robert Kranjec, Primož Peterka je bil 26., Jurij Tepeš in Jure Bogataj pa sta obtičala v prvi seriji.

NOGOMET - Vnaprej igrana tekma 18. kroga promocijske lige

Kras Koimpex kot prerujen

Po devetih krogih je končno prebil led tudi Radenko Knežević (2 gola) - Trener Sergej Alejnikov: Sedaj tako naprej!

Pro Romans - Kras Koimpex 0:2 (0:1)

STRELEC: Knežević v 30. in 47. min.

KRAS: Contento, Nonis (Visintin v 75. min.), Centazzo, Ventrice, A. Alejnikov (Orlando v 90. min.), Giorgi, Metullio (Pohlen v 80. min.), Knežević, Stabile, Botta. TRENER: Sergej Alejnikov.

V pustnem času konec posta za repenski Kras Koimpex, ki je zadnjič zmagal pred petimi krogi (proti Pertegadi 4:1). Led je končno prebil tudi sezanski napadalec Radenko Knežević, ki je zadnjič zatresel nasprotnikovo mrežo 18. novembra v Repnu proti San Luigiju. Včeraj je bil natančen (dva zadetka, skupaj jih ima osem) in predvsem - kar je zelo pomembno - je s kril in od sredine igrišča prejel veliko število uporabnih žog. Beloruski strateg Sergej Alejnikov je včeraj nekoliko spremenil taktično postavitev. Botto je premaknil na sredino igrišča, Knežević je bil glavna špica, Giorgi pa je igral nekoliko za njim. Spremembe so bile učinkovite, saj so rdeči stalno držali vajeti igre v svojih rokah in lahko bi dosegli še vsaj dva zadetka (oba krat je bil nenatančen Knežević). Pri obeh zadetkih je odločilno podal Alessandro Giorgi. Tudi obrambna vrsta je tokrat igrala dobro in si ni privoščila napak.

Športni vodja Goran Kocman je bil po tekmi zelo zadovoljen: »Končno smo igrali dobro skozi celo tekmo. Koncentracija je bila vedno na višku. Zadovoljni pa smo, da je Radenko (Knežević op. ur.) zabil gol.« Trener Sergej Alejnikov

Radenko Knežević je doslej zbral 17 nastopov in dosegel 8 zadetkov

KROMA

pa je takole komentiral včerajšnje srečanje: »Romans je fizično zelo solidna ekipa. Povrh tega je bilo igrišče blatno in bal sem se, da bi nam lahko povzročilo kako težavo. Vse se je izteklo v najlepšem redu. Fantje so dokazali, da so zreli. Sedaj upam in pričakujem, da bomo nadaljevali v tem stilu.« (jng)

OSTALI IZID: Capriva - Pro Gorizia 0:0.

Elitna liga: poraz Muggie

VČERAŠNJI IZIDI, ELITNA LIGA: Muggia - Tricesimo 2:3, Manzanese - Tolmezzo 3:0, Pordenone - Monfalcone 2:1, Fincantieri - Torviscosa 0:0; **1. AL:** Gradese - Aquileia 1:1, Primorje - Sovodnje 1:0 (v petek), San Sergio - Ponziana 1:0 (Cermelj); **2. AL:** Chiarbola - Costalunga 1:1, Moraro - Piedimonte 1:3.

ŠE O DERBIJU Primorje še ni odpisano

Kakovost 1. AL pada

Petkov derbi na Opčinah med Primorjem in Sovodnjami ni bil najlepša razglednica za amaterski nogomet. Mimogrede: slaba igra, številne napake in taktični spodsrslaji vse bolj poudarjajo, kako tudi v 1.-AL pada kakovost. Tokrat je zmagala ekipa, ki se je bolj potrudila (Primorje) in tudi krvavo potrebovala tri točke v boju za obstanek. Sovodenjci, ki so v prvem polčasu držali vajeti igre v svojih rokah, so prehitro popustili. Na Opčine so prišli z jasnim namenom, da osvojijo točko. Namera jim ni uspela in položaj na lestvici se je znova nekoliko zakompliciral. Sovodenjci, ki letos igrajo zelo nestabilno (lahko bi imeli vsaj pet točk več na lestvici), si ne smejo dovoliti novih spodsrslajev proti ekipam, ki so za njimi. Primorje, ki so ga mnogi že odpisali, pa ne obupa. Izkušeni trener Nevio Bidussi (tudi njega so nekateri odpisali), je odličan motivator, in bo mogoče še presenetil. Petkova zmaga jim je prav gotovo vlila precej samozvesti.

Jan Grgič

DEŽELNI MLADINCI Razigrana Vesna Juventina se je prebudila prepozno

Vesna - San Canzian 6:1 (2:1)

VESNINI STRELCI: v 1. Zampino, 33. Martinelli, 47., 65., 70. in 82. Tuccio.

VESNA: L. Rossoni, Burni, Zarba (Pettiroso), Candotti, Milenković, Sandri, Zampino, Tuccio, Đajić (Križmančič), Martinelli, Simonis (Sovič). TRENER: Toffoli.

Deželni mladinci kriške Vesne so brez večjih težav premagali ekipo iz Škocjana ob Soči. Plavi so povedli že v prvi minuti, šest minut kasneje pa so gostje izenačili po streli iz enajstih metrov. V 33. minuti ključ tekme: Vesna je dosegla drugi zadetek in sodnik je izključil gostujočega branilca. V drugem delu se je razigral Alessandro Tuccio, ki je dosegel štiri gole.

Juventina - San Luigi 2:3 (0:1)

STRELCA ZA JUVENTINO: Simonetti, Galliussi.

JUVENTINA: Staiieri, Manni, Patronne (Crismani), Cipolla, Lorusso (Paziente), Simonetti, Galliussi, Černic (Cioletti), Peric, Mohoric. TRENER: Currato.

Proti solidni tržaški ekipi San Luigi bi lahko Juventina s kančkom sreče iztrgala neodločen izid. Gostje so sicer vodili z 2:0 in nogometaši štandreškega društva so se zbudili šele v drugem polčasu. Uspelo jim je zmanjšati zaostanek. Nasprotnikovo mrežo je zatresel Simonetti. Gostje pa se niso pustili presenetiti, saj so še enkrat premagali vratarja Staiierja. V nadaljevanju se gostitelji niso prepustili malodušju. Še naprej so napadali in Mauro Galliussi je še enkrat premagal tržaškega vratarja. Pri Juventini je Paziente zadel vratnico.

MOŠKA C-LIGA - Na Opčinah

Slogi tudi drugi derbi proti sočanom

Veliko napak na obeh straneh - V končnici četrtega niza sporna sodniška napaka

Sloga Tabor Televita - Soča ZBDS 3:1 (25:23, 20:25, 25:13, 25:22)

SLOGA: Peterlin 5, Sorgo 8, Kante 11, Riolino 21, I. Veljak 8, V. Veljak 2, Slavec 10, Privileggi (L), Jerkog in Božič n.v. TRENER: Božič.

SOČA: Testen 12, Valentinčič 7, S. Černic 13, Braini 10, I. Černic 2, Čevdek 13, J. Černic 1, M. Černic n.v. TRENER: Battisti.

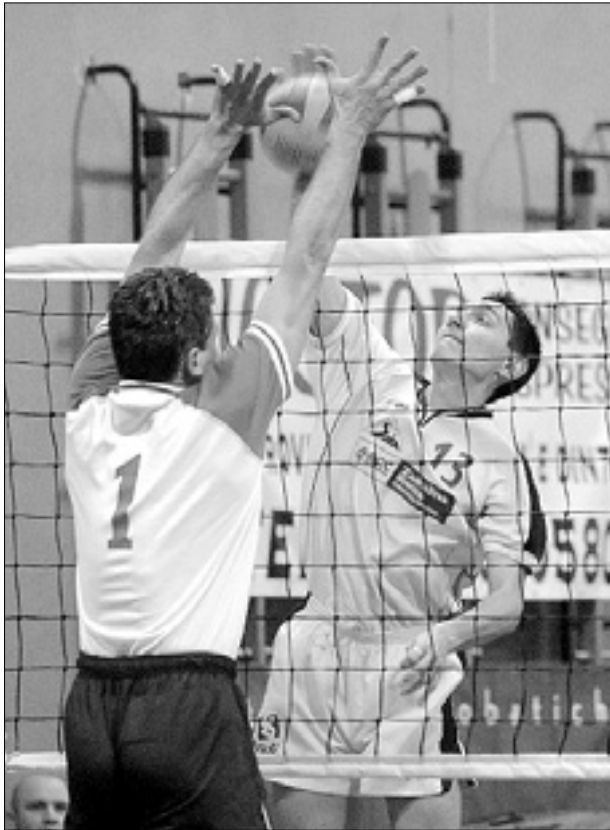
Preveč napak je skazilo predstav naših ekip, ki na derbiju nista prikazali pravega lica. Vse tri točke so ostale na Opčinah: »Veselimi se zmage, nisem pa zadovoljen s prikazano predstavo,« je igro svojih varovancev ocenil trener Sloge Edi Božič in nadaljeval: »Grešili smo predvsem na servisu in sprejemu, drugi niz pa smo izgubili predvsem zaradi številnih nerodnih napak.« Tudi trener Battisti je bil dokaj kritičen: »Kot se za derbi spodobi, so tudi tokrat prevladali živčnost, čustvenost in borbenost. Zaradi številnih odsotnosti med tednom in kratke klopi nismo zaigrali tako, kot bi lahko.«

Uvod prvega niza je pripadal Slogi, ki je z raznolikim napadom povedla na 9:5. Temu pa je sledila reakcija sočanov, ki so zaostanek izničili in prvič povedli na 11:12. Tempo so nato začeli diktirati gostje, ki so uspešno zaustavljali predvidljive napade slogašev. Nihajoča igra se je nadaljevala vse do končnice, ko je pri rezultatu 24:23 zgrešen servis Soče podaril prvi niz domačim igralcem. V drugem nizu sta si ekipi popolnoma zamenjali vloge: Soča je izkoristila številne nerodne napake Božičevih varovancev in s Simonom Černicem na čelu zaključila niz v svojo korist.

Borbenost, ki so jo Battistijevi varovanci prikazali v prvih dveh nizih, je v tretjem nizu popolnoma usahnila. Slogaši so z organizirano igro, učinkovitimi servisi (3 asi) in

Slogaš Danilo Riolino (na sliki levo) je bil tokrat na mreži in na servisu neustavljiv: dosegel je 21 točk. Pri Soči pa sta bila najboljša realizatorja Mitja Čevdek (na sliki desno) in Simon Černic. Oba sta dosegla 13 točk

KROMA

napadalno igro na mreži povsem prevladali. Trener Soče Battisti je skušal z minutami odmora vrniti svoji ekipi začetni ritem, a je bilo vse zaman. Poraz je vsekakor predramil sočane, ki so se v zadnjem nizu spet povrnili na začetni tir: preciznejša obramba je omogočila raznolik napad, ki je Sočo ponesel v vodstvo (7:11). Takrat pa sta se Slavec in Sorgo na mreži povsem razigrala, tako da je Sloga izenačila 13:13. Ekipi sta se nato izmenjavali v vodstvu vse do 18. točke, ko je Soča z napadom in asom Simona Černica povedla na 19:21. Takrat je sporna sodniška napaka pretresla sočane, kar so izkoristili domači igralci, izenačili na 21:21. Takrat se je začel boj

za vsako točko, a so slogaši bili v končnici prisrebnejši. »Sodnici sta nam podarili točko, ne vem pa, če je to res odločilo o zmagovalcu,« je priznal trener Božič, »To pa je tveganje, ki ga vsakič imajo vse ekipe. Tudi mi smo zaradi takih napak večkrat ostali praznih rok.« (V.S.)

Ostali izidi: Basiliano - Valpanera n.p, VBU videm - Pav Natisonia 3:0, Faedis - Buia 3:2, San Vito - CUS TS 3:1.

Vrstni red: VBU Videm 35, Prata PN 28, Pav Natisonia 27, Sloga Tabor Televita 25, Faedis 24, Buia 22, San Vito 19, Soča ZBDS 16, Basiliano 11, Val Imsa 10, Cus 9, Valpanera UD 5.

ŽENSKA C-LIGA

Sloga predvsem miselno popustila

Biesse Triveneto - Sloga List 3:0 (25:16, 25:16, 25:20)

SLOGA LIST: Ciochi 1, Fazarinc 9, Gantar 3, Maurovich 2, Pertot 9, A. Spangaro 2, M. Spangaro (L), Cvelbar 4, Starec 1, TRENER: Maver

Sloga List se s Pordenona vrača s porazom, ki pa ga res ne gre jemati tragično, saj proti objektivno boljšemu nasprotniku, ni mogla računati na točke. Nasprotno v primerjavi s prejšnjimi tekmami smo pri naši ekipi tokrat zabeležili napredek. Že sam začetek tekme je bil dober, saj sta bili do dvanajste točke ekipi povsem izenačeni, nakar je našim igralkam enostavno zmanjkalo samozavesti in so zlasti miselno popustile. Tudi v drugem nizu so bile stalno v vodstvu domačinke, ki so v tretjem takoj povedle z 8:1, ko je prišlo v naši ekipi do ostre reakcije. Slogašice so uredile svoje vrste, postale bolj učinkovite v obrambi, začele izvajati uspešne protinapade. Zaostanek se je vidno nižal in akcije na igrišču niso dale slutiti, da je med obema ekipama taka razlika na lestvici. Set je bil vseskozi zelo izenačen in Slogi List se je izmuznil zaradi nekaj naivnih napak. Kljub porazu torej zadovoljiv nastop naših igralk, ki velja zahvaliti zaradi pozitivnega pristopa pa tudi napredka, ki daje dobra upanja za odločilne nastope, v katerih bo treba osvajati točke v borbi za obstanek. (INKA)

Ostali izidi: Villa Vicentina - Virtus TS 0:3, Rivignano - Palazzolo 3:1, Volleybass UD - Porcia 2:3, Talmassons - Chions 0:3, Martignacco - Lucinico 0:3, Libertas TS - Cormons n.p. **Vrstni red:** Porcia 41, Triveneto PN 38, Martignacco 36, Lucinico 32, Libertas TS 24, Chions 23, Volleybass 22, Cormons in Palazzolo 20, Talmassons 19, Rivignano 16, Virtus TS 11, **Sloga List 10**, Villa Vicentina 0.

MOŠKA IN ŽENSKA D-LIGA - Tri zmage v petih nastopih

Olympia Tmedia zadala Porcii prvi poraz! Dragocena zmaga Bora Brega Kmečke banke in Sloge

Porcia - Olympia TMedia 2:3 (26:28, 23:25, 29:27, 25:19, 8:15)

OLYMPIA TMEDIA: Faganel 25, Bernetič 1, Lango 20, Dornik 12, Mucci 7, F. Hlede 7, Maraz (L), Terčič 10, Šfilič, Devetak, Caregari. TRENER: Conz.

Goričanom je uspel podvig, da so zadali vodilni Porcii prvi letošnji poraz. Kljub temu so domov odšli s kančkom grenkega priokusa, saj so bili na pragu še bolj gladke zmage, če vemo, da so po vodstvu v setih z 2:0, imeli v tretjem setu na voljo še dve zaključni žogi!

Olympia je odigrala dobro tekmo, v kateri pa ni manjkalo nihanja, ki so jih borbeni nasprotniki znali izkoristiti. Luka Terčič je že po nekaj točkah zamenjal Roka Bernetiča in dobro opravil svojo nalogo, od mlajših pa se je izkazal tudi Tadej Lango. Prva dva seta sta si bila podobna: slab začetek Olympie, reakcija, vodstvo, nato pa napeti končnici. Potek tretjega seta je bil izenačen, nesrečen konec pa smo že opisali. Olympia je v četrtem setu popustila, zato pa se je pravočasno zbrala v tie-breaku, ko pa je ob menjavi igrišča sicer vodila šele z 8:7, v drugem delu pa nasprotnika nadigrala.

Sloga - Futura Cordenons 3:1 (14:25, 25:11, 25:17, 25:15)

SLOGA: Cettolo 5, Iozza 1, Romano 12, Rožac 15, Štrajn 9, Taučer 17, Jernej Šček (L), Jakob Šček 6, Štrajn. Trener: Štrajn

Slogaši so včeraj dosegli pomembno zmago na račun Future, ki jo letos trenira Diego Poletto. Futura je začela z izrednim tempom, zelo agresivno in ni praktično nič zgrešila, kar je slogaše presenetilo, vendar

nosijo kljub temu sami krivdo za poraz v prvem setu. Napad je bil zelo povprečen, predvsem pa je odpovedal sprejem. Od drugega seta dalje so se stvari na igrišču popolnoma spremenile, v postavo je vstopil Jakob Šček, ki je potem igral do konca in svojo nalogo odlično opravil tako na mreži kot v polju. Slogaši so začeli dobro sprejemati in braniti in so s tem tudi vidno olajšali delo podajaju trenerju Igorju Štrajnu, ki je sinoči zaigral kot v svojih najboljših časih. Na mreži se je tokrat še posebno izkazal mladi korektor Taučer, svoj doprinos pa so dali tudi ostali, ki so zaigrali kot en moč, najboljši dokaz njihove učinkovitosti pa je velika razlika v točkah posameznih setov, s katero so premagali svoje mlade nasprotnike. (INKA)

Ostali izidi: Volley UD - Cervignano 2:3, Club Altura - Rigutti danes, Broker TS - Pallavolo TS 3:2, Fincantieri - San Quirino PN 3:0. **Vrstni red:** Porcia 35, Fincantieri 31, Rigutti 29, Olympia Tmedia 27, San Quirino PN 25, Sloga 21, Club Altura 19, Pallavolo TS 15, Cordenons 12, Broker TS in Cervignano 8, Volley UD 1.

ŽENSKA D-LIGA

Bor Breg Kmečka banka - Fiume Veneto 3:1 (25:15, 26:24, 23:25, 25:10)

BOR BREG: Vodopivec 17, Spetič 14, Sancin 10, Colsani 15, Grgič 7, Gruden 4, Contin (L), Žerjul 1, Sadlowski, Flego. TRENER: Kalc.

»Izredno stanje« se pri združenji ekipi nadaljuje, zato je zmaga proti direktnemu tekmecu za obstanek pomembna. V normalnih razmerah bi Bor Breg verjetno do točk prišel lažje, kajti Fiume veneto je ra-

Mlada Anja Grgič (Bor Breg) je v znanju zdaj neobičajni vloge centra dobro opravila svojo nalogo

KROMA

zen dobre postavitve v polju in odličnega libera pokazal tudi precejšnje vrzeli, zlasti kar se tiče sprejema servisa. Toda brez obeh standardnih centrov, je Kalčeva ekipa šibkejša na mreži in manj natančna tudi v polju. S požrtvovalnostjo, zbranostjo in kančkom sreče pa je Grudnovi in ostalim tokrat le uspelo zmagati.

Začetek je bil slab, nato pa so nasprotnice gladko podlegle seriji močnih servisov v skoku, najprej Spetičeve, nato pa Vodopivčeve. V drugem setu je bil Bor Breg že v izgubljenem položaju, saj je Fiume veneto v končnici vodil s 23:19. Naše igralko so požrtvovalno nadoknadile ves zaostanek, na koncu pa jim je na roko prišla tudi sodniška napaka. Tretji set je bil nasprotje drugega. Kazalo je namreč, da ima Bor Breg gladko zmago že v žepu (22:18), a se je v končnici pustil presenetiti. Zaviadala je zaskrbljenost,

ki pa je kmalu minila, saj so igralko Fiume veneta v četrtem setu povsem popustile. Morda tudi pod vplivom svojih navijačev, ki so zaradi napake iz drugega seta začeli nersramno »vojno« s sodnikom, ki pa jek sreči obdržal mirne živce. (ak)

Govolley Kmečka banka - Paluzza 0:3 (18:25, 19:25, 23:25)

GOVOLLEY KB: M. Zavadlav 5, Uršič 8, Bressan 1, Černic 11, Visintin 2, Alberti 2, Mania' 13, G.Zavadlav (L), Antonič, Petejan. TRENER: Petejan

Odbojkarice Govolleya niso ponovile pozitivnega nastopa, ki so ga opravile v prvem delu prvenstva v Paluzzi. Tokrat so v domači telovadnici pokazale veliko manj in so z medlo igro omogočile gostjam, da so brez večjih težav prišle do gladke zmage. Pokazale so že običajne hibe tako v napadu kot

v obrambi, predvsem pa delujejo premalo motivirano, kot da bi ne bile prepričane v lastne sposobnosti. V ključnih trenutkih ne uspejo obdržati primerne zbranosti in posledično obdržati vaje igre v svojih rokah. V prvem nizu je bil rezultat izenačen vse do 15. točke, ko so ga gostje z delnim 10:3 zaključile v lastno korist. Tudi v drugem nizu smo bili priča podobnemu dogajanju. Še najbolj napet in zanimiv je bil tretji niz v katerem so domače odbojkarice celo vodile 18:14. Niso pa znale ohraniti gmotnega vodstva tako, da so se gostujoče odbojkarice, tudi s pomočjo negotovega sodnika, lahko veselile treh novih točk. (J.P.)

Kontovel - Cervignano 0:3 (22:25, 18:25, 22:25)

KONTOVEL: Bukavec 12, Lisjak 9, Micussi 9, Pertot 0, M. Starc 5, A. Zužič 8, Kapun (L), I. Milič, Verša 0, V. Zužič, N. Starc. TRENER: Cerne.

Kontovelke so proti solidnemu nasprotniku igrale dokaj slabo. Cervignano je bil stalno v vodstvu, čeprav ne izrazito, v končnicah pa je bil vedno bolj prisoben in taktično zrelejši. Pri Kontovolkah je bila preveč statična obramba, šepal je tudi sprejem servisa, naredile pa so tudi več napak od nasprotnic, tako da je bil poraz neizbežen.

Ostali izidi: Roveredo - Tarcento 3:2, Pasiano PN - Reana n.p, Buia - Pradamano 3:0, Manzano - Cordenons 1:3. **Vrstni red:** Tarcento 43, Cervignano 31, Cordenons 30, Paluzza in Roveredo 29, Pradamano 24, Reana 23, Fiume Veneto in Buia 20, Bor/Breg KB 19, Manzano 16, Kontovel 11, Pasiano PN in Govolley KB 8.

KOŠARKA - Na stadionu 1. maja proti vodilnemu Cornodirosazzu

Bor Radenska le sekundo od podaljška!

Daniel Crevatin zgrešil enega od dveh prostih metov, ki si jih je priigral Ivan Kralj

Bor Radenska – Calligaris Corno di Rosazzo 75:76 (20:21, 37:33, 51:57)

BOR RADENSKA: Krizman 7 (2:2, 1:1, 1:2), Visciano 7 (3:4, 2:4, -), Babich 15 (3:7, 0:2, 4:10), Madonia 5 (2:2, 0:3, 1:4), Kralj 18 (3:3, 3:8, 3:5); Burni 7 (2:2, 1:3, 1:3), Štokelj 2 (-, 1:1, 0:1), Crevatin 1 (1:2, 0:1, 0:1), Samec 13 (1:5, 6:8, 0:1), Bole nv. TRENER: Andrea Mura; SON: 25; PON:Samec (36), Krizman (39). SKOKI: Radenska 22 (14 obrambnih in 8 v napadu), Corno 34 (26 in 8).

Sanje o presenečenju kroga so se razblinile sekundo pred zvokom sirene. Bor Radenska si je z Ivanom Kraljem priboril dva prosta meta, toda Kralj se je v prodoru poškodoval in je tako moral z igrišča. Na njegovo mesto je prišel Daniel Crevatin. Prvi prosti met je izvedel uspešno, drugega pa je žal zgrešil in Bor Radenska je ostal praznih rok. A ne glede na poraz pohvalo zaslužijo prav vsi, saj so bili povsem enakovreden tekmeec, vse do zadnje sekunde. Corno di Rosazzo, prva sila prvenstva, ki je izgubila le tri tekme, je v lanski sezoni izpadel iz B2 lige in si želi čimprejšnjega povratka vanjo, za kar ima odlično ekipo.

Srečanje kroga je na Stadion 1. maja privabilo res veliko število ljubiteljev košarke. V prvi četrtini so borovci igrali zelo zbrano v obrambi, tako da niso prepustili veliko maneverskega prostora nasprotnikom. Trener gostov Beretta je na igrišču stalno menjaval peterko in dokažal, da razpolaga z devetimi povsem enkovrednimi igralci.

V drugi četrtini so borovci nekoliko popustili v napadu, kar jim je onemogočilo, da bi si priigrali večjo prednost. Po odmoru pa se je razigral bivši prvoličar Andrea Meneghin, ki je zadeval kot za stavo z vseh položajev. Na koncu srečanja je bil s 25 točkami tudi najboljši

Pomembne poteze in poškodba Ivana Kralja v zadnjih sekundah tekme proti vodilnemu

KROMA

strelec gostov. Borovci pa so metali prenašlo, tako da mnogi so bili že prepričani, da bodo ostali praznih rok in da bo ključ poraza prav tretja četrtina. Toda varovanci trenerja Mure so v zadnjem delu tekme z borbenostjo in srcem iz minute v minuto nižali zaostanek. Minuto 18 sekund pred iztekom so zaostajali le za piclo točko (69:70), 33 sekund pred koncem pa prava hladna prha za domače navijače. Krizman je naredil peto osebno napako in gostje so povedli za 4 točke (70:74) in že je zgedalo, da je srečanja konec. Toda ni bilo tako. V ospredje je nato prišel Ivan Kralj, ki je 10 sekund pred iztekom uspešno izvedel prosta meta in sekundo

pred koncem si celo priigral še dodatna dva prosta meta, o razpletu pa smo že pisali.

Trener Mura je bil vsekakor zadovoljen s svojimi varovanci: »Čeprav nismo igrali 100% smo bili le koš od podaljška. Škoda za slabe trenutke v drugi in tretji četrtini. Vendar si moramo to tekmo vsi zapomniti, saj smo pokazali kaj veljamo. To sem tudi dejal fantom v slačilnici.«

Ostali izid:Spilimbergo - Vicenza 76:75; Limena - Caorle 77:72, San Daniele - Eraclea 59:67. Danes: Codroipo - Euro&Promo Udine, Roncade - Padova, Marghera - Montebelluna, Cordenons - Venezia.

Športel bo gostil Cheerdance Millenium

Gostje jutrišnjega Športela (TV Koper, ob 22.30) bodo predstavniki plesno-navijaškega društva Cheerdance Millenium, ki je pred kratkim uspešno nastopil na evropskem pokalu v Berlinu. Sledili bodo prispevki s tekem Primorje - Sovodnje, Sloga Tabor - Soča ZKDB, Opicina - Zarja Gaja in Jadran - CUS ter nagradna igra Poglej me v oči.

HOKEJ NA ROLERJIH - Nov poraz v A1-ligi

Polet ZKB »zmagal« le v drugem polčasu

Milano 24 Quanta - Polet Zadrudna kraška banka Kwins 10:6 (7:2)

POLETOVI STRELCI: Battisti 2, Fajdiga 3, Lončar.

POLET: Mojmir Kokorovec, J. Ferjanič, Lončar, Fajdiga, Samo Kokorovec, Battisti, G. Cavalieri, Montenesi, D. De-iacco, Beorchia, Acquafresca. TRENER: Acì Ferjanič.

Poletovi hokejisti so se proti solidnemu milanskemu moštvu Milano 24 Quanta, ki zaseda tretje mesto na lestvici, že vnaprej predali. V prvem polčasu so gostitelji že vodili z 7:2, čeprav so prvi povedli prav openski »konji«. Domačini so kmalu izenačili in Ferjaničevi fantje so jih še enkrat kaznovali (1:2). Zatem pa pravi »black out«. Milano je do konca prvega dela kar petkrat zatresel Poletovo mrežo in tekme je bilo s tem tudi konec.

V drugem polčasu pa se je slika na igrišču spremenila, čeprav so Milančani že pospravili izid pod streho. Poletovci so prevzeli pobudo v svoje roke in v tem delu slavili s 3:4. Varovanci trenerja Acija Ferjaniča so igrali dobro in borbeno. Povsem drugače kot v prvem polčasu, ko so jih domačini popolnoma nadigrali.

»Res ne vem, zakaj smo v prvem polčasu igrali tako slabo in nepoizrtvalno. Že vnaprej smo se predali, čeprav smo se v drugem polčasu borili povsem enakovredno. Pozitivno je, da so tokrat prišli do zadetka trije hokejisti: Battisti, Fajdiga in Lončar,« je po tekmi povedal openski vratar Mojmir Kokorovec.

Polet bo v soboto na Opčinah gostil turinske »zmajek«. Zmaga bo imperativ. **OSTALI IZIDI:** Milano 17 - Forlì 3:7, Arezzo - Vicenza 3:5, Torino - Empoli 1:4.

NAMIZNI TENIS, ŽENSKA B-LIGA: Kras A - Kras B 0:3, Kras A - Tramin B 3:0, Kras B - Rangers 2:3.

Domači šport

DANES, nedelja, 3. februarja

KOŠARKA

MOŠKA C1-LIGA - 18.00 pri Briščikih: Jadran Mark - CUS Udine

UNDER 17 DRŽAVNI - 15.30 v Avianu: Aviano - Jadran ZKB

UNDER 17 DEŽELNI - 11.00 pri Briščikih: Jadran ZKB - Libertas Barcolana

NAMIZNI TENIS

DEŽELNE LIGE -10.30 v Zgoniku: Kras - Azzurra (moška C2-liga); Kras - Fiumicello A (moška D1-liga)

NOGOMET

ELITNA LIGA

15.00 v Gonarsu: Gonars - Juventina; 15.00 v Azzanu Decimu: Azzanese - Vesna

1. AMATERSKA LIGA

15.00 v Škocjanu ob Soči: San Canzian - Primorec

2. AMATERSKA LIGA

15.00 v Dolini: Breg - Muglia; 15.00 na Opčinah, Ul. Alpini: Opicina - Zarja Gaja

3. AMATERSKA LIGA

15.00 v Bagnarii Arsi: Castions - Mladost

NARAŠČAJNIKI

10.30 v Dolini: Pomlad - Manzanese

NAJMLAJŠI

10.30 v Tolmeču: Tolmezzo - Pomlad

NAJMLAJŠI - TRIESTE CUP 2008

12.00 v Trstu, drevored Sanzio: San Giovanni - Pomlad

JUTRI, ponedeljek, 4. februarja

KOŠARKA

UNDER 21 DRŽAVNI - 21.00 v Žavljah: Don Bosco - Bor; 21.00 pri Briščikih: Kontovel -

BALINANJE - ZSŠDI

Turnir trojk: Premoč Krasa

Prejšnji teden je balinarska komisija ZSŠDI pripravila tekmovanje za društvene trojke. Na žalost se je prijavilo le dvanajst postav, v predstavništvu sedmih zamejskih društev. Openski Polet in Nabrežina nista objavili niti ene ekipe, čeprav je bilo po opravljenem žrebanju veliko takih balinarjev, ki so izrazili željo, da bi radi nastopali. Težko je najti krivce za nastali položaj, če izvezamemo malomarnost nekaterih, ki so že veliko prej vedeli za datum tekmovanja moramo na zatožno klop postaviti načelnike balinarskih odsekov pri raznih društvih, ki so po vsej verjetnosti premalo angažirani, da bi za podobna tekmovanja prijavili kar se da čimveč svojih ekip. Tako ali drugače tekmovanje je bilo vseeno dobro izpeljano do konca. Vsestransko premoč so tokrat imeli balinarji zgoniškega Krasa, ki so uspeli uvrstiti v finale kar obe svoji nastopajoči trojki. Kaj takega se zgodi zelo poredkoma in prav zaradi tega ima Krasov uspeh še večjo težo. Odlično so se izkazali tudi njihovi repenski sosedi, ki so s svojima trojkama prišli do polfinala in po začetnih potezah je že vse izgledalo, da bodo prav oni na najboljši poti do velikega finala. Prava paša za oči je bil polfinalni obračun med poznejšimi zmagovalci v postavi Mervic, B. Milič in Skupek, katerim so stali nasproti Lazar, S. Milič in Batain. Karšovci, ki so sicer veljali za največjega favorita za končno zmago, so srečanje začeli naravnost katastrofalno, nikakor se niso mogli zbrati, tako da so bili po 45. minutah igre že na robu poraza (nasprotnik je takrat vodil že z 9:1). Psihično strti so še dobili toliko moči, da so vendarle prikazali vsega česar so sposobni in na koncu jim je celo uspelo srečanje preobrniti v lastno korist s končnim 11:10. Uspešni so bili tudi njihovi sovrstniki Živec, Cante in Doljak, ki pa so, a ne brez težav, strli odpor Viteza, P. Škabarja in Lazarjeve. Omenjena repenska trojka je v izločilnem delu pripravila pravo senzacijo, saj je iz nadaljnega tekmovanja izločila pravo smetano zamejskega balinanja, to je Žagarja, D. Calzija in Bonina (Gajja).

Skoraj vsak konec tedna poteka jo tudi tekmovanja v domu pristaniških delavcev, na enem izmed teh sta najprej Žagar in Doljak osvojila tretje mesto, teden dni kasneje pa sta na istem položaju pristala še Mervic in Calzi. (ZS)

KOŠARKA - Moška C2-liga

Jadran Mark proti ekipi s sredine lestvice

Jadran Mark bo danes igral na domačih tleh, njegov nasprotnik pa bo videmski CUS, ki zaseda na lestvici solidno 9. mesto s 16 točkami, skupno pa dosegel 8 zmag in doživel 9 porazov. Na prvi tekmi v Vidmu so Oberdan in tovariši zmagali s 83:63.

Včerašnji izidi: ACLI Fanin - Ardita 54:71, Ronchi - Cormons 73:66, Geatti - Muggia 92:100, Cervignano - Tricesimo 75:62, Latisana - Santos 89:64, San Vito - Aviano 70:60. Danes še: Portogruaro - CBU Videm

Moška D-liga

Breg je v tem krogu prost, Kontovel Sokol pa je svoj nastop opravil že v četrtek, ko je v Gorici po solidni igri klonil pred vodilno Goriziano s 84:74.

Včerašnji izidi: Isontina - Drago Basket 75:61, Atletismo Gorica - Don Bosco 69:67, San Vito TS - Pall. Monfalcone 70:72, Fogliano - Perteole 70:74, NAB Tržič - Ferroluce Romans 100:87, Dinamo - Poggi bo 6. februarja

KOŠARKA - Promocijska liga

Cicibona končno ubrala pravo pot

Servolani so se oddolžili za poraz v prvem delu prvenstva

Cicibona – Servolana 88:69 (26:22, 42:42, 60:52)

CICIBONA: Furlan, Mirceta, Persi 5, Kemperle 21, Smilovich 16, Segina 10, Susanj 14, Gilranc 6, Barini 14, Romano 2. TRENER: Gaetano De Gioia. SON: 28; PON: Mirceta; 3T: Smilovich in Romano 2, Barini, Segina, Kemperle in Susanj 1.

Kaže, da je Cicibona končno ubrala pravo pot. V povratnem delu prvenstva promocijske lige igrajo varovanci trenerja De Gioia kot prerojeni. V petek so dosegli namreč že tretjo zaporedno zmago in to proti peterki, ki jih je v prvem delu premagala le za piclih pet točk. Če bodo košarkarji svetovivanske peterke nadaljevali po tej poti, se lahko še vmešajo v boj za napredovanje. Škoda le za slab prvi del,

ko so v 7 krogih dosegli le dve zmagi.

Po dobri prvi četrtini, je prišlo pri peterki Cicibone do upada koncentracije, kar jih je že večkrat drago stalo in kar je gostom omogočilo, da so ob koncu prvega polčasa povsem nadoknadili zasotanek. V drugem delu pa so Susanj in soigralci znova prvzeli vaje igre v svoje roke in z dobrim napadom in čvrsto obrambo povsem zagospodarili na igrišču ter osvojili obe četrtini, zadnjo s kar 11 točkami prednosti.

Pohvalo za pomembno zmago zaslužijo prav vsi igralci, predvsem pa Blaž Kemperle, ki je bil z 21 točkami tudi najboljši strelec srečanja.

Ostali izidi 11. kroga: Muggia – Azzurra 57:70, Scoglietto – Barcolana np, Skyscrapers – Virtus np.

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

20.25

Risanka Milo

20.30

Deželni TV dnevnik

20.50

Mikser

23.00

Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

6.10

Nan.: Baldini e Simoni

6.30

Aktualno: Sabato & Domenica - La tv che fa bene alla salute

9.30

Dok.: Stella del Sud - Destinazione: Sinai - Mar Rosso

10.00

Aktualno: Linea verde Orizzonti

10.30

Aktualno: A sua immagine

10.55

Sveta maša

12.00

Angelus

12.20

Aktualno: Linea verde - In diretta dalla natura

13.30

Dnevnik

14.00

Variete: Domenica in

16.25

Vremenska napoved in dnevnik

20.00

Dnevnik in športne vesti

20.40

Kviz: Soliti ignoti

21.30

Nan.: Il Commissario Montalbano

23.30

Nočni dnevnik

23.35

Aktualno: Dnevnik - Speciale

0.35

Aktualno: Oltremoda

6.30

Aktualno: Inconscio e magia

6.45

Variete: Mattina in famiglia (vodita Adriana Volpe in Tiberio Timperi), vmes dnevnik

10.05

Aktualno: Ragazzi c'è Voyager

10.30

Variete: Random

11.30

Variete: Mezzogiorno in famiglia

13.00

Dnevnik

13.25

Dnevnik - Motori

13.45

Variete: Quelli che...aspettano

15.00

Variete: Quelli che il calcio e...

17.30

Šport: Numero Uno

18.00

Dnevnik, Dossier, Eat Parade

19.10

Šport: Domenica sprint

19.30

Risanke

20.30

Dnevnik

21.00

Nan.: NCIS

21.45

Nan.: Criminal Minds

22.35

Šport: La domenica sportiva

1.00

Dnevnik

6.00

Fuori orario

7.00

Variete: Aspettando E' domenica papà

8.00

Variete: E' domenica papà

9.10

Variete: Screensaver

9.40

Dok.: Timbuctu

11.00

Dnevnik - Buongiorno Europa, sledi RegionEuropa

11.50

Športni dnevnik, vremenska napoved

11.55

S. Moritz: SP v alpskem smučanju, supervelesalom (Ž)

13.35

Rapconti di vita

14.00

Dnevnik - Deželne vesti in vremenska napoved

14.30

Aktualno: In 1/2 h

15.00

Aktualno: Alle falde del Kiliman-giaro (vodi Licia Colo')

18.00

Kviz: Per un pugno di libri

19.00

Dnevnik, deželne vesti in vremenska napoved

20.00

Variete: Blob

20.10

Variete: Che tempo che fa

21.30

Aktualno: Elisir

23.15

Dnevnik - Deželne vesti

23.35

Variete: Parla con me

6.05

Nan.: La grande vallata

7.00

Dnevnik: Pregled tiska

7.20

Nan.: La Primula Rossa

9.35

Aktualno: Artezip

9.40

Dok.: Parco Nazionale del Gran Pa-radiso - Summer

10.00

Sveta maša

11.00

Aktualno: Pianeta mare

11.30

Dnevnik, prometne informacije

12.10

Aktualno: Melaverde

13.30

Dnevnik, vremenska napoved

14.00

Nan.: Le comiche di Stanlio e Olio

14.30

Film: Gli allegri imbroglioni (kom., ZDA, '43, i. S. Laurel, O. Hardy)

16.00

Film: La formula (krim., ZDA, '81, I. G. C. Scott)

18.00

Nan.: Casa Vianello

18.55

Dnevnik

19.35

Nan.: Il ritorno di Colombo

21.30

Nan.: Il comandante Florent

23.30

Film: Melinda e Melinda (kom., ZDA, '04, r. W. Allen, i. R. Mitchell)

6.00

Dnevnik - Prima pagina

7.55

Dnevnik, promet, vremenska napoved

8.00

Jutranji dnevnik

8.50

Aktualno: Le frontiere dello spirito (vodita mons. Gianfranco Ravasi in Maria Cecilia Sangiorgi)

9.40

Aktualno: Nonsolomoda 25... (pon.)

10.10

Aktualno: Verissimo - Tutti i colori della cronaca (pon.)

12.35

Realistični show: Grande Fratello

13.00

Dnevnik, vremenska napoved

13.35

Variete: Buona Domenica

18.50

Resničnostni show: Speciale Grande Fratello

20.00

Dnevnik, vremenska napoved

20.40

Resničnostni show: Amici (vodi M. D. Filippi)

0.30

Aktualno: Terra!

1.30

Nočni dnevnik, vremenska napoved

6.10

Nan.: Good morning Miami

7.00

Nan.: Eddie, il cane parlante

7.35

Risanke

11.00

Nan.: Hannah Montana

11.30

Nan.: Piu' forte ragazzi

12.25

Dnevnik, vremenska napoved

13.00

Šport: Guida al campionato

14.00

Šport: Le ultime dai campi

14.35

Nan.: Magiche leggende

16.35

Nan.: Mr. Bean

16.45

Šport: Domenica stadio

17.50

Dnevnik in vremenska napoved

18.15

Šport: Controcampo - Ultimo minuto, Tempi supplementari

20.00

Aktualno: Rtv - La tv della realta'

20.30

Variete: Candid camera show

21.45

Nan.: Camera Café

22.35

Šport: Controcampo - Posticipo, Diritto di replica

1.10

Športni dnevnik

6.40

8.00, 10.35 Aktualno: Buongiorno con Telegiattro 2008 - Svetnik dneva, horoskop, pregovor

6.45

17.30 Risanke

8.05

13.35 Dokumentarec o naravi

8.35

Koncert tenorja Carla Sinija

10.40

Tra scienza e coscienza

11.10

Klasična glasba

12.00

Sv. maša

12.25

Eventi in provincia

12.50

Rotocalco Adn Kronos

13.15

Qui Tolmezzo

13.20

Musica che passione

14.05

Camper magazine

14.35

Salus Tv

14.45

Musa Tv

15.05

La compagnia del libro

16.00

Pari opportunità in Provincia

16.30

Vaterpolo: Trst - Padova

19.30

Dnevnik

19.50

...E domani e' lunedì

23.10

Film: Herry O (dram., ZDA, '73, D. Janssen, M. Sheen)

7.00

Aktualno: Omnibus Weekend

9.20

Aktualno: La settimana

9.35

Aktualno: Cognome & nome

10.10

Dok.: I tesori dell'umanità

10.30

Nan.: Hustle

12.30

Dnevnik in športne vesti

13.00

Dok.: Anni luce

14.00

Film: Gli uomini della terra dimenticata dal tempo (fant., ZDA, '77, i. P. Wayne)

15.50

Šport: Rugby Prepartita

16.00

Rugby: Škotska - Francija

18.05

Film: Mister Wonderful (kom., ZDA, '94, i. M. Dillon)

20.00

Dnevnik in športne vesti

20.30

Dok.: Altra storia

21.30

Film: Uccidete la colomba bianca (krim., ZDA, '89, i. G. Hackman)

23.30

Aktualno: Reality

0.35

Dnevnik in športne vesti

1.30

Film: Angela come te (kom., It., '88, i. B. De Rossi)

7.00

Ris.: Živ žav

9.25

Nad.: Maina Sofie in iskanje malega jelena

9.55

Nedeljska maša

11.00

Izvir(n)i, odd. o ljubiteljski kulturi

11.30

Obzorja duha

12.00

Ljudje in zemlja

13.00

Poročila, vremenska napoved in športne vesti

13.10

Na zdravje! (p.)

14.20

Vinko Möderndorfer: Paradž - Pokrajina

15.25,

Film: George iz džungle

17.00

Poročila, vremenska napoved in športne vesti

17.15

Primer Feliks Langus ali kako ujeti svobodo (B. Cavazza)

18.30

Žrebanje lota

18.40

Risanke

19.00

Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti, zrcalo tedna

19.55

EMA 08: izbor (prenos)

22.00

Intervju: Taras Kermauner

22.50

Ars 360

23.10

Poročila, vremenska napoved in športne vesti

23.25

Film: Košuti (Francija)

1.10

Film: Naftožerji (Češka)

6.30

Zabavni infokanal

7.50

Skozi čas

8.00

Dok. odd.: Kec

8.30

Slovenski magazin (p.)

8.55

EMA 08: predizbor (p.)

10.20

Alpsko smučanje SP; kombinacijski smuk (M) prenos iz Val d'Isere

11.50

Alpsko smučanje SP supervelesalom (Ž) prenos iz St. Moriza

13.55

Alpsko smučanje SP; kombinacijski smuk (M) prenos iz Val d'Isere

15.00

SP v smučarskih skokih, posnetek iz Sabora

16.30

Magazin deskanja na snegu

17.00

Smučarski skoki (Ž), reportaža iz Ljubnega ob Savinji

17.55

Hokej na ledu: Tekla lige Ebel: ZM Olimpija - Innsbruck, prenos iz Ljubljane

20.15

Dok. serija: Michael Palin v novi Evropi

21.10

Nad.: Vzgoja srca

22.05

Š-Športna oddaja

22.50

Nad.: Sopranovi

23.40

Zlata resna glasba in balet TVS (1958 - 2008)

13.15

Dnevni program

13.30

Val d'Isere: Alpsko smučanje; Kombinacijski smuk (M)

14.00

Val d'Isere: Alpsko smučanje; Kombinacijski slalom (M)

14.55

»Q« -Trendovska oddaja

15.40

Odmev

16.10

Glasbena oddaja

16.55

Dok. oddaja: City Folk

17.25

Potopisi

18.00

Glasbeni spomini z Borisom Kopitarjem (program v slovenskem jeziku)

19.00

22.05, 0.00 Vsedanes - TV dnevnik

19.25

Il disfatto

19.35

Tednik

20.05

Vesolje je...

20.35

Milje: Pust 2008 (povzetek)

22.20

Nedeljski športni dnevnik

22.35

Alpe Jadran

23.05

Resna glasba

0.15

Čezmejna TV - TV dnevnik v slovenskem jeziku

11.00

Videostrani

17.00

Duhovna misel (pon.)

17.15

Tedenski pregled (pon.)

17.30

Miš Maš (pon.)

18.15

Polka in Majolka

19.10

Slovenska vojska

19.30

Settimana Friuli

20.00

Razgledovanja (pon.)

20.30

Moj hobi

21.00

Spoznajmo jih

21.55

Kulturni utrinek

22.00

Evropski večer Lojzeta Peterleta z Arjmom Vatanenom

23.30

Videostrani

RADIO

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša iz Rojana; 9.45 Pregled slov. tiska; 10.00 Nedeljski mix; 10.30 Vabilo v kino; 10.55 Soft jazz; 11.15 Nabožna glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in naš čas; 12.00 Primorski obzornik; Napovednik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Za smeh in dobro voljo, sledi Pridi z nami na koncert; 15.00 Iz studia D; 15.30 Z goriške scene; 16.00 Šport in glasba, vmes kratka poročila; 17.30 Z naših prireditev: 14. Revija kraških pihalnih godb, sledi Nedeljski oddih; 19.20 Napovednik, sledi Večerni list; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

7.45 Kmetijska oddaja; 8.10 Po domače; 8.30 Jutranjik, osmrtnice; 9.00 Kronika; 9.15 Pregled prireditev; 9.30 Nedelja z mladimi; 11.00 Primorski kraji in ljudje; 11.30 Torklja; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Du jes; 14.30-19.00 Nedelja na športnih igriščih; 20.00 Večer večnozelenih; 22.30 Easy come... easy go...

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

7.15, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 8.30, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.45 Drobci zgodovine; 7.40 Proza; 8.05 Horoskop; 10.00 Moje mnenje; 10.40 New entry; 11.00 7 dni; 13.00 Radio z vami; 14.00 Plesoči arhitekt; 14-30-18.00 Nedeljsko popoldne; 15.00-17.30 Ferry sport; 18.00 Album charts; 19.00 Atlantično pristanišče; 20.00 Večerni pr. RK; 20.45 Pesem tedna; 21.00 Moje mnenje; 21.15 Extra extra extra; 22.00 Dosje; 22.45 Sigla single; 23.00 Hot hits, 0.00 Prenos RS.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Igra za otroke; 8.45 Glasba za otroke; 9.30 Labirinti sveta; 10.10 Sledi časa; 10.40 Zborovska glasba; 11.05 Pozdravi in čestitke; 12.05 Na današnji dan; 13.10 Osmrtnice in obvestila; 13.35 Slovenski zvoki; 14.10 Za kmetovalce; 15.30 DIO; 16.30 Reportaža; 17.05 Veseli tobogan; 18.50 Sporedi; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd.; 22.40 Minute z ansamblom...; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.00, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.20 Vremenska napoved; 8.45 Koledar prireditev; 8.50 Napoved sporeda; 9.15 Šport; 9.33 Offer-schwang-slamom ženske; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Nedeljski izlet; 10.45 Gost; 11.00 Chamonix-superkombinacija za moške; 11.50 Centrifuga; 12.00 Alpsko smučanje; 13.00 Poročila, vreme; 14.00

Alpsko smučanje; 14.35 Športnik izbira glasbo; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 17.00 Novice; 18.00 Morda niste vedeli; 18.35 Pregled dogodkov; 18.40 Črna kronika; 19.00 Dnevnik; 19.30 Valodrom; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasba za prave moške; 22.55 Drugi val.

SLOVENIJA 3

11.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.22 Dobro jutro; 8.00 Lirični utrinek; 10.00 Prenos maše; 11.05 Evroradijski festival; 13.05 Arsove spominčice; 14.05 Humoreska; 14.35 Operno popoldne; 15.30 DIO; 16.05 Glasba naša ljubezen; 18.05 Spomini, pisma, potopisi; 18.40 Sedmi dan; 19.00 Obiski kraljice; 20.00 Glasba; 22.05 Literarni portret; 22.30 Slovenski koncert.

RADIO KOROŠKA

6.08-7.00 Dobro jutro, Koroška!-Guten Morgen, Kärnten- Duhovna misel; 18.00-19.00 Glasbena; - Radio Agora: dnevno 10.00-14.00/18.00-2.00; Radio Korotan: dnevno 2.00-10.00/14.00-18.00.- 13.30 ORF 2

HOROSKOP

OVEN 21.3.-20.4.: Na delovnem mestu si boste postavili jasne cilje. Ljubosumne komentarje raje preslišite, pravi prijatelji se bodo veselili z vami.

BIK 21.4.-20.5.: V življenju si želite nekaj novega in svežega. Radi bi naredili korak vstran od vsakdanje rutine. Poiščite si stik s seboj in v sebi boste našli odgovore.

DVOJČKA 21.5.-21.6.: Ste v zelo dinamičnem obdobju. Čeprav boste uspešno opravili vse naloge, vas bo preganjal občutek, da zamujate pomembne stvari v življenju, vzemite si čas zase.

RAK 22.6.-22.7.: Zadnje čase niste sproščeni, preganja vas veliko skrbi. Če boste dobro premislili, ni nobena nem njimi nepremagljiva. Zadovoljni boste s partnerjem, povezoval vaju bodo skupne sanje.

LEV 23.7.-23.8.: Preračunajte koliko denarja lahko porabite, ne pretiravajte, držite se preprostega nasveta. Na delovnem mestu se bo ponudila priložnost za dvig plače: izkoristite. V ljubezni bodite potrpežljivi.

DEVICA 24.8.-22.9.: Imate občutek, da drugi odločajo o vašem življenju in brez vašega mnenja. Naredite načrt za prihodnost in se ga držite! V prostem času se zabavajte. Nasmejali se boste kot že dolgo ne!

TEHTNICA 23.9.-22.10.: Pred vami je miren teden. Na delovnem mestu ne boste imeli veliko dela. Odidite prej iz službe in si privoščite prosto popoldne in počitek.

ŠKORPION 23.10.-22.11.: Na zapletene težave znate poiskati preproste rešitve. Če uporabite kanček domišljije in prodorno pogledate stvari do dna, vam bo uspelo enako narediti tudi doma.

STRELEC 23.11.-21.12.: Pri delu boste potrebovali mir. Prisluhnite mnenju sodelavcev. Ne iščite popolnega partnerja, drugače bo življenje minilo v iskanju namesto v uživanju partnerstva.

KOZOROG 22.12.-20.1.: Ste v odlični formi. Doma in na delu vas bo spremljala dobra volja in boste napolnjeni s pozitivno energijo. Za partnerja boste pripravljeni storiti karkoli.

VODNAR 21.1.-19.2.: V mislih se vam porajajo vprašanja brez odgovorov. Prisluhnite in zaupajte svojim občutkom. Prepustite se hobi-jem, veliko stvari lahko pritegne vaše zanimanje.

RIBI 20.2.-20.3.: Prijatelj vas bo prijetno presenetil. Pomagal vam bo v trenutku, ko ga boste najbolj potrebovali. Obogatili ste življenje drugih, lahko bi naredili več tudi zase.

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika

20.25 Videofleš

20.30 Deželni TV dnevnik

23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

6.30 Dnevnik

6.45 Aktualno: Unomattina (vodita Luca Giurato in Eleonora Daniele)

10.40 Aktualno: Dieci minuti di...programmi dell'accesso

11.00 Aktualno: Occhio alla spesa

11.25 Vremenska napoved in dnevnik

12.00 Aktualno: La prova del cuoco (vodi Antonella Clerici)

13.30 Dnevnik / Gospodarstvo

14.10 Variete: Festa italiana Storie(vodi Caterina Balivo)

14.45 Nan.: Incantesimo

15.50 Variete: Festa italiana

16.15 Aktualno: La vita in diretta

16.50 Parlament, dnevnik in vremenska napoved

18.50 Kviz: L'eredita' (vodi Paolo Conti)

20.00 Dnevnik

20.30 Kviz: Soliti ignoti

21.10 Nad.: Un caso di coscienza 3 (It., '06, i. S. Somma)

23.05 Dnevnik

23.10 Aktualno: Porta a porta

6.40 Dnevnik - Eat Parade

6.55 Aktualno: Quasi le sette

7.00 Variete: Random, risanke

9.30 Aktualno: Protestantesimo

10.00 Aktualno: Tg2 punto.it

11.00 Variete: Piazza Grande (vodita Giancarlo Magalli in Monica Leonfreddi)

13.00 Dnevnik

13.30 Dnevnik - Costume e società, 13.50 Salute

14.00 Variete: L'Italia sul 2

15.50 Aktualno: Ricomincio da qui (vodi Alba D' Eusanio)

17.20 Nan.: Streghe

18.05 Tg2 Flash/Šport

18.30 Dnevnik, vremenska napoved

19.00 Nan.: Squadra speciale Cobra 11

19.50 Risanke

20.30 Dnevnik

21.05 Nan.: **Lost**

23.25 Dnevnik/Punto di vista
23.40 Dok.: La storia siamo noi
0.40 Aktualno: Magazine sul Due

6.00 Dnevnik - Rai News 24 vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso

8.05 Aktualno: La storia siamo noi

9.05 Aktualno: Verba volant

9.15 Aktualno: Cominciamo bene

12.00 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved

12.25 Aktualno: Dnevnik - Shukran

12.45 Aktualno: Le storie - Diario italiano

13.15 Nan.: Stargate Sg-1

14.00 Deželne vesti in vremenska napoved

14.50 Dnevnik - Leonardo, Neapolis, Flash L.I.S.

15.15 Variete: Trebisonda

16.15 Dnevnik - GT Ragazzi

16.35 Melevisione

17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo

17.50 Dok.: Geo & Geo

19.00 Deželne vesti, vremenska napoved in športne vesti

20.10 Variete: Blob

20.30 Nad.: Un posto al sole

21.05 Aktualno: Chi l'ha visto?

23.10 Dnevnik - krajevne in glavne vesti ter Primo Piano

23.45 Speciale viaggio in America

0.3 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved

0.55 Fuori orario

6.00 Dnevnik - Pregled tiska

6.20 Aktualno: Peste e corna e gocce di storia

6.25 Nan.: Ellery Queen

7.30 Nan.: Magnum P.I.

8.30 Nan.: Nash Bridges

9.30 Nad.: Hunter

10.30 Nad.: Saint Tropez

11.30 Dnevnik, prometne vesti

11.40 Nad.: Febbre d'amore

12.00 Nad.: Vivere

12.30 Nan.: Un detective in corsia

13.30 Dnevnik, vremenska napoved

14.00 Aktualno: Popoldanski Forum

15.00 Nan.: Wolff - Un poliziotto a Berlino

16.00 Nad.: Sentieri

16.40 Film: Tutti per uno botte per tutti (kavb., It., '73, i. T. Brent)

18.50 Nad.: Tempesta d'amore

18.55 Dnevnik in vremenska napoved

20.20 Nan.: Walker Texas Ranger

21.10 Nan.: Shark

23.20 Film: Hero (akc., Kit., Hong Kong, '02, i. J. Li)

6.00 Dnevnik - Prima pagina

7.55 Dnevnik - Prometne vesti, vremenska napoved, borza in denar

8.00 Dnevnik

8.50 Aktualno: Mattino Cinque

11.00 Aktualno: Forum

13.00 Dnevnik, okus, vremenska napoved

13.40 Nad.: Beautiful

14.10 Nad.: Centovetrine

14.45 Aktualno: Uomini e donne

16.15 Resničnostni šov: Amici

17.10 Film: Settimo cielo

18.05 Resničnostni šov: Grande Fratello

18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario (vodi Gerry Scotti)

20.00 Dnevnik, vremenska napoved

20.30 Variete: Striscia la notizia - La voce della persistenza

21.10 Resničnostni šov: Grande fratello

0.00 Variete: Maurizio Costanzo Show

6.10 Nan.: Good Morning Miami

6.40 Risanke

9.05 Nan.: Happy Days

10.00 Nan.: Dharma & Greg

10.30 Nan.: Hope & Faith

11.00 Nan.: Prima o poi divorzio!

11.25 Nan.: Still standing

12.15 Aktualno: Secondo voi

12.25 Dnevnik: Studio aperto in vremenska napoved

13.00 Šport: Studio sport

13.40 Risanke

15.00 Nan.: The O.C. - Sul campo da golf

15.55 Nan.: Malcolm

16.50 Nan.: Ned - Scuola di sopravvivenza

17.15 Risanke

18.30 Dnevnik in vremenska napoved

19.10 Nan.: The War at Home

19.40 Risanke

20.30 Kviz: La ruota della fortuna

21.10 Film: A spasso nel tempo - L'avventura continua (kom., It.,'97, i. C. De Sica, M. Boldi)

23.10 Aktualno: Real CSI - La vera scena del crimine

7.00 8.35, 12.00, 13.10, 16.40, 19.30,0.17, 1.32 Dnevnik

7.20 17.00 Risanke

8.10 Dnevnik - pregled tiska

8.00 8.30, 10.35 Aktualno: Buongiorno con Telequattro 2007- Svetnik dneva, horoskop, pregovor

8.50 9.40, 15.20 Dokumentarec

10.40 Retrosцена: i segreti del teatro

11.30 Camper magazine

12.15 Udine e Conte

13.30 Oddaja o živalih

14.00 La TV delle libertà

18.30 Šport: Super calcio - Udinese calcio

19.00 Šport: Super calcio - Triestina calcio

19.55 Športne vesti

20.30 Deželni dnevnik

21.10 Aktualno: Stoa'

22.30 Nogometna tekma: Triestina vs. Chievo

0.45 Klasična glasba

7.00 Aktualno: Omnibus

9.15 Aktualno: Due minuti un libro

9.30 Nan.: In tribunale con Lynn

10.30 Nan.: Il tocco di un angelo

11.30 Nan.: Cuore e batticuore

12.30 (20.00, 0.50) Dnevnik

13.00 Nan.: Il commissario Scali

14.00 Film: 'O Re (kom., It., '89, i. G. Giannini, O. Muti)

16.00 Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi

18.00 Nan.: **Star Trek Enterprise**

19.00 Nan.: Jag - Avvocati in divisa
20.30 Aktualno: Otto e mezzo
21.00 Aktualno: Niente di personale
23.30 Aktualno: Cognome e nome

6.30 Utrip

6.40 Zrcalo tedna (pon.)

7.00 8.00, 9.00, 15.00 Poročila

7.10 8.10 Dobro jutro

9.05 Risana nan.: Mali Mozart

9.30 Iz popotne torbe: Prijatelji (pon.)

9.50, 18.40 Risanke

10.00 Lutkovna predstava: Obuti maček

10.40 Nad.: Maina Sofie in iskanje zlatega jelena (4. in zadnji del)

11.05 Dok.: Bela meja

12.00 Dok.: Ljudje in zemlja (pon.)

13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti

13.25 Film: Harold in Maude

15.10 Dober dan, Koroška

15.45 Risana nanizanka

16.10 Dok. nanizanka

16.40 Ciak Junior

17.00 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti

17.40 Poljudoznan. serija: Ganges

18.30 Žrebanje 3x3

18.55 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti

19.55 Vroči stol

21.00 Nad.: Doktor Martin

22.00 Odmevi, kultura, športne vesti in vremenska napoved

23.00 Umetnost igre

23.25 Glasbeni večer

0.05 Koncert

1.00 Nan.: Ganges

7.00 Infokanal

9.00 12.00, 14.40 Tv prodaja

9.30 Zabavni infokanal in otroški kanal

12.30 Sobotno popoldne (pon.)

15.10 Slovenski utrinki (pon.)

15.40 Š - športna oddaja (pon.)

16.25 Osmi dan (pon.)

16.55 Ars 360 (pon.)

17.15 Slovenski magazin (pon.)

17.40 Evropa. Si (pon)

18.00 Poročila

18.05 Debatna odd.: Tekma

18.55 Nan.: Dr. Who

19.35 Harmonije Evrope: Madžarska

20.00 Dok. oddaja: Mahatma - Velika duša 20. stoletja (pon)

21.00 Studio city

22.00 Knjiga mene briga - Moliere: Tar-tuffe

22.15 Resnična resničnost

22.45 Film: Ropar brez imena

13.45 Dnevni program

14.00 Čezmejna TV - TG R FJK - Deželne vesti

14.20 Euronews

14.30 Vzhod-zahod

14.45 Alter eco

15.15 Dok. oddaja: Alpe Jadran

15.45 Vesolje je...

16.15 Milje: Pust 2008

17.45 Il disfatto

18.00 Športna mreža (program v slovenskem jeziku)

18.35 Vremenska napoved

18.40 Primorska kronika

19.00 Vsedanes - TV Dnevnik, vremenska napoved, športne vesti

19.25 Športna oddaja

19.30 Mladinska oddaja: Fanzine

20.00 Sredozemlje

20.30 Artevisione - Kulturni magazin

21.00 Aktualno: Meridiani

22.00 Vsedanes - TV dnevnik

22.15 Vzhod - Zahod

22.30 Športel (program v slovenskem jeziku)

23.00 Primorska kronika

23.20 Športna mreža

23.55 Vremenska napoved, Čezmejna TV (dnevnik v slovenskem jeziku)

11.00 Videostrani

17.00 Brez strehe nad glavo z Rebeko Dremelj (pon.)

18.00 20.20 Kultura

18.30 19.50 Video spot meseca

18.35 Estrada (pon.)

20.00 Dnevnik in vremenska napoved

20.30 Športni ponedeljek

21.30 Kultura: razstava avantgarde v To-bačni

22.00 Polka in majolka

23.00 Dnevnik in vremenska napoved

23.30 Videostrani

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro vmes koledar in napovednik; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Začnimo skupaj; 9.00 Radioaktivni val z Borisom Devetakom in Markom Sancinom; 10.00 Poročila; 10.10 3x3 je deset; 10.20 Odprta knjiga - Drago Jančar: Severni sij (34. nad.); 10.40 Najnovejši hiti; 11.00 Studio D; sledi Napovednik; 13.30 Kmetijski tednik; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Primorski obzornik; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Glasbeni slovarček; 18.00 Hrvreka - iz sveta znanosti; 18.40 Vera in naš čas; 19.20 Napovednik, sledi Večerni list, nato Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30,13.30,14.30 Poročila; 7.00 Jutranjik; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC obveščajo; 9.00-12.30 Dopoldan in pol; 10.00 Pod dresom; 12.30 Opol-dnevnik; 14.00 Oddaja o morju in pomorščakah; 16.15 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.30 Glasbena razglednica; 20.00 Sotočje, delo in življenje Slovencev iz zamejstva; 22.30 Hip Hop glasba.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.15, 7.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30,19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.25 Pregovor; 8.33 Pesem tedna; 8.40 Govorimo o...; 9.00 Leto šole; 9.33 Zgodbe dvonožcev; 10.33 Ameriška duša; 11.00 Odprti prostor; 12.15 Sigla single; 12.30 Vreme, promet, novice, šport; 13.00 Chiachieradio; 14.00 Proza; 14.45 Reggae in pillole; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 In orbita; 19.00 Glasbena lestvica; 20.00 Giulianine note; 21.00 Odprti prostor; 22.00 Zgodbe dvonožcev in ne; 22.30 Leto šole; 23.00 The magic bus; 0.00 RS

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.05 Svetovalni servis; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Junaki našega časa; 10.10 Med štirimi stenami; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.00 Danes do 13.ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Eppur si muove; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.30 Evropska postaja; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Naše poti; 22.00 Zrcalo dneva;

22.40 Etnofonija; 23.05 Literarni nočno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.45 Koledar prireditve; 9.15 Šport; 9.35 Popevki tedna; 9.50 Avtomobilsko prometne minute; 11.00 Ime tedna; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne zanimivosti; 14.45 Glasbena uganka; 15.10 RS napoveduje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 16.30 Telstar; 17.45 Šport; 18.00 Hip hop; 18.45 Črna kronika; 19.00 Dnevnik; 19.30 Ne zamudite; Cederama; 20.30 Top albumov; 21.00 Poslanci; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 V soju žarometov.

SLOVENIJA 3

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Iz sveta kulture; 10.20 Skladatelj tedna; 11.05 Mojstri samospesva; 11.30 Intermez-zo; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Pogledi na sodobno znanost; 13.30 Pihalne godbe; 14.05 Ars humana; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Kulturni dnevnik; 16.30 S knjižnega trga; 17.00 Iz slovenske glasbene ustvarjalnosti; 18.00 Kulturni globus; 18.20 Nove glasbene generacije; 19.00 Dnevnik; 19.30 Mali koncert; 20.05 Koncert Evroradia; 22.05 Igra; 23.00 Jazz avenija.

RADIO KOROŠKA

18.10-19.00 Kratki stik; 10.00-14.00/18.00-2.00; Radio Korotan dnevno 2.00-10.00/14.00-18.00 (105,5 MHz)

Dober dan, Koroška! ORF 2 4.10; TV SLO 1 15.10

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.it
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.it

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.it/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 0,80 € (191,71 SIT)
Letna naročnina za Slovenijo 170 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7342147, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povišek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi, osmrtnice, sožalja, cestitke in zahvale po formatu. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

PREVODNA LITERATURA - Zbirka Beletrina Študentske založbe

Postapokaliptična vizija novega sveta

Roman Možnost otoka Michela Houellebecqua je prevedla Mojca Medvešek

V novodobni talilni lonec brezmejne »tehnokracije« je na prelomu stoletij padel tudi sodobni francoski pisatelj, esejist, pesnik in dramaturg Michel Houellebecq (roj. 1956). Uveljavil se je kot družbeno kritičen avtor, ki brez moralnih zadržkov problematizira različne tabu teme sodobne družbe (npr. seksualni turizem, muslimanski radikalizem, alternativni slog življenja, seksizem itd.), na eni strani podvržene bliskovitim tehnološkim dosežkom, po drugi strani pa vržene v brezno razčlovečenja in (samo)destruktivne virtualne resničnosti. V avtorjevem dosedanem opusu obstajajo praviloma vsaj trije konkretni (ob)stranski liki z imeni in priimki, ki jih je v svoja dela prenesel naravnost iz resničnega življenja in njihove nosilce, zaradi te ali one zamere, opisal s sebi lastno dozo mizantropije, fatalizma in pesimizma. Roman »Možnost otoka« je napisan v avtorju priljubljenih tonih, polnih obupa in sarkastično/ciničnega humorja, predvsem pa kot korenita kritika sodobne družbe, ki v primežu novodobnih paradoksov lovi svoj lastni rep. To delo, opredeljeno kot znanstvenofantastična postapokaliptična vizija sveta pripoveduje zgodbo o osebnosti današnjega časa, Danielu, ter njegovih klonih, nekakšnih »neo-človečnjakih«, ki so kot predstavniki hipotetične nove civilizacije

trpeče tesnobni zaradi izgube človečnosti, topline in ljubezni, v ozadju pa jo usmerja sekta elohmistov z obljubo nesmrtnosti. V svojevrstnem dialogu med Danielom 1, človekom, in Danielom 25, njegovim 24-tim klonom je ponazorjeno kako se današnje življenje polno strasti vse bolj transponira v hladno samozavest nesmrtnosti, oropane slehernih emotivnih čustev. Glavnina zgodbe je sicer pripoved o Danielovem zrelem obdobju, ko doseže vrhunec na profesionalnem in intimnem področju. Vendar ga pred z leti naraščajočim valom tesnobe ne morejo obvarovati niti slava in bogastvo, niti iskrena ljubezen. Pred koncem življenja se priključi bizarni sekta, obsedeni s »kreacijo neoljudi«, nekakšnih človeških kloniranih reinkarnatov. Nedvomno je tudi v tem delu mogoče razbrati avtorjev osebni nazor, na videz nezdružljivo mešanico znanstvenega materializma in schopenhauerskega idealizma. Po svoje se spogleduje tudi z behaviorizmom, saj zagovarja mnenje, da so korenine vsakršnega zla biološke narave, zato nanje ne more bistveno vplivati nobena družbena sprememba. V sozvočju s to postavko je cinično razgaljanje plehkosti sodobne zahodne družbe, predvsem njenega nebrzdanega potrošništva, instant seksa in nedorasle obsedenosti z večno mladostjo. Svo-

ja razmišljanja stopnjuje z različnimi digresijami in provokacijami, vendar je njegova črnogleda futuristična vizija sveta dokaj verna in verjetna projekcija sodobnih znanstvenih predpostavk. Veliki dosežki genetike, nevarno približani zahodnjaški različici nesmrtnosti poklanjajo večno življenje telesu medtem ko je »duh« vedno bolj okleščen. In prav zato se pisatelju v pričujočem delu porodi cel niz preroško-apokaliptičnih razmislekov, ki imajo vsi po vrsti izjemno težo in pomen. Kult zdravja, večne mladosti, zapovedanega uživanja, narcisoidna samozavest in nezmogljivost pristnega stika z neposredno okolico danes niso zgolj stranski pojav temveč dekadentni zaščitni znak asketske, do skrajnosti steh-nizirane sodobne kapitalistične družbe. V marsičem prelomnem obdobju - v časovni dimenziji 21. stoletja se dejansko vse bolj približujemo realni materializaciji lastnega klona. Houellebecqovo roman, prav tako kot marsikatero delo Noama Chomskega pa velja vzeti v roke že zato, da se ob njenem prebiranju poglobljeno vprašamo: kje smo in kam gremo?! Odgovorov je seveda več, vendar v primežu globalne tehnokracije prav nobeden ni posebej optimističen obarvan.

Slavko Gaberc

TRST - Četrtek koncert skupin Heavy Trash in The Sadies

Jon Spencer in družčina ogreli Mielo

Spencer in Verta-Ray sodita med najboljše na newyorški sceni - Skupaj s kanadsko spremno skupino navdušila polno dvorano

Tržaška etapa projekta Heavy Trash je bila uspešna. Newyorški zvezdnik Jon Spencer je v družbi svojega alter ega Matta Verta-Raya in kanadske spremne skupine The Sadies navdušil občinstvo tržaškega gledališča Miela, ki je bilo v četrtek priča kakovostnemu in intenzivnemu koncertu. Spencer, izviren izvajalec, povezovalac in izumitelj glasbenih žanrov, od panka, bluesa in rock'n'rola do pank-bluesa, je pokazal, da upravičeno slovi kot energičen voditelj glasbenih šovov, za katerega je oder kot dom. Dvajset let po prvih odmevnejših nastopih skupine Pussy Galore je Jon Spencer še vedno na vrhu newyorške scene »umazanega rock'n'rola«. Večer je uvedla skupina The Sadies iz Toronta, katero sestavljajo uigrana brata Travis (kitara, glas, violina) in Dallas Good (kitara, glas, elektronski klavir) ter Mike Beltsky (bobni) in Sean Dean (kontrabas). Njihov slog se giblje od surfa in rocka do country-rocka, z večjim poudarkom na zvokih countryja. Njihova zadnja plošča se imenuje New Seasons. Po krajši pavzi se je začel osrednji del predstave: kanadskim mladenci sta se pridružila Spencer in Verta-Ray, dvojica kitaristov enakih oblačil in frizure (na prvi pogled se od daleč zdita dvojčka), ki sta prišla na oder naravnost iz preteklosti, ko je rock kraljeval po svetu. Bivši vodja skupin Pussy Galore, Boss Hog (-z ženo Cristino Martinez) in Blues Explosion ali JSBX (slednji projekt, zagotavlja Spencer, se sploh še ni zaključil) ter nekdanji kitarist Madder Rose in Speedball Baby sta od vsega začetka pritisnila na plin. Bend Heavy Trash (Težke smeti) je nastal leta 2005, ko je izšla istoimenska plošča, leta 2007 pa sta Spencer in Verta-Ray uresničila še drugo skupno delo - Going Way Out with Heavy Trash. Pesmi, kot so »Double Line«, »She Baby« ali »They Were Kings« so pisane na kožo dvojici, ki izvaja svojevrsten rockabilly na podlagi najbolj pristne ameriške tradicije izpred 30, 40 in več let. Spencer je »odrska žival«, ki sodeluje z občinstvom: med daljšimi nagovori (na meji pridige) pridobi stari maček globok neuravnotežen ton, ki spominja na njegovega prednika Captaina Beefhearta. S svojo karizmatično črno grivo vodi predstavo, med katero se za večjo intimnost od časa do časa ugasnejo luči, tako da se v temi oder in dvorana spojata v eno.

Kljub dejstvu, da akustika v gledališču ni bila najboljša, je bil koncert doživet. Gledalci, ki so dvorano Miele tokrat napolnili stoje (med tovrstnimi koncerti pač ne moreš sedeti), so ob 1. uri zjutraj zapuščali dvorano, zadovoljni, ker so uživali ob glasbi pravih, starih rockerjev. (af)

Desno: Miela je bila ob tej priložnosti »vsa pokonci«; spodaj: karizmatični Jon Spencer

KROMA

Marquez odpovedal obisk v Sloveniji

Kolumbijski pisatelj in Nobelov nagrajenec Gabriel Garcia Marquez je odpovedal svoj napovedani obisk Slovenije. V sporočilu predsedniku Centra za Latinsko Ameriko Marku Jenšterlu je pojasnil, da v Slovenijo ne more priti zaradi drugih nujnih in neodložljivih zadev, ki so se mu nepredvideno pojavile v letošnjem letu. Marquez in Jenšterle sta se za obisk dogovorila oktobra lani v Ciudad de Mexico. Pisatelj je tedaj obljubil, da bo Slovenijo obiskal maja letos. (STA)

V Meduzi razstavlja Ištvan Išt Huzjan

V koprski galeriji Meduza so v petek odprli razstavo likovnih del akademskega slikarja Ištvana Išta Huzjana. V njegovih risbah gre po oceni Andreja Medveda za kompozicijo, ki se navdihuje v kaligrafiji. V Ištvanovem delu gre za prvobitni »ba-uen«, se pravi zgradbo, gradnjo, ki jo povežemo z obliko glave, kope, domovanja in votline - hiše, za vsak subjekt, ki išče pot navznoter in navzven, pot vase. A na način rizoma, ki je izenačen z labirintom, z antigeneoško prispodobno risb na steni, ki so simbol prepletanja brez reda, brez višjega zakona in instance, se pravi kot razrast v duši, v nezavednem. Tako v površje sili množica dodatnih gub, brez simetrije, v vrtinčenju, s pomnožitvijo, s podaljšanjem, z odmikom. Preprosta nedoločnost, z neskončnimi prazninami v labirintu, ki jih lahko predstavimo le s črtami, v prepletu s krivuljami, v lebdenju, v gibanju med zemljo in med nebo, ki se v trenutku spet približa in oddalji. Vrtinčenje, ki tvega razplatenost risbe, v vznikih in ponikih črt, potez, zavojev kot izoblikovanje praprostora, je ob razstavi zapisal Medved. Ištvan Išt Huzjan, rojen leta 1981 v Ljubljani, je leta 2005 diplomiral iz slikarstva na Akademiji lepih umetnosti v Benetkah. Z umetnikom Jašo sta oblikovala umetniški kolektiv Black Star Production, je ustanovitelj založbe »21st Century books«, usmerjene v izdajo vizualnih knjig umetnika. Njegovo področje delovanja obsega slikarstvo, inštalacije, video, scenografijo in oblikovanje. Svoja dela je predstavil na več samostojnih razstavah in projektih doma in v tujini. (STA)

KOPER

Kulturni občasnik za mlade zanesenjake

V koprskem gledališču so se odločili za izdajo publikacije, namenjene otrokom druge triade devetletke, ki so jo poimenovali Svetilnik in jo podnaslovili Kulturni občasnik za mlade zanesenjake. Svetilnik sestavljajo ustaljene rubrike, ki otrokom na razumljiv, všečen in duhovit način predstavljajo delo kulturnih institucij na Obali. V želji, da najmlajšim obiskovalcem Gledališča Koper ne ponudijo le domačih in gostujočih predstav, so se v hiši odločili za izdajo publikacije, namenjene otrokom. K oblikovanju njene vsebine so pristopili še Obalne galerije Piran in Pokrajinski muzej Koper, pri njeni izdaji pa sodelujejo vse tri obalne občine, so sporočili iz teatra.

Pobuda za Svetilnik je po besedah direktorice gledališča Katje Pegan izšla iz preverjene povezovanja obalnih občin in njihovih javnih zavodov, ki so ob lanskoletni kandidaturi za Evropsko kulturno prestolnico dokazali, da je zavest o skupnem kulturnem prostoru dejstvo in nujnost. Po njenih besedah je pomembno, da se takšno zavest vzpodbudi tudi pri osnovnošolcih, zaradi česar jim želijo predstaviti kulturno dediščino in ustvarjalnost Primorske ter Istre.

Svetilnik naj bi v nakladi 5000 izvodov izhajal dvomesečno, sestavljajo ga ustaljene rubrike, ki otrokom na razumljiv, všečen in duhovit način predstavljajo delo omenjenih obalnih kulturnih institucij. Vse tri stalne rubrike so opremljene s pobarvanimi, ugankami ali kreativnimi nalogami. V prvi številki otroci najdejo tudi poučno igrico, v kateri potujejo po mestnih znamenitostih obalnih mest, in pravljico o Binetu in svetilničarju Marku, ki naj bi postala junaka in vezni člen vseh številk Svetilnika.

Svetilnik, katerega odgovorna urednica je dramaturginja Samanta Kobal, skuša otrokom nevsiljivo razkrivati, kaj se skriva pod pojmom kultura, staršem in vzgojiteljem pa pomagati pri vzgoji. Prva številka Svetilnika je izšla ob skorajšnjem kulturnem prazniku, v Trubarjevem letu in letu medkulturnega dialoga, so sporočili iz koprskega gledališča. (STA)

SSG - Od petka do nedelje v okviru abonmajske sezone

Gostovanje SNG Nova Gorica s Feydeaujevo Bolho v ušesu

Slovensko stalno gledališče v Trstu je v okviru letošnje abonmajske sezone za ta konec tedna (od petka do nedelje) pripravilo gostovanje Slovenskega narodnega gledališča Nova Gorica, ki se bo v Trstu predstavilo z burlesko znamenitega francoskega pisca bulvark Georgesa Feydeauja Bolha v ušesu ali Kapljo čez rob v režiji Janusza Kice.

Sto let po nastanku ostaja Bolha v ušesu ena redkih iger iz obsežne vodvilske produkcije s konca 19. in začetka 20. stoletja, ki se vedno znova vrača na gledališke odre.

V Bolhi v ušesu sta osrednji figuri zakonca Chandeise, ki se na vse kriplje trudita, da bi izgledala kot idealen par. Predzgodba komedije se začne, ko Raymonde ugotovi, da jo »večna ljubezen« dolgočasi in si ne samo zaželi, ampak tudi že izbere ljubimca - Tournela, moževega najboljšega prijatelja. Čeprav Feydeau ne opredeli, kaj naj bi bil vzrok stiski Victorja-Emmanuela, ki je bil dotlej zvest in »kot moški zmerom na višini«, se prikrivajo ženino dolgočasje in nezadovoljstvo ponujata kot razlog, da se nekega večera mož kljub želji, da bi, ne more ljubiti z ženo. Zaradi odsotnosti komunikacije med njima se on čedalje bolj boji, zato pa postane vse bolj sumničeva, da ima mož ljubico in je zato do nje hladen. Tudi Raymonde je prizadeta, zaskrbljena in vse bolj jo grabi paničen strah, zato odžene misli na svojega potencialnega ljubimca ter začne oprezati za možem in pregledovati njegovo pošto, dokler slednjič ne dobi domnevnega dokaza za nezvestobo – naramnice, ki jih je Victor-Emanuel dal svojemu nečaku Camillu (sam zaradi slabe drže na skrivaj – ne da bi povedal ženi, ker se te pohabe sramuje – nosi drugačne, nekakšne ameriške ortopedske naramnice). Camille je naramnice pozabil v hotelu Pri prijazni mucki, kjer se je dobil z Antoinette, ki je sicer poročena z neskonč-

no samovšečnim Etiennom. Izhodiščnemu (in tudi marsikateremu nadaljnjemu) nesporazumu botruje dejstvo, da imata Camille in Victor-Emmanuel enak priimek: ker je Camille v hotelu sobo rezerviral na ime Chandeise, so se naramnice vrnilo v neprave roke ... Raymonde se odloči, da bo domnevno nezvestega moža razkrinkala s pomočjo prijateljice Lucienne, ki jo Feydeau, sledeč komičnemu kontrastiranju, postavi v par s temperamentnim, hiperpotentnim špancem Carlosom Homenides de Histangua. Ženski skupaj zasnujeta past: Victorju-Emmanuelu napišeta pismo namišljene oboževalke, ki prosi za zmenek v hotelu Pri prijazni mucki; ker se bo po Raymondinem pričanju mož vabilu zagotovo odzval, ga bo na izmišljenem zmenku pričakala sama. Ob tem se jima seveda še sanja ne, v kakšno godljo bosta sami padli: 1. Victor-Emmanuel namreč na zmenek pošlje prijatelja Tournela, ki nestrpno čaka priložnosti, da postane Raymondin ljubimec; 2. pismo pokaže Histangui, ki prepozna pisavo svoje žene; 3. v hotelu Pri prijazni mucki jih čaka ne samo vrtljiva postelja, ki nagajivo premešča osebe, ampak tudi dobrodušen pi-

jani strežaj Poche, dvojnik Victorja-Emmanuela; in cel kup nesporazumov ...

V uprizoritvi so poleg prevajalca Aleša Bergerja sodelovali: režiser Janusz Kica, dramaturginja Martina Mrhar, Lektor Srečko Fišer, scenografka Slavica Radović, kostumografa Leo Kulaš in Svetlana Visintin, skladatelj Stanko Juzbašič, oblikovalec luči Samo Obloukar ter igralci Radoš Bolčina, Blaž Valič, Vojko Belšak, Primož Pirnat, Brane Šturbej k.g., Ivo Barišič, Miha Nemec, Gorazd Jakomini, Milan Vodopivec, Helena Peršuh, Lara Jankovič, Ana Facchini, Maja Poljanec in Marjuta Slamič.

Georges Feydeau (1862 – 1921), ki se je rodil v Parizu v učiteljski družini, se je že zgodaj lotil pisanja popularnih iger, vendar z malo uspeha. Šele po poroki s hčerko znanega portretista Carlous-Durana, ki je bil dovolj bogat, da je Feydeau lahko prenehal s pisanjem in se lotil študija avtorjev, ki so s farsami uspeli, je postal najbolj popularen pisec bulvarnega gledališča in dosegal velik uspeh tudi v tujini. Njegova najbolj znana dela so Vojak po sili (1892) in Gospod gre na lov (1892) Dama iz Maxima (1899) ter Bolha v ušesu (1907) in Poskrbi za Amelijo (1908).

Šentjakobsko gledališče

Jutri, 4. februarja, ob 11.00 / H. C. Andersen: »Grdi raček«.

V soboto, 9. februarja, ob 17.00 / H. C. Andersen: »Grdi raček«.

V. B. Tartuffe: »Kralj na fiziki« / od ponedeljka, 11., do četrтка, 14. februarja, ob 17.00.

GLASBA

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Rossetti

Koncertno društvo - sezona 07/08

Jutri, 4. februarja, ob 20.30 / Arabella Steinbacher - violina in Robert Kulek - klavir.

TRŽIČ

Občinsko gledališče

V sredo, 6. februarja, ob 20.45 / koncert pianista Rafala Blechacza (zmagovalec prve nagrade na natečaju Chopin v Varšavi leta 2005).

VIDEM

Teatro Nuovo Giovanni Da Udine

V petek, 8. februarja, ob 20.45 / »1778: Mozart v Parizu« - igra Simfonični orkester Furlanije-Juljske Krajine pod vodstvom Damiana Ioria, solisti: Grazia Raimondi (violina), Roberto Fabbriani (flavta), Maria Gamboz (harfa).

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Jutri, 4. februarja, ob 19.30 bo v Dvorani Slovenske filharmonije v okviru kitarskega cikla Zvoki šestih strun 2008 nastopil kitarist Paul Galbraith.

V petek, 8. februarja, ob 20.15 / v Linhartovi dvorani v sklopu Festivala Egipt v Ljubljani nastopa skupina Mahmoud Fadel Cairosonic (Egipt).

V ponedeljek, 11. februarja, ob 19.30 / v Gallusovi dvorani koncert Gunnarja Idenstama (orgle).

V torek, 12. februarja, ob 19.30 / v Galusovi dvorani bo tradicionalni koncert za zaljubljene: Goran Predin in Gypsy Swing Band.

SNG Opera in balet Ljubljana

Gerge Bizet: »Carmen« / jutri, 4. februarja, ob 17.00 ter v torek, 5., sredo, 6., petek 8. in v soboto, 9. februarja, ob 19.00.

Šentjakobsko gledališče

J. Jacobs, W. Casey: »Briljantina« (musical) / režija in koreografija Mojca Horvat. V sredo, 6. in v četrtek, 7. februarja, ob 19.30.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Bivša ribarnica: Ettore Sottsass: »Vorei sapere perchè«. Na ogled do 2. marca od 10.00 do 19.00, zaprto ob torkih.

Občinska umetnostna dvorana / še danes, 3. februarja, bo na ogled razstava Cira Galla z naslovom: »Atto unico«. Urnik: od 10. do 13. in od 17. do 20. ure.

Občinski pomorski muzej: do 2. marca 2008 je na ogled razstava »Drče in ladjedelnice v sedmem in osmem stoletju«. Možnost ogleda od torka do nedelje od 8.30 do 13.30, zaprto ob ponedeljkih in praznikih.

V Narodni in študijski knjižnici je odprta razstava Tadeje Druscovich.

V Palači Gopcevič bo do 2. marca na ogled razstava »Strehler privato - cattare affetti passioni«. Urnik: od 9. do 19. ure.

V Palači Gopcevič bo do 15. marca na ogled razstava »Da Vienna all'Eurpoa, Arthur Schnitzler e il suo tempo«. Urnik: od 9. do 19. ure.

V Državni knjižnici bo do 29. februarja na ogled razstava »Da Vienna all'Europa, Arthur Schnitzler e il suo tempo«.

V Državni knjižnici bo do 11. aprila na ogled razstava Adalberta Stifterja z naslovom »Stifter x 3«. Urnik: od ponedeljka do petka od 9.00 do 18.30, ob sobotah od 9.00 do 13.00.

V galeriji Knulp bo na ogled do 12. februarja fotografska razstava »Mustangs«.

Muzej židovske skupnosti / do 31. marca bo na ogled razstava del Annamari Ducaton Wolinsli z naslovom: »La Porta dell'Anima - Omaggio ad Anna Frank«. Urnik: ob nedeljah, ponedeljkih, sredo, četrtek in petkih od 10. do 13. ure, ob torkih od 16. do 19. ure.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

OPČINE

Razstavna dvorana Zadržne kraške banke / na ogled sta numizmatična razstava ob 100-letnici banke in razstava razglednic vasi tržaškega okoliša z začetka 20. stoletja. Do 8. februarja ob urniku delovanja banke.

Bambičeva galerija / do 5. februarja bo na ogled fotografska razstava Primoža Hienga z naslovom: »Zamrznjeni norčavi čas - Maske od Drežnice do Ptujkega polja«. Urnik: od ponedeljka do petka, od 10. do 12. in od 17. do 19. ure.

REPEN

Muzej Kraška hiša je odprt v zimski sezoni samo po dogovoru z upravitelji. Informacije na tel. št. 040-327240 ali po elektronski pošti na naslovu: info@krahishisa.com.

GORICA

V Galeriji Kulturnega doma bo do 10. februarja na ogled samostojna razstava grškega slikarja Andreasa Karaghorgisa z naslovom »Poklon mojemu otoku: Santorini«; urnik od ponedeljka do petka med 9. in 13. uro in med 16. in 18. uro ter v večernih urah med raznimi kulturnimi prireditvami.

V Kulturnem centru Lojzeta Bratuža je na ogled mednarodna razstava v sodelovanju z Galerijo Rika Debenjaka iz Kanala ob Soči »Vojna in mir - Spomini in spomeniki«. Razstava bo na ogled do 2. marca ob prireditvah in po dogovoru.

V Državni knjižnici v Ul. Mameli bo do 23. februarja na ogled razstava z naslovom »L'eredità di Cirillo e Metodio attraverso testi e manoscritti« od ponedeljka do petka med 10.00 in 18.30, ob sobotah med 10.00 in 13.30, za vodene obiske je razstava na ogled tudi ob nedeljah med 16. in 19. uro; informacije na tel. 0481-580210.

Na goriškem gradu bo do 21. februarja 2008 na ogled razstava z naslovom »Dediščina Cirila in Metoda. Projekt za Evropo«.

V palači Attems - Petzenstein razstava »Abitare il Settecento«; na ogled bo do 24. februarja od torka do nedelje med 9. in 19. uro.

TRŽIČ

Občinska galerija sodobne umetnosti: do 17. februarja bo na ogled razstava »IM02 – L'immagine sottile«, odprta od torka do petka med 16. in 19. uro, ob sobotah in praznikih med 10. in 13. uro in 16. in 19. uro. Informacije na tel. 0481-494369.

CODROIPO

V Vili Manin bo do 25. marca na ogled razstava sodobnega avstrijskega kiparstva »Hard Rock Walzer«. Urnik: od torka do nedelje od 9. do 18. ure.

SLOVENIJA

KOPER

Sedež Banke Koper: do konca februarja bo razstavljala slike pod naslovom »Sončna pesem« Mira Ličen Krmpotič.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucer), 0038665-6725028.

PIRAN

Mestna galerija: do jutri, 4. februarja, je na ogled razstava »Triptihi« Andraža Šalamuna.

LOKEV

Vojaški muzej Tabor: orožje in oprema, stalna razstava.

VIPAVA

Vojašnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

BRANIK

Grad odprt ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101).

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8. do 15. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13. do 17. ure; Sveta Gora ob nedeljah od 10. do 16. ure; grad Dobrovo od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 12. do 16. ure; Kolodvor vsak dan od 10. do 17. ure; najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

V Mestni galeriji Nova Gorica je na ogled kiparska razstava Anje Kranjc z naslovom »Kiparstvo (p)osebnega sveta«. Razstava bo odprta do 7. februarja od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure in od 15. do 19. ure; v nedeljo zaprto.

IDRIJA

Mestni muzej: odprto vsak dan od 9.00 do 18.00, Turistično informacijski center Idrija odprt od 8.00 do 16.00, ob sobotah od 9.00 do 12.00.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

LOKAVEC

Kovaški muzej: Orodje in oprema, stalna razstava.

LJUBLJANA

Cankarjev dom / v Mali galeriji bo do 13. februarja na ogled fotografska razstava Mete Krese z naslovom: »Naenkrat se je znočilo«.

Cankarjev dom / v Prvem predverju bo do 12. marca na ogled Prva dama - najstarejša človeška upodobitev na Slovenskem.

Cankarjev dom / v Veliki sprejemni dvorani bo do 28. februarja na ogled razstava Petra Gabrijelčiča »Mostovi«. **Muzej novejšje zgodovine:** na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan od 10.00 do 18.00.

TOLMIN

Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

NAŠA SLIKOVNA KRIŽANKA

REŠITEV (2.2.2008)

Vodoravno: makako, šport, Arabe, rakev, Karitas, roba, ama, antikvar, Lika, Aede, L. I., puštna, katran, P. A., etika, Ana, V. T., Lol, kri, alt, D. S., Renee, ave, vikariati, oralo, post, Saleš, spak, Mike, portret, Anči, Ebo, adut, trki, Sion, enačaji, Napolitano, Kriz, Erato, O. N., kača, as, Aoni, Siret; *na sliki:* puštna povorka.

VREMENSKA SLIKA

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 uri.

Naše kraje bo v prihodnjih dneh prešlo več vremenskih front. Pred njimi bo od jugozahoda pritekal vlažen zrak. Danes bo v prizemnih slojih prehodno pritekal hladnejši zrak.

Nad severnim Sredozemljem je majhen in plitev ciklon. Vremenska fronta se zadržuje nad severnim Sredozemljem in severnim Balkanom. Nad naše kraje doteka s severovzhodnikom nekoliko hladnejši in razmeroma vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 7.25 in zahaja ob 17.13
Dolžina dneva 9.48.

BIOPROGNOZA
Vremenski vpliv bo obremenjen, veliko ljudi bo imelo z vremenom povezane težave, okrepljeni bodo tudi bolezenski znaki. Priporočamo večjo previdnost.

MORJE
Morje skoraj mirno, temperatura morja 9 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	0	2000 m	-3
1000 m	1	2500 m	-6
1500 m	-1	2864 m	-7

UV INDEKS
Ob jasnem vremenu bo UV indeks po nižinah sredi dneva 4,5 in v gorah 5,5.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPOVED ZA DANES

Dopolodne bo oblačno. Pihala bo zmerna do močna burja, ki bo v popoldanskih urah oslabela. V najvišjih predelih Krasi in na Trbiškem bo lahko prehodno še snežilo. Meja sneženja bo na 300 do 400 m. V Karniji se bo delno razjasnilo. Čez dan bo pretežno oblačno z občasnimi zmernimi do močnimi padavinami, ki bodo pogostejše proti večeru. V gorah nad okrog 800 m bo snežilo.

Oblačno bo, nekaj sončnih žarkov bo možnih na severovzhodu. V zahodnih krajih bodo občasno manjše padavine, meja sneženja se bo dvigala. Burja na Primorskem bo čez dan oslabela. Najnižje jutranje temperature bodo od -2 do 2, na Primorskem okoli 4, najvišje dnevne pa od 1 do 4, na Primorskem okoli 8 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI

Oblačno bo do pretežno oblačno z občasnimi zmernimi padavinami, ki bodo v popoldanskih in večernih urah močnejše in pogostejše. Zapihal bo okrepljen jugovzhodni veter. V gorah nad 800 do 1000 m bo predvsem v Karniji močno snežilo.

Ponoči se bodo padavine prehodno širile v notranjost Slovenije, a na severovzhodu bo ostalo večinoma suho. Po nižinah bo deževalo. Čez dan bo pretežno oblačno, predvsem na zahodu bo rahlo deževalo. V noči na torek bo dež od zahoda spet zajel vso državo, meja sneženja se bo ponekod spet spustila do nižin. V torek dopoldne bodo padavine od severovzhoda ponehale.

DOPIS IZ PARIZA - Pred gobavostjo vsi najraje zatisnejo oči

Dnevi pozabljenih bolezni

PARIZ - Prejšnji vikend so potekali dnevi posvečeni lepri. Stvar je šla skoraj neopazno mimo, mediji ji niso posvetili veliko pozornosti. Lepra oziroma gobavost? Ali sploh še obstaja? Ah da, v tako imenovanem tretjem svetu, tam daleč. In poleg tega stalno potekajo dnevi za raznorazne bolezni in vsemu ne moremo slediti. Morda je razlogov, zaradi katerih bi morali biti na lepro bolj pozorni, več, in to še posebej Francija, ki se je problem tiče neposredno: bolezen je še razširjena v čezmorskih departmajih - Gvadelupe, Martinique, Francoska Gvajana, Reunion in Mayotte, Francoska Polinezija, Wallis in Futuna, Nova Kaledonija.

Za gobavostjo zbolijo ena oseba vsake tri minute, 1000 na dan, več kot 700.000 na leto. Po mednarodni konvenciji bolezen ni več svetovni zdravstveni problem, ker pride manj kot en primer na 100.000 prebivalcev, toda leta ostaja velik problem v Braziliji, Myanmarju, Mozambiku, Madagaskarju, Etiopiji, Nepalu in Indiji (kjer je 70% zabeleženih primerov). Gobavosti je več vrst, najbolj poznani sta tuberkulozna in buničasta, dva ekstrema širokega spektra, saj se bolezen razlikuje od bolnika do bolnika. Odvisna od tipa lepree je tudi nalezljivost, kakorkoli pa je potreben dolgotrajen stik in timnejšega tipa (na primer uporaba is-

Gobavost v končni fazi povsem iznakazi obraz in tudi druge dele telesa

te brisače). Bolezen povzroča bakterija Mycobacterium leprae, ki jo je odkril norveški zdravnik Gerhard Armauer Hansen leta 1873. Bolezen ima dolgo inkubacijsko dobo, ki lahko traja po več mesecev ali tudi let. Pri lepri odmirajo živčne celice in bolnik izgubi občutljivost. Najprej se pojavijo madeži - pri črni koži so svetlejši, pri beli pa rdečkasti - ki so manj občutljivi na dotik; na tej stopnji se bolezen zlahka ozdravi. Pri tuberkulozni lepri bakterija napade obkrajno živčevje: madeži postanejo izbočeni in hrapavi, čut za dotik s časom izgine in posledično se bolniki pogosto ranijo. Večinoma nastopi smrt zaradi kakšne druge okužbe, na primer tetanusa. Buničasta gobavost je težje ozdravljiva, ker okužba prizadene kri, živčevje, sluznice, limfni sistem in okvare zajamejo telo. Vidni simptom je vozličasta koža; temni lepromi prekrivajo obraz in tvorijo tako imenovani levji obraz.

Prvi poskusi zdravljenja segajo v dvajseta leta prejšnjega stoletja in ni-

so bili kaj prida uspešni. Prelomnica je bila terapija s sulfonamidi oziroma s sulfonamidom dapsonom (1947), sledili so klofazimin (1962), rifampicin (1971). Od leta 1981 so v rabi kombinacije terapij, tako imenovane polikemioterapije, s katerimi v zgodnji fazi bolezni zadostuje enkratni odmerek - bolj bolezen nadaljuje, težje je zdravljenje. Toda kljub obstoju zdravil se danes še umira za gobavostjo. Pri širitvi in zdravljenju lepree igra pomembno vlogo fizična mutilacija: prsti na roki in nogi odpadejo, tako nos, koža je polna lepromov, ko bolezen napade obraz, izgubiš poteze, izgubiš identiteto. Postaneš stvar. In izoliran si od družbe. Gobavci so »nevarni«! Lepra je tako več kot fizična bolezen, je družbeni in človeški problem. Torej pri širitvi in zdravljenju lepree igra pomembno vlogo predvsem revščina in ignoranca. Danes je še okoli 2 milijona ljudi, ki jih bolezen iznakazi.

Kaj narediti? Seveda se vsi ne moremo angažirati za boj proti lepri,

toda tovrstni dnevi služijo tudi za razmislek o tem, kaj se dogaja v svetu, kakšna je razlika med razvitimi in tretjim svetom, o boleznih, odnosu do bolnikov in odnosu do revnih... Mimogrede: leta 2002 je bilo zabeleženih 34 primerov gobavosti tudi v Evropi. Ostanki starega ali novi val? Znanstveniki ostajajo previdni.

Jana Radovič

DEBELOST V Nemčiji svari pred dietami

BERLIN - Nemški strokovnjaki so ljudi s prekomerno telesno težo pozvali, naj se ne zatekajo k dietam, ker bodo dosegli ravno nasprotni učinek. Bliskovite spremembe prehranjevanja večinoma povzročijo povečanje telesne teže.

Za zmanjšanje telesne teže je pomembno predvsem gibanje, še opozarjajo nemški zdravniki. Nemško ministrstvo za zdravje je z raziskavo ugotovilo, da je vsak drugi Nemec debel, vsak peti pa debelusen.

V Španiji otrokom plačujejo za branje

MADRID - Otroci v vasi Noblejas v osrednji Španiji bodo kmalu lahko prejeli plačilo za branje knjig. Tamkajšnji občinski svet je namreč sprejel načrt, katerega namen je spodbujati ljubezen do literature. V skladu z načrtom bodo družine prejele po en evro za vsako uro, ki jo bodo z otroki preživel v knjižnici. Do plačila bodo upravičeni otroci, ki so vpisani v osnovne šole v Noblejasu in so stari od šest do 12 let. V kraju živi 3300 ljudi.

Miss Belgije poslej razume tudi flamsko

BRUSELJ - Šest tednom potem, ko je flamsko govoreče novinarje v Belgiji presenetila z dejstvom, da ne razume flamsčine, se je belgijska lepota kraljica, 20-letna Alizee Poulicek, že naučila flamsčine. Belgijski dnevnik Hei Nieuwswabd je tako v petek objavil intervju z lepoticco z naslovom "Miss Belgije govori flamsko". "Najtežje je razumeti ljudi, ker govorijo zelo hitro. A sama sem dokaz, da se je mogoče kadarkoli naučiti jezika. Nihče se sme izgubiti upanja," je dejala Poulicekova, ki tekoče govori še francosko, češko in angleško. (STA)